

תפ"ח 51088/01/15 - מדינת ישראל נגד מחמד מסעד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 51088-01-15

בפני: כבוד הנשיאה השופטת ר' יפה-כ"ץ, אב"ד
כבוד השופט א' ואגו
כבוד ס. הנשיאה השופט י' צלקובניק

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד א' אברהם ועו"ד א' ויימן

המאשימה

נגד

מחמד מסעד

ע"י ב"כ עו"ד י' זילברברג

הנאשם

הכרעת דין

השופט י' צלקובניק:

כתב האישום

לנאשם מיוחסת עבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977, בכך שביום 6.1.2015, בשעה 13:00 לערך, במשרדי המועצה ערערה בנגב, ירה מאקדחו לעבר ראשו של תומר מ', מנהל מחלקת הגבייה האכיפה וההוצאה לפועל במועצה (מטעם חברת "מילגם").

על פי עובדות כתב האישום, בוצע באותו יום עיקול רכוש בבית בו מתגוררת גרושתו של הנאשם בערערה, הניצב, יחד עם בית נוסף, על מגרש השייך לנאשם, בשל אי פירעון תשלומי חובה למועצה, הנוגעים לשני הבתים. הנאשם שקיבל דיווח טלפוני מבתו על ביצוע העיקול, שוחח בטלפון עם המעקלים וטען כי החוב שולם, ואולם לאחר שנערך בירור עם תומר, העיקול נמשך, והוצא רכוש מהבית.

בעקבות ביצוע העיקול, הגיע הנאשם למשרדו של תומר במועצה, כשהוא מסתיר בבגדיו אקדח טעון מסוג טאורוס בקליבר 9 מ"מ (מ.ר. TND69354), המוחזק על ידו ברישיון. לאחר ויכוח בין הנאשם לתומר בעניין קיומו של החוב, הלכו השניים למשרדו של גזבר המועצה, שבו ישבו הגזבר וסגן ראש המועצה; לאחר ניסיון ליישוב המחלוקת, והצעתו של סגן ראש המועצה כי תכונס ישיבה למחרת היום, בנוכחות ראש המועצה, כדי להמשיך ולדון בעניין, יצא תומר ממשרד הגזבר לכיוון משרד בו ישבו אותה עת חמש עובדות של המועצה; הנאשם הלך בעקבות תומר, שלף את האקדח

הטעון, וכיוונו לעבר ראשו של תומר בכוונה לפגוע בו ולגרום למותו.

בעת שתומר הגיע לחדר בו ישבו העובדות, הנאשם עמד בפתח הדלת המחברת בין החדרים במרחק של מטר אחד מתומר, קרא דבר מה לעבר תומר, וכאשר תומר החל להסתובב לאחור, לכיוונו של הנאשם, כיוון הנאשם את האקדח לראשו של תומר וירה יריה אחת שפגעה בראשו של תומר, שנפל לרצפה. קליע האקדח חדר את איזור הלסת ליד העין, בצד ימין, ויצא מהרקה השמאלית, כשבדרכו פגע בעצמות הפנים, בשתי העיניים, ובכלי דם ראשיים של המוח, וריסק חלק מעצמות הגולגולת. בשל פגיעת הקליע, נגרמו שברים בגולגולת ונגרמו דימומים מוחיים רבים.

לאחר מכן, חזר הנאשם למשרד הגזבר כשהוא מחזיק את האקדח בידו. סגן ראש המועצה ניגש לנאשם ואחז בידו הימנית האוחזת באקדח, וטלטל את היד עד שהנאשם הפיל את האקדח. בהמשך, השתלט על הנאשם בעזרת עובדים אחרים, ונעל אותו בחדר אחר, עד הגעת המשטרה.

תומר הועבר לבית החולים "סורוקה", שם בוצע בו ניתוח חירום, במהלכו הוצא חלק מעצמות הגולגולת על מנת להקל על הלחץ התוך גולגולתי. תומר נזקק לניתוחים נוספים ואושפז בבתי חולים נוספים. לתומר נגרמו פגיעות קשות בשתי העיניים המוגדרות כעיוורון דו צדדי מלא, שברים בעצמות הגולגולת, כולל בארובות העיניים, ומפרצת בכלי דם במוח. בכתב האישום צוין, כי תומר מאושפז במחלקה לטיפול נמרץ ב"סורוקה", במצב של סדציה, ולא ניתן להעידו בשל מצבו.

המענה לכתב האישום

הנאשם כפר בכך שניסה לגרום למותו של תומר, וטען כי ירה אחת "לצורך הרתעה", ללא כוונת פגיעה כל שהיא.

ההגנה טוענת כי לאחר הליך העיקול המתואר בכתב האישום, הגיע הנאשם למשרדי המועצה כשברשותו אקדח לא טעון, המוחזק על ידו ברישיון. במהלך הבירור שנערך במשרד הגזבר לעניין החוב, "החלו השפלות מצד (תומר), הגזבר וסגן ראש המועצה", ותומר יצא מהמשרד לכיוון החדר בו ישבו חמש העובדות. ההגנה טוענת כי באותו שלב "הנאשם הסתובב, דרך את הנשק, ירה לצורך הרתעה", אולם מכחיש כי כיוון את האקדח לראשו של תומר, בכוונה לפגוע בו או לגרום למותו (ע' 14 לפ'). עוד כפר הנאשם בכך, שהשמיע קריאה כלשהי לעברו של תומר לפני הירי. הנאשם חזר לחדרו של הגזבר, כשהוא אוחז באקדח, ושם את האקדח על שולחנו של הגזבר, ללא התערבות מצד הנוכחים; הנאשם מכחיש בנוסף, כי סגן ראש המועצה ואחרים השתלטו עליו; לאחר מכן, המתין הנאשם בחדר אחר עד הגעת המשטרה.

הנאשם אינו חולק על פרטי כתב האישום ביחס לחדירת הקליע לראש, הפגיעות שנגרמו עקב חדירת הקליע, פרטי האשפוז ומצבו של תומר.

הממצאים בזירת האירוע

על פי דוח זירת העבירה, שנערך על ידי רפ"ק דורון אביגדורי, ראש המעבדה הניידת (דוח הזירה, צילומי זירת העבירה

ומזכר שערך העד, ת/24א-ב - ג), קיימים בלשכת הגזבר בבניין המועצה, שלושה משרדים צמודים זה לזה, המחוברים ביניהם בדלתות פנימיות: חדר מערבי (להלן גם: חדר הנהלת חשבונות או החדר הראשון, בו ישבו בעת הירי חמש העובדות, כפי שתואר. חדר אמצעי(המשמש את מזכירת הגזבר, שאין חולק כי ביום האירוע לא נכחה במקום (להלן: החדר האמצעי); חדר מזרחי המשמש את הגזבר (להלן: משרד הגזבר). רוחבם של החדרים המזרחי והאמצעי הינו 3.09 מ', ושל החדר המערבי 6.27 מ'.

חדר הנהלת החשבונות (החדר המערבי)

הכניסה לחדרים מהמסדרון הראשי בבניין המועצה, הינה דרך חדר הנהלת החשבונות; בפאה המזרחית של חדר הנהלת החשבונות מצויה דלת מעבר לחדר האמצעי (להלן: הדלת לחדר האמצעי). בחדר הנהלת החשבונות מצויות שלוש עמדות עבודה, המכילות בין היתר, שולחן משרדי וכיסא (בדוח צוין, כי יש שתי עמדות עבודה (סעיף 3 (ב)(1)), אולם מהתרשים ת/1, ומתצלום מס' 7, עולה כי שתי עמדות סמוכות לקיר המערבי, ועמדה נוספת סמוכה לקיר הדרומי).

על רצפת החדר נמצאה שלולית של חומר חשוד כדם (לא היה חולק כי אכן מדובר בדם), וממצאים המעידים על טיפול רפואי. רפ"ק אביגדורי העיד, כי לא ניתן ללמוד מתצורת כתמי הדם על מיקום היורה או הנפגע עובר לירי (עמוד 318). יצוין, כי ראש צוות החקירה, החוקר עטאונה, סבור - נוכח העדויות שגבה - ולאחר שכל "בר דעת" יכול לבחון זאת, כי הפצוע נפגע ונפל במקום בו עמד, היינו באיזור כתמי הדם (ע' 303).

סימן פגיעת קליע נמצא על הקיר המערבי, בסמוך לפינה הצפון מערבית של הקיר ובסמוך לתקרה, בגובה של 250 ס"מ. ב"מחברת זירה" שהוגשה על ידי ההגנה, (נ/4), (שהינה, כך נראה, טיוטה ל- ת/24א), צוין, כי מהפינה הצפון מערבית עד מיקום הפגיעה בקיר המערבי המרחק הינו 0.63 ס"מ. סימן פגיעה נוסף נמצא על דופן צפונית, הניצבת לקיר המערבי, ובת/24א נרשם כי סימני הפגיעה בקיר "...מורכבים מסימן שפשוף על דופן הניצבת לקיר ובהמשכו סימן פגיעה עיקרי על הקיר..." (סעיף 3 (ב)(3) לדוח). בבדיקת הסימנים נתקבלו תגובות חיוביות להימצאות עופרת ונחושת. על הרצפה נמצאו סימני טיח זעירים, הנראים טריים.

יצוין, כי לא היה חולק כי סימני הפגיעה בקיר נגרמו מהקליע שנורה מאקדחו של הנאשם.

יש לומר כבר עתה, כי ההגנה טוענת כי הקליע שנורה מהאקדח פגע קודם לכן בקיר, ולאחר שניתז מהקיר חדר לראשו של הפצוע ויצא מעברו השני.

רפ"ק אביגדורי העיד, כי פגיעות הקליע בקיר הינן "שטחיות יחסית, ניתן לראות שבעצם רק הטיח קולף" (ע' 327, ש' 7-8). הפגיעה הראשונה היתה בדופן הצפונית (תצלום מס' 10 בדוח המעבדה) והשניה בקיר המערבי. רפ"ק אביגדורי העיד כי "...הפגיעות הן מאוד קרובות אחת לשנייה...מעין באונס...זה מאד, מאד סמוכים אחד לשני. הפגיעה היא פגיעה בעצם שמקלפת את הטיח...אני יכול להעריך שאין פה הרבה אנרגיה לקליע, מאחר שאם היה, אם הקליע היה מגיע עם אנרגיה רבה אז סביר להניח שהפגיעה, סימן הפגיעה היה הרבה יותר עמוק" (ע' 327 לפר')

לדוח זירת העבירה נספח "תרשים היטל צד: קו ירי מכסימלי עליון", הנמתח מסימן הפגיעה בקיר המערבי, לכיוון מזרח, לעבר החדרים האחרים (מזכר הסבר לתרשים, ת/24ג); רפ"ק אבגדורי הבהיר בעדותו כי קו ירי הוא קו ישר, הניתן לבדיקה על ידי ציין לייזר או על ידי מוט מתכת, שתכליתם למתוח קו ישר, במיוחד במרחקי ירי קצרים. קו הירי שנקבע הוא קו עליון מירבי ומתחתי אפשריים קווי ירי נוספים, התלויים במנח היד והאקדח בעת הירי. עוד צוין על ידו כי קו הירי עשוי היה להשתנות בעקבות מעבר דרך "תווך ביניים", "במקרה זה, ראש של הקרבן", לכן לא ניתן להסיק מיקום מדויק של הנשק בעת הירי (ת/24ג); ע' 319 לפר').

(יש לציין כי בגדיו של הפצוע הועברו למז"פ, לצורך בדיקת מרחקי ירי, ואולם בשל בעיות של כוח אדם במז"פ(!) לא בוצעה הבדיקה עד מועד הגשת כתב האישום (עדויות של החוקר נחמני, ע' 356-357, וכן מזכרים, ת/31, ת/49, ו-ת/50(4)).

החדר האמצעי

בחדר מצוי דלפק בפאה הדרומית. נוסף לדלת המחברת, מצויה בפאה המזרחית של החדר האמצעי, דלת המובילה לכיוון חדר הגזבר (להלן: דלת חדר הגזבר), ודלת נוספת, נעולה, בפאה הצפונית, המוליכה למסדרון הראשי. דלת זאת היתה נעולה בזמן האירוע, והמעבר לשלושת המשרדים, ובתוכם לחדר הגזבר, היה דרך הדלת החיצונית של משרד הנהלת החשבונות (בעניין זה גם תרשים ת/1, וכן ע' 40 לפר').

תרמיל תחמושת 19x9 מ"מ בעל סימון כרכוב luger cci 9 ועליו סימן נקירה, נמצא על רצפת החדר ליד הפינה הצפון מערבית של הדלפק. קליע תחמושת נמצא על הדלפק; נמסר כי "הקליע אותר באיזור פצוע הירי תוך כדי הטיפול בו והונח על הדלפק" (ת/24א);

לדברי רפ"ק אביגדורי, לא ניתן להסיק ממיקומו של תרמיל הכדור היכן עמד היורה, שכן מדובר באירוע דינמי, בתרמיל בודד, הרצפה במקום קשה, והתרמיל "גלילי מקפץ"; עוד צוין, כי אין הוא יכול להתייחס למבנה הקליע שנורה, שכן הדבר מצוי בתחום המומחיות של מעבדת הנשק (ע' 315, 320, 322).

משרד הגזבר (המזרחי)

בחדר מצוי שולחן משרדי סמוך לפאה הדרומית; ממולו, שני כסאות. דלת הגזבר היתה פתוחה. בפאה הצפונית דלת נעולה, המובילה למסדרון החיצוני, בגב הדלת ניצבת כספת.

על רצפת החדר, בסמוך לפאה הדרום מזרחית, נמצא אקדח טאורוס (מ.ר. 69354t) ולצידו כדור תחמושת ומחסנית עם 9 כדורים; פטיש האקדח משוך לאחור, נצרה פתוחה. בוצעה פריקת אקדח, ללא כדור בבית הבליעה. כדור תחמושת ללא נקירה (ככל הנראה, כדור שהיה בבית הבליעה בעת הפריקה הראשונית לאחר האירוע בידי שוטר).

אין חולק, כי מדובר באקדחו של הנאשם, שבו בוצע הירי.

חוות דעת המעבדה לנשק

על פי חוות דעת מומחה, ת/34, שנערכה על ידי רפ"ק רפי סיסו, קצין מעבדת נשק במטא"ר- מז"פ, שבדק את האקדח, מדובר בנשק הפועל באופן תקין ובכוחו להמית אדם. התרמיל (קליבר 9 מ"מ) נורה מהאקדח. הקליע שנמצא בזירה, "הינו ככל הנראה, בקליבר 9 מ"מ פאראבלום...על הקליע...נמצאו סימנים המצביעים כי נורה מקנה של כלי נשק....איכות הסימנים על הקליע...אינה מאפשרת ביצוע בדיקות איפיון והשוואה" (ע' 3; בעניין זה, גם עדותו של החוקר נחמני לפיה נאמר לו במעבדת הנשק, כי אין אפשרות לבדוק את הקליע, בשל העיוות שנוצר בו, ע' 357 לפר').

מחוות הדעת עולה בנוסף, כי במעבדת הנשק התקבלו במצורף לאקדח, גם מחסנית תואמת, ושתי אריזות נפרדות שבאחת 9 כדורים בקליבר 9 מ"מ, ובשניה- כדור נוסף בקליבר 9 מ"מ.

ביקור במקום

ביום 8.6.2016 (בתום שמיעת הראיות), ערך בית המשפט ביקור במקום האירוע, לצורך התרשמות בלתי אמצעית, וקבלת הסברים הנוגעים לממצאים השונים בזירת האירוע (ע' 485 לפר').

עדות הראיה

בחדר הנהלת החשבונות היו בעת הירי חמש עובדות של המועצה : לילך דוד פור (להלן: לילך); רות בן ברוך (להלן: רות). דיאנה וענונו (להלן: דיאנה); טטיאנה פוקצבסקי (להלן: טטיאנה); חוסניה (שם משפחתה לא פורט, והיא לא נקראה למתן עדות;להלן: חוסניה). לילך ציינה בהודעתה נ/1א, כי בחדר הנהלת החשבונות יושבות דרך קבע, היא עצמה, טטיאנה וחוסניה. רות - מזכירת המזכיר, ודיאנה שהיא מזכירת מהנדס המועצה, הגיעו לחדרן באותה שעת צהרים בה אירע האירוע, לצורך סעודת צהרים משותפת.

עוד יצוין, כי לא היתה קיימת כל היכרות בין הנאשם לבין העדות, קודם ליום האירוע. תומר היה מוכר היטב לעדות, ומשרדו במועצה, מטעם חברת הגביה, היה ממוקם בסמוך למשרדי לשכת הגזבר.

העדה לילך דוד פור

הודעותיה של לילך

לילך נחקרה על ידי חוקרי המשטרה בביתה, ונגבו ממנה שתי הודעות: האחת, נ/1א, מיום האירוע, 6.1.2015, בשעה 16:05 (ההודעה נגבתה על ידי החוקר דימיטרי ליפוביץ); השניה, נ/1ב, מיום 15.1.2015, שעה 09:50 (ההודעה נגבתה על ידי החוקר אבי נחמני). ההודעות הוגשו על ידי ההגנה בניסיון לעמת את העדה עם פרטים שונים שמסרה בחקירתה, ולפיכך נביא תחילה, להלן, את עיקרי הודעותיה.

לילך מסר בהודעתה הראשונה, נ/א1, כי בשעה 12:20, ישבו היא, דיאנה, רות, חוסניה וטטיאנה במשרד הנהלת החשבונות, סביב שולחנה, הממוקם ליד הקיר המערבי, מול הדלת לחדר האמצעי, ובסמוך לדלת הכניסה מהמסדרון החיצוני, ואכלו ארוחת צהרים. היא ישבה כשפניה מופנות לעבר הדלת לחדר האמצעי, לכיוון משרד הגזבר; עוד העידה, כי שתי הדלתות הפנימיות היו פתוחות וממוקם מושבה ניתן היה לראות את פתח דלת משרד הגזבר (תרשים מיקום ישיבת העובדות, על פי הצבעת העדה בחקירה המשטרית, הוגש בעת עדותה של לילך, וסומן ת/1).

תומר, שקודם לכן אכל "סנדוויץ" שהכינו לו הבנות, יצא מחדר הנהלת חשבונות, וחזר אליו לאחר מספר דקות; הוא נכנס למשרד הגזבר דרך החדר האמצעי; ממקום ישיבתה הבחינה כי תומר, הגזבר והנאשם ("בחור בדואי עם מבנה גוף מלא") - העדה הבהירה כי לא שמה לב מתי נכנס הנאשם למשרד הגזבר - עומדים במשרד הגזבר, סמוך לדלת משרד הגזבר, "ומתווכחים" על משהו (נ/א1, עמוד 1, שורה 21); היא לא שמעה מה היה נושא הויכוח, שכן היתה עסוקה בשיחה עם הבנות האחרות. בהודעתה הנוספת, נ/א1ב, ציינה כי לא היה מדובר בשיחה "קולנית או איומים או מריבה אבל היה ויכוח...." (עמוד 1, שורות 22-23);

לאחר מכן, תומר חזר ממשרד הגזבר לחדר הנהלת החשבונות. הנאשם ("הבחור הבדואי"), הלך בעקבות תומר, ולדברי העדה ב- נ/א1:

"כשתומר נכנס למשרד שלי ועשה צעד או שניים שמעתי רעש של הירייה ואז ראיתי שתומר נופל על הרצפה על הגב שלו. הסתכלתי על היורה שעמד מאחורי תומר וראיתי אותו מחזיק ביד ימין שלו אקדח בצבע כסף כשמהאקדח עדיין יוצא עשן. אותו בחור בדואי הוריד את האקדח כלפי מטה ובשלב זה הבנתי שהוא ירה בתומר. קמתי מהכיסא לראות מה קורה עם תומר וראיתי שכל הפנים שלו מלאות בדם וראיתי שלוליות של דם. בשלב זה התחלנו כל הבנות לצרוח ואחר כך יצאנו מהמשרד. אני לא זוכרת האם אותו בחור בדואי שירה בתומר יצא לפנינו או שהוא עדיין נשאר איפה שהוא עמד" (נ/א1, עמוד 1 שורה 26- עמוד 2 שורה 8; ההדגשה הוספה כדי להמחיש מראה מקום עליו נשאלה העדה בחקירה הנגדית).

בהמשך לשאלת החוקר, מציינת העדה, כי הנאשם הלך בעקבות תומר ממשרד הגזבר "איזה 4-5 צעדים, בתחילה הוא עמד בתוך המשרד של הגזבר וירה סמוך לדלת מעבר ממשרד מזכירת הגזבר למשרד שלי. אחרי שהוא ירה הוא עשה כמה צעדים אחורה" (נ/א1 עמוד 2 שורות 23-25). לאחר הירי "הוא עמד והסתכל לכיוון שלנו" (נ/א1, עמוד 3, שורה 1).

עוד הוסיפה העדה, כי לא שמעה לפני הירי כי היורה אמר דבר מה. לדבריה, רות שהסיעה אותה הביתה לאחר שעזבו את המקום, אמרה לה כי אותו בחור שירה בתומר אמר לו "כשהיו במשרד של הגזבר: 'מי אתה שתגיד לי לשלם או לא'" (נ/א1, עמוד 3, שורות 8-9).

עוד מסרה כי אחרי הירי, כאשר יצאה מהמשרד "היה בלאגן, הזמינו אמבולנס, באו שוטרים" (נ/א1, עמוד 3, שורה 4-5). אין היא זוכרת אם הנאשם "יצא לפנינו או שהוא עדיין נשאר איפה שהוא עמד". (שם, שורות 6-8).

בהודעתה הנוספת, נ/א1ב, מסרה העדה כי עובר לירי, תומר נכנס לחדר הנהלת חשבונות-

"עבר את מפתן הדלת בערך התחיל ללכת כמטר, אבל הוא נכנס באלכסון שמאלה, משום שקודם

לכן היה במקום כסא שישב בו...ואכל, מיד אחרי תומר ראיתי אחריו את הבחור היורה כאשר הגיע מכיוון משרד הגזבר נעמד לפני דלת המקשרת בין משרד מזכירת הגזבר אלינו אבל לא נכנס פנימה אלא כמעט על מפתן הדלת, הבחור היורה אמר משהו, אני באמת לא זוכרת מה נאמר ייתכן והייתי קשובה למשהו אחר והיינו צוחקות, לכן לא שמתי לב אם נאמר משהו ואז אותו בחור לפני שירה ראיתי את תומר הסתובב לכיוון היורה בחצי סיבוב כאשר רואים רק פרופיל של תומר והבחור נראה מחזיק בידו אקדח לכיוון מעלה ויורה לעבר תומר כאשר היד מורמת כלפי הפנים של תומר ולא לעבר הרגליים. הבחור עמד במרחק מכיוון הדלת לעבר תומר כמטר בערך...אבל לא בשלב הירי אלא לאחר ביצוע הירי הוא עשה צעד אחד אחורה החזיק את האקדח ביד הסתכל לעברנו יצא מהאקדח עשן אנחנו התחלנו לצעוק ולצרוח עם הירי ראיתי את תומר נופל מיד אחורה בתוך המשרד. בשלב הראשון של הירי לא עיכלתי לא הבנתי בכלל מה זה, שמעתי יריה ותומר נופל הסתכלתי לעבר היורה וראיתי את העשן, אני התרוממתי לראות את תומר כשהוא שכוב על הרצפה וראיתי סביבו דם באיזור העינים כשהסתכלתי לעבר היורה אז הבנתי שבאמת זה ירי אמיתי." (נ/ב, עמוד 2 משורה 11 עד עמוד 3, שורה 10; ההדגשה הוספה לצורך מראה מקום שעלה בחקירתה הנגדית של העדה).

העדה התבקשה על ידי החוקר להסביר למה התכוונה כאשר מסרה בהודעתה הראשונה כי "הבחור החזיק באקדח ואז הוריד אותו", ותשובתה: "לאחר שהוא ירה נדמה לי ביד אחת כשהוא מכווין לעבר תומר ולאחר הירי הוריד את ידו לצורה של 45 מעלות, אבל לא ממש הוריד את ידו למטה והמשיך להחזיק את האקדח בידו והסתכל עלינו מה שזכור לי זה שהחשוד הלך לכיוון המשרד של הגזבר" (נ/ב, עמוד 3, שורות 24-28).

עוד ציינה העדה, כי לא ראתה את הנאשם דורך את האקדח ולא שמעה רעש של דריכה "כאילו שהוא בא מוכן עם האקדח". לדבריה, היא מכירה נשק מאימוני הטירונוט בצבא (נ/ב, ע' 3, ש' 19-21).

בעת גביית ההודעה, הדגימה לילך בפני החוקר נחמני את "זווית אחיזת הנשק בגובה ומסרה כי כיוון לעבר פניו של תומר ולא לעבר הרגליים". החוקר ביקש לצלמה בעת ההדגמה, אולם העדה סירבה לאפשר לחוקר לצלמה, והבהירה כי היא "פוחדת וחוששת ואינה מעוניינת" (נ/ב, ע' 3, ש' 11-15).

עדוּתָה של לילך

בתחילת עדותה, שנמסרה ביום 6.10.2015, הביעה לילך חשש להעיד בדלתיים פתוחות ("העדוּת קשה לי מהבחינה של פחד מכל הסיטואציה שמא יפגעו בי, בילדים שלי", ע' 20 לפר'), אולם לבסוף נאותה להמשיך בעדותה. עוד ציינה, כי חוקרי המשטרה גבו את הודעותיה בבית, שכן "לא הייתי במצב שיכולתי לצאת מהבית" (ע' 32, 46).

העדה חזרה ותיארה את מיקומה ליד השולחן בחדר הנהלת חשבונות, בעת שסעדה עם הבנות האחרות. פניה היו מופנות כמתואר, לעבר דלת החדר האמצעי, וחלק מהבנות ישבו עם גבן לדלת החדר האמצעי. בתרשים, ת/1, סומן על ידי העדה בחקירת המשטרה, כי היא ישבה עם גבה לקיר המערבי, וחוסניה, רויט, ודיאנה ישבו בצד השני של השולחן, מצד ימין לצד שמאל, ביחס למקום ישיבתה של העדה. טיטאנה ישבה על פי הרישום, לצד הפאה הימנית של השולחן, ביחס למקום ישיבת העדה.

העדה ציינה בעדותה, לאחר שהוצג לה ת/1, כי אינה זוכרת אם רויט ישבה במקום שצוין על ידה בת/1 (ע' 38 לפ'). ואף עלתה אי בהירות בעדותה לגבי מקום ישיבתן של דיאנה וטטיאנה. לבסוף אישרה, כי אינה זוכרת כיום, בעת מסירת העדות, היכן ישבה כל אחת מהבנות (ע' 40 לפ'), וכי היה מניחה כי בחקירתה במשטרה "...זה מה שזכרתי, כנראה זה הנכון" (ע' 40, ש' 4).

העדה חזרה וציינה בעדותה, כי שמעה את השיחה בה השתתפו הנאשם, תומר וסגן ראש המועצה, במשרד הגזבר במשך כחמש דקות (ע' 42), אולם לא שמעה את תוכן הדברים: "...לא היה משהו קולני. הייתה שיחה ממש רגילה. אני קצת שמעתי כעס, אבל לא משהו שיותר מידי, באמת שלא..." (ע' 25); "יותר כמו ויכוח...קול די מתון...אני לא זוכרת צעקות" (ע' 44-45). לדבריה, במשרד הגזבר, יש תנועת אנשים ערה מדי יום, ואף ייתכן כי לא שמעה את תוכן הדברים, בשל כך שהיתה עסוקה בשיחה עם הבנות האחרות (ע' 46, וכך ע' 63); העדה עמדה על כך, כי דלת משרד הגזבר היתה פתוחה אותה עת, גם לאחר שעומתה עם כך שטטיאנה מסרה בהודעתה המשטרית, כי הדלת היתה סגורה: "טטיאנה לא זוכרת. אני זוכרת שהדלת היתה פתוחה והיתה יציאה כניסה, יציאה כניסה. אנשים יצאו ונכנסו כל הזמן. זה היה משרד פעיל" (עמוד 63-64). עוד ציינה, כי שדה הראיה שלה לעבר משרד הגזבר לא הופרע בשל כך שחלק מהבנות ישבו מולה (ע' 46);

בחקירתה הנגדית מסרה העדה, כי לא הבחינה מתי נכנס הנאשם לחדר הגזבר: "אני לא מסתכלת כל היום מי בדלת. יש לי גם עבודה...אני מסתכלת על המחשב..." (ע' 45). היא הבחינה כי סגן ראש המועצה נמצא במשרד הגזבר עם תומר, הנאשם והגזבר; לשאלה מדוע לא ציינה בהודעותיה במשטרה כי סגן ראש המועצה נכח אף הוא במשרד הגזבר, מסרה כי לא שמה לב מתי נכנס ויצא סגן ראש המועצה מחדר הנהלת החשבונות, וכי היא לא "שומרת בכניסה" (ע' 42), עם זאת הבחינה כי: "...היתה שיחה ארוכה, עלי (סגן ראש המועצה) היה נוכח איתם, מתישהו הוא יצא..." (ע' 42); "הם עמדו שם ודיברו...אחר כך הדברים קרו מאוד מהר. אני מדברת איתך על מה שהיה לפני.. הם לא ישבו. זאת לא היתה שיחה בניחותא, הם דיברו יצאו וחזרו" (ע' 44).

באשר לרגע הירי, העידה, כי ראתה את תומר שחזר לחדר הנהלת החשבונות, דרך דלת החדר האמצעי, ופנה שמאלה: "זה היה ממש שני צעדים וחצי, לא משהו, לא הליכה"; הנאשם, מאחוריו, עמד בכניסה לחדר, בפתח הדלת לחדר האמצעי: "הוא לא נכנס, הוא לא עבר את פתח הדלת בכניסה" (ע' 26); היא הבחינה כי הנאשם הרים את ידו שאחזה באקדח, כשהיד מושטת לפניו "קצת מעל 90 מעלות" (כך הדגימה העדה, ע' 27, ש' 6), וכיוון את האקדח "למעלה...הוא פשוט עמד עם האקדח ככה וירה בו, בתומר, לא למעלה לתקרה ולא למטה" (ע' 27, ש' 17-18). עוד מסרה, כי לאחר שביצע את הירי, הנאשם "... לקח איזה צעד וחצי אחורה ועמד במקום שהוא עומד. אולי קצת יותר שמאלה, ימינה, ימינה. הוא פשוט עשה צעד וחצי אחורה עם האקדח. קשה, קשה לי נורא" (ע' 29, ע' 55; מקום עמידת הנאשם וכיוון הליכתו של תומר על פי הצבעת העדה, צילום ת/2, שרטוט שערכה העדה, בו צוין מקום ישיבתה וכיוון הליכתו של תומר, ת/3, ע' 31). עוד ציינה בעדותה, כי לא שמעה כל צליל של דריכת האקדח לפני הירי (ע' 29).

בחקירתה הנגדית הופנתה העדה לדברים אותם מסרה בהודעתה הראשונה (נ/1א), לפיהם, לאחר הירי, ראתה כי הנאשם "הוריד את האקדח כלפי מטה ובשלב זה הבנתי שהוא ירה בתומר", ומשכך, עולה, כי לא הבחינה בירי, ותגובתה: "אני אמרתי את זה גם לשוטר קודם, שהכל קרה כל כך מהר והראש לא מעכל. אני גם הייתי בשיחה אצל

פסיכיאטר ואמרתי לו שאלה לא דברים שאנחנו רגילים אותם ביום יום...חשבתי שזה לא אמיתי. אני מסתכלת על תומר על הרצפה, אני מסתכלת על היורה ואני מבינה שהוא באמת ירה בו. אבל כמובן שאני ראיתי את הכל" (ע' 48); "אמרתי שאני לא עיכלתי. אני לא אמרתי שאני לא ראיתי" (ע' 49, ש' 4). לשאלה מדוע לא מסרה בהודעתה הראשונה את מה שמסרה בעדות, חזרה ואמרה שלא עיכלה את הדברים, "אני לא חשבתי שבאמת הוא ירה בו...כי הראש שלי לא תפס את האסון הגדול..." (ע' 51); "...כשאני ראיתי את הרובה, יוצא ממנו עשן, אני ראיתי את תומר מדמם אז באמת אמרתי כן הוא נפגע" (ע' 60).

בהמשך החקירה הופנתה לנאמר בהודעתה השניה נ/1ב, ואישרה כי מסרה בהודעה כי ראתה את תומר "מסתובב לכיוון היורה בחצי סיבוב כאשר רואים פרופיל של תומר והבחור נראה מחזיק בידו אקדח לכיוון מעלה". החוקר שאל אותה אם הנאשם כיוון למעלה או למטה, "אני אמרתי לו שהוא כיוון למעלה. אני חושבת, אני גם אמרתי את זה לשוטר, למה אתה צריך לשאול אותי את השאלה הזאת...כאילו הוא פגע לו בראש אז זה לא שאלה מיותרת? למה צריך להכניס אותי בכלל לשאלות האלה?...כי זה מטופש לשאול אותי שאלה כזאת שיש עליה תשובה ברורה" (ע' 64).

עוד הופנתה העדה להודעתה נ/1א, בה ציינה כי הנאשם "אחרי שהוא ירה הוא עשה כמה צעדים אחורה", והשיבה כי "אתה תופס אותי על כמה צעדים. של שני צעדים. גם כמה צעדים זה נחשב שתיים, שתיים זה גם כמה" (ע' 57). בהמשך חקירתה הנגדית ציינה, כי החוקר לא ביקש ממנה לתאר "במדויק" את מה שאירע, "הוא אמר לי תספרי בכללי" (ע' 58); לדבריה, נגבו ממנה ההודעות בביתה, ליד בני משפחה, ובכללם "ילדים ותינוק", והחוקר לא הפנה אליה שאלות של "צעד או שני צעדים...הוא אמר לי תספרי מה היה. סיפרתי בגדול..." (ע' 59).

העדה אישרה כי תומר הינו גבה קומה, ובעל מבנה גוף רחב, ולשאלת הסיניגור כיצד הבחינה מה נעשה בחדר האמצעי, כאשר שדה הראיה נחסם בעת מעברו של תומר בדלת לחדר האמצעי, השיבה כי "תומר לא עמד ואני הייתי צריכה לנחש מי עומד מאחוריו. תומר נכנס בתוך הדלת...ואתה רואה מי עומד בכניסה לדלת" (ע' 54).

בעקבות הירי הבחינה כי "תומר מיד נפל על הגב. ממש בשניה. ירד לו המון דם מסביב לעיניים. פשוט ירדה ערימת דם" (ע' 28, 46); הנאשם "עמד והסתכל לכמה רגעים ואז חזר למשרד של הגזבר" (ע' 28); "הוא עמד והסתכל...הוא הלך קצת אחורה ועמד והסתכל" (ע' 61). לשאלה אם הבחינה שהנאשם "בהלם", השיבה: "הסתכל והלך למשרד של הגזבר" (ע' 61).

לדברי העדה, לא שמעה שנאמר דבר מה על ידי תומר לפני הירי, ובאשר לנאשם "אולי לפני (הירי) הוא אמר משהו, אחרי אני לא זוכרת. הוא פשוט עמד והסתכל. אנחנו לא הפסקנו לבכות ולצרוח ולהשתולל במשרד..." (ע' 29). באשר לתגובת הבנות, ציינה: "צרחנו, נבהלנו, לא עיכלנו, סך הכל היינו בארוחת צהריים שגרתית בעבודה. חשבתי בהתחלה שהכל סרט. שהוא משחק איתו, שלא באמת הוא ירה בו, כי זה לא נתפס" (ע' 28).

העדה מסרה בעדותה, כי שהתה במשרדי המועצה עד השעה 14:30, שכן חפציה נותרו בחדר הנהלת החשבונות. לאחר מכן, לקחה אותה רות ברכבה לביתה, שכן לא היתה מסוגלת לנהוג (ע' 51). קודם לגביית הודעתה הראשונה על ידי החוקר, לא שוחחה על פרטי המקרה עם העובדות האחרות: "היינו יותר עסוקות בלהרגיע..." (ע' 32, 35).

בחקירתה הנגדית הופנתה לכך כי בניגוד לטענתה זו, מסרה בנ/1א כי רוית שהסיעה אותה לביתה, אמרה לה כי הנאשם אמר לתומר לפני הירי, "מי אתה שאתה תגיד לי לשלם או לא", אולם העדה חזרה וציינה כי היא עצמה לא שמעה דבר, וכי ייתכן כי פרט זה נשמט ממנה בעת מסירת העדות, חודשים ארוכים לאחר שנחקרה (ע' 52). עוד טענה, כי הבינה שלא כהלכה את שאלת הסניגור, וסברה כי היא נשאלת אם קודם לגביית הודעותיה חקרו אותה שוטרים או אם אנשים מהמועצה שוחחו איתה אודות האירוע (ע' 53).

העדה אישרה בנוסף, כי לאחר גביית הודעתה הראשונה - בשלב זה טרם חזרה לעבודתה במועצה - נפגשה עם העובדות האחרות שביקרו אותה בביתה: "עברנו חוויה טראומטית..." (ע' 62). עוד אישרה, כי הגיעה עם רוית, למחרת יום האירוע, לבית החולים בו אושפז תומר, כדי לבקר את בני משפחתו, ופגשה במקום גם את טטיאנה ודיאנה. היא דיברה עם אחיותיו של הנאשם שאינה זוכרת את שמן: "דיברנו, היינו נסערות, בכי, המון בכי, המון כאב..." (ע' 67). לשאלת הסניגור, הבהירה, כי אין היא מודעת, או זוכרת, כי אחותו של תומר היא קצינת משטרה, ואינה זוכרת אם שוחחה איתה: "היו שם אנשים, ניחמנו..." (ע' 68).

ב"כ הנאשם הטיח בעדה, כי רוית מסרה בהודעתה במשטרה מיום 8.1.2015 - (הודעתה של רוית לא הוצגה בפנינו על ידי ההגנה) - גרסה התואמת את התיאור שמסרה העדה בהודעתה השניה במשטרה, על אף שרוית, כנטען על ידי הסניגור, לא היתה יכולה לראות את האירוע, שכן ישבה עם גבה לדלת של החדר האמצעי; ועוד נטען על ידי הסניגור, כי העדה מסרה בהודעתה השניה את מה שרוית סיפרה לה במפגש שנערך בביתה של העדה.

העדה הכחישה תיזה זאת בצורה נמרצת:

"אתה חושב שמישהו אומר לי מה להגיד? אני אומרת את מה שראיתי. את מה שהיה שם...אני אומרת את מה שאני ראיתי בלבד. העדות לא של טטיאנה ולא של רוית ולא של אף אחד מעניין אותי כי אני אומרת מה שאני ראיתי ואנחנו לא ישבנו וסיכמנו בינינו מה להגיד. אנחנו יושבות וניחמנו אחת את השנייה לאור הסיטואציה שנוצרה...אנחנו לא ישבנו ביחד ואמרנו את תגידי ככה לשוטר ואת תגידי ככה לשוטר, ממש לא." (ע' 65).

עוד הדגישה בהקשר זה, כי על אף שרוית סיפרה לה על דברי הנאשם לתומר לפני הירי, היא עצמה לא חזרה על כך, ואמרה שלא שמעה זאת.

העדה ציינה כי אינה זוכרת אם החוקרים הזהירו אותה, לאחר גביית הודעתה הראשונה לא לדבר עם עדים על החקירה, ואולם חזרה והבהירה כי "אני לא אומרת דברים שאחת הבנות אמרה או ראתה. אני אומרת את מה שאני ראיתי" (ע' 65 לפר').

עדות החוקר נחמני בעניין גביית הודעותיה של לילך

החוקר אבי נחמני העיד כי גבה את הודעתה השניה של לילך (נ/1ב), לצורך השלמת החקירה. ההודעה נגבתה בביתה של העדה, שהייתה לאחר לידה, ולא היתה מסוגלת לצאת מהבית בשל מצב חרדתי.

החוקר הופנה על ידי ב"כ הנאשם, לדברי העדה בהודעתה הראשונה, נ/א1, כי "שמעה רעש של יריה" ואז ראתה שתומר נפל על הרצפה, באופן המעלה, לכאורה, כי לא ראתה את הנאשם בעת ביצוע הירי, וכי רק הסיקה כי הנאשם הוא שירה בתומר. בנסיבות אלה, כך טען ב"כ הנאשם, היה על החוקר להטיח זאת בפני העדה.

החוקר השיב בעניין זה, כי הוא סבור כי העדה מסרה דברים דומים בשתי הודעותיה, וכי החקירה הנוספת בנ/א1, נועדה להבהרת פרטי האירוע, נוכח מצבה הנפשי של העדה מיד לאחר האירוע-

"... הבנו באיזה מצב היא הייתה. אני גם אמרתי, שהיינו צריכים להבהיר את העדות שלה, היה כמה ניסיונות להביא אותה, היא נראתה מאד לחוצה, לא כל כך רצתה לבוא, גם בגלל המצב שלה, גם בגלל החרדות שהייתה נתונה. ואז אני אמרתי, אני צריך לבוא כדי להקל עלייך, אני אבוא אלייך ונגבה את העדות ממך בבית. אני, ואז ביקשתי ממנה בסופו של דבר, לא תוך כדי זה שהיא מסתכלת על העדות, אלא ביקשתי ממנה לדעת שתספר לי בצורה רציפה..." (ע' 360).

"אני לא הטחתי בפניה, כי אני חשבתי שזה ההסבר הנכון שלה כרגע. היא רגועה, כרגע היא זוכרת את כל האירוע כפי שהיה, היא תיארה לי אותו אחד לאחד בדיוק איפה הוא ישב, איפה הוא עמד, מה היא ראתה, באיזה שלב היא ראתה, מה היא שמעה" (ע' 361).

לשאלת הסניגור, הסביר העד כי ההודעה לא הוקלטה בשל סיבות טכניות (ע' 361). עוד נשאל, אם רשם מזכר על כך שביקש מלילך להגיע למקום לעריכת שחזור, והשיב כי הדבר בוצע מספר פעמים על ידי אחרים מצוות החקירה (ע' 365).

העדה רוית בן ברוך

העדה ביקשה תחילה, שלא להעידה בישיבה אליה זומנה (ביום 6.10.2015) "בשל מצב נפשי קשה מאז האירוע"; כן ביקשה להעיד מאחורי פרגוד (דברי התובעת, עו"ד וימן, בדיון שנערך ביום 6.10.2015, ע' 17).

העדה מסרה את עדותה שבוע לאחר מכן (ביום 13.10.2015), בדלתיים סגורות, כשהנאשם מוסתר מעיניה; הוגשה תעודה רפואית (ת/10), לפיה מקבלת העדה טיפול נפשי פסיכיאטרי ופסיכולוגי, בשל מצב פוסט טראומטי בעקבות האירוע, ונזקקת לטיפול תרופתי; העדה בכתה לכל אורך עדותה, רעדה ואחזה מדי פעם את ראשה בין ידיה (ע' 106 לפר'). בחקירה הנגדית מסרה, כי בשל קשיים כספיים פנתה לקבלת טיפול נפשי בקופת חולים, רק כחודש ומחצה לאחר האירוע, והחלה בטיפול כחמישה חדשים לאחר מכן. העדה, שהינה אם לילדה פעוטה, מסרה כי הפסיקה לעבוד מאז האירוע, אינה יוצאת מהבית בשל חרדות, וכי ממצב של אישה עצמאית, אינה מצליחה לתפקד כיום "ברמה המינימלית", ונעזרת בבני משפחתה (ע' 117). העדה מסרה כי נחקרה בביתה, פעמיים; היא הבהירה כי סירבה לביקשת החוקרים להגיע לזירת האירוע ולשחזרו, בשל מצבה הנפשי הקשה (ע' 142).

העדה מסרה בעדותה כי עד יום האירוע, עבדה במועצה כתשעה חדשים. בזמן ארוחת הצהרים, היא ישבה עם חברותיה לעבודה, בחדר הנהלת החשבונות, ליד שולחנה של לילך (מצוין על השולחן "לילך", בתרשים שערכה העדה בחקירת המשטרה - ת/א8). לדברי העדה, ישבה "בהטיה קלה" ליד השולחן- במקום המסומן "רוית"- ברווח בין השולחן לבין שולחן סמוך, הממוקם מימין (מצוין על השולחן "טטיאנה", בת/א8);

בחקירה הנגדית הסבירה העדה - "הגב שלי היה לקיר, ואני הייתי בסוג של הטיה...אלכסון לכיוון השולחן ולכיוון דלת הכניסה" (ע' 153). לדברי העדה, ממקום ישיבתה ולנוכח זווית ישיבתה, ניתן היה לראות את כל חדר הנהלת החשבונות, וכן את הכניסות לחדר האמצעי ולמשרד הגזבר. לא ניתן היה לראות ממקום ישיבתה, את הנעשה בתוך משרד הגזבר (ע' 125, 143); (סימון כיוון הראיה, תרשים ת/8; ע' 112). העדה ציינה, כי לא התבקשה בחקירה במשטרה לתאר, ולא ציינה זאת מיוזמתה, היכן ישבה כל אחת מהבנות בעת האירוע (ע' 124-125). עוד מסרה בחקירה הנגדית, כי רק לה וללילך היה "קו ראייה ברור למה שקרה...יתר הבנות היו בזווית כאלה שהן לא שמו לב בכלל שהוא נכנס לחדר" (ע' 126).

בחקירתה הנגדית נשאלה לגבי התרשים ת/1 (שנערך על ידי לילך), שבו "מוקמה" העדה על ידי לילך כשהיא יושבת עם גבה לדלת של החדר האמצעי.

לדברי העדה מדובר בטעות:

"אז אני אומרת לך שהיא טועה. כנראה שהיא טועה. כנראה שהזיכרון שלה מהיום הזה, אני לא יודעת מי זאת...כנראה שהזיכרון שלה לא מדויק" (ע' 121-122). כאשר הקשה הסניגור שמא לוקה זיכרונה של העדה, ואילו לילך היא זו שדייקה בתיאורה, שללה זאת העדה: "...אני יודעת איפה אני ישבתי, אני יודעת מה ראיתי. אם הייתי עם הגב לקיר אני הייתי יכולה לראות אותו פאקינג נכנס ויורה בו? לא הייתי רואה את זה." (ע' 121, 122). העדה התנצלה על צורת התבטאותה, אולם הטיחה לעבר הסניגור: "אתה מצד אחד מאשים אותי שאני משקרת בבית המשפט ואתה מצפה שאני אהיה רגועה לגבי זה. זה גם לא הוגן" (ע' 122).

העדה העידה כי תומר אכל דבר מה, בעמידה, לידן, ולאחר מכן נקרא למשרדו של הגזבר, אחמד אלשאמי. אין היא יודעת על ידי מי נקרא ולצורך מה: "כנראה הוא היה צריך להיכנס לפגישת עבודה" (ע' 109, 135, 136); גם הנאשם נכנס למשרד; "אנשים נכנסו ויצאו כל הזמן...הדלתות היו פתוחות...לא ייחסנו לזה חשיבות למי נכנס ומי יוצא". אין היא יודעת מה היה סדר הכניסה והיא לא ייחסה לכך כל חשיבות, ואין היא יודעת מי עוד נכח במשרד הגזבר (ע' 133, 137); היא לא שמעה ממשרד הגזבר כל דיבור חריג: "לא צעקות לא ויכוח, לא משהו שגרם לנו להיות יותר ערניים למה שקורה" (ע' 110, 132). עוד ציינה, כי הבנות שוחחו ביניהן בעת הארוחה, אולם העריכה כי אם היו נשמעות צעקות או נשמע ריב בחדר הגזבר ניתן היה לשמוע זאת (ע' 149).

לדברי העדה, יצא תומר ממשרד הגזבר ונכנס למרחק של כ-2-3 מ' לתוך חדר הנהלת החשבונות, כ"שניים שלושה צעדים" מהדלת של החדר האמצעי; היא עצמה הייתה במרחק של "מטר, שניים" מתומר (ע' 113, 114). העדה ציינה בתרשים ת/8 את המקום אליו הגיע תומר, במילה - "תומר"; ובתרשים ת/8 - ציינה זאת "בערך" ליד הספרה 4 (ע' 138 לפר').

כך מתארת העדה את אירוע הירי:

"תומר יצא מהמשרד של הגזבר ועמד די קרוב אלינו, הוא בא להסתובב להגיד לי איזה משהו, אני רואה אותו (את הנאשם) נכנס, מגיע מהחדר של אחמד, הוא זרק איזה משהו שאתה לא תגיד לי מה לשלם או מי אתה שתגיד לי, אני לא זוכרת את המילים המדויקות, לתומר לא היתה הזדמנות אפילו לענות לו, הוא פשוט ירה לו בראש, חצי ראש שלו פשוט עף, הוא התחיל להקציף מהפה, יצאו לו שפריצים של דם, הוא נפל על הרצפה מפרכס. הוא פשוט עמד שם... הוא פשוט כאילו...הוא היה...הוא לא נלחץ אפילו ממה שהוא עשה. הוא עמד שם באדישות גמורה" (ע' 110).

העדה מפרטת בהמשך עדותה, כי לאחר שהנאשם השמיע את האמירה המתוארת לעבר תומר "בטון כועס" (ע' 115 לפר') -

"תומר בא להסתובב. הוא היה עם הגוף אלי והוא בא להסתובב אליו והוא עוד לא הספיק כאילו להיות עם הפנים מולו, בכלל לענות לו והוא ירה בו...הוא היה בהטיה של הגוף. לא עם הפנים חזיתית אליו. מצד ימין" (ע' 113).

גם בחקירתה הנגדית חזרה וציינה, כי בעת הירי תומר "לא עמד עם הפנים חזיתית אליו...הוא הסתובב לכיוון שלו, הוא לא הספיק לעמוד מולו חזיתית, פנים מול פנים...הוא לא הספיק להשלים את הסיבוב" (ע' 143).

לדברי העדה, לא ראתה עד הירי, כי הנאשם נושא או דורך את האקדח; "אני לא ראיתי את האקדח. פתאום האקדח מול הפנים והוא פשוט יורה לו בראש" (ע' 116); עם זאת, ציינה, כי הבחינה כי מדובר "במשהו מבריק". בהודעתה במשטרה אמרה שהיה "בוהק" (ע' 130-131). העדה חזרה וטענה כי אין זה נכון שאמרה במשטרה שאינה זוכרת את צבע האקדח: "שאלו אותי איך נראה האקדח, לא שאלו אותי מה הצבע שלו. כששאלו אותי מה הצבע שלו אמרתי שזה סוג של ניקל. אני לא יודעת להגדיר צבעים...שאלו אותי איך נראה האקדח אמרתי מבריק. אחרי זה הם שאלו אותי מה היה הצבע...זאת היתה שאלה קצת יותר ממוקדת" (ע' 132).

באשר לזווית הירי, מסרה בעדותה: "אני לא ראיתי את זה קורה, פשוט ראיתי פתאום יד ככה עם אקדח שלוף. בזווית של...לא יודעת. אל תתפסו אותי על מעלות משהו כמו 45 מעלות. הוא כיוון לו לראש...הוא (הנאשם) היה נמוך ממנו משמעותית...תומר גבוה והוא בין בינוני לנמוך..." (ע' 115).

העדה שרטטה את הזווית בין גופו של הנאשם לבין ידו, בעת הירי (ת/9). עוד ציינה, כי בחקירתה המשטרית ביקשו ממנה להדגים להם כיצד היה הירי, אולם לא כיוונו אותה לומר דבר (ע' 153).

בחקירתה הנגדית חזרה העדה ואישרה, כי הירי היה בזווית של 45 מעלות כלפי מעלה. לשאלת הסניגור אם הסיקה שהנאשם כיוון את האקדח לראשו של תומר, נוכח תוצאות הירי - "תשמע, הוא כיוון לו לחלק גוף העליון, לחלק הזה" (הערת בית המשפט - העדה מראה מהכתפיים למעלה", ע' 147, ש' 4, 7). לשאלת הסניגור שטען בפניה כי "עובדתית מה שאת מתארת זה לא נכון...הוא לא כיוון לראש...", השיבה: "אין לי מה להגיד על זה. זה מה שאני ראיתי וזה העדות שנתתי. אני לא חושבת שהיה שם משהו אחר. עובדתית" (ע' 147, ש' 14-15).

העדה נחקרה ארוכות לעניין מקום עמידתו של הנאשם בעת הירי. העדה מתארת כי עובר לירי, הנאשם "עבר טיפה את המפתן של הדלת, משהו ממש קצת אחרי"; "שנים שלושה צעדים", אם כי אינה יכולה להעריך את המרחק המדויק מדלת החדר האמצעי (ע' 138, 139), בהמשך החקירה, אף היתה נכונה לאשר, לשאלת הסניגור, כי ייתכן שאף לא מדובר ב"שני צעדים" (ע' 150), ואישרה לשאלה נוספת של הסניגור, כי אפשר שהנאשם "רק עבר את סף הדלת, ממש במעבר עצמו" (ע' 157). הסניגור חזר וחקר את העדה בקשר לדבריה של לילך כי הנאשם לא עבר את מפתן הדלת, וזו השיבה:

"...מה שאנחנו עברנו שם זאת חוויה לא קלה. כל אחת עיבדה את זה וזוכרת את זה בצורה אחרת. כל אחת עבדה מאוד קשה כדי לנסות להדחיק את זה...אז אם אתה רוצה להיכנס לדקויות מה כל אחת תפסה מהאירוע הזה ומה היא לקחה איתה הביתה אז אנחנו לא נצא מפה" (ע' 140).

ובהמשך: "שוב, אני לא יודעת מה כל אחת זכרה ברמת המילימטר של איפה הוא היה ממוקם. עברנו שם טראומה קשה..." (ע' 151). עוד הסכימה עם כך שלילך היתה זווית ראייה טובה יותר ממה שהיה לה, "מה היא ראתה ואם היא ראתה את הכל אני לא יודעת" (ע' 152). ועוד בהמשך החקירה: "אני זוכרת את הדברים כמו שאני זוכרת אותם. אתה רוצה שאני אגיד לך אם מה שלילך זוכרת זה נכון, או מה שאני זוכרת זה נכון? אין לי דרך לדעת. זה מה שאני זוכרת מהאירוע. אני לא יודעת" (ע' 157).

העדה העריכה בנוסף, כי המרחק בין הנאשם לתומר בעת הירי היה כשני מטר, וכי המרחק בינה לבין תומר - "כלום משהו כמו מטר שניים" (ע' 114). לדבריה, הבחינה בנאשם לאחר שתומר - שהוא אדם רחב מידות, גובהו של תומר הינו 1.9 מ' והוא אדם רחב (ע' 147) - כבר נכנס לחדר הנהלת החשבונות, "משהו כמו צעד" לפני כניסת הנאשם לחדר הנהלת חשבונות, "כי אין לי זווית ראייה לראות אותו, איך שהוא מגיע מהחדר של הגזבר..." (ע' 148). "אני זוכרת אותו נכנס לחדר, קצת אחרי שהוא נכנס יורה בו..."

עוד הוצג בפני העדה על ידי ב"כ הנאשם, כי לא היו עדויות נוספות - ובכללן זו של לילך - לכך שהנאשם השמיע אמירה כלשהי לעבר תומר, לפני הירי, ולדברי העדה, ייתכן שהבנות האחרות "לא שמו לב" שהדברים נאמרו, וכי עצם הכניסה לחדר של תומר והנאשם לא היתה חריגה (ע' 125, 126). עוד העריכה, כי נוכח כך שהבנות האחרות ישבו עם גבן לעבר דלת החדר האמצעי, ולא ראו מי נכנס לחדר "אז על אחת כמה וכמה למה שהן ייחסו חשיבות למישהו שמדבר מאחוריהן ויקשיבו למילים שלו? אנחנו פשוט ראינו את כל ההתנהלות מהרגע שהוא נכנס. בין אם לילך שמה לב למה שהוא אמר או לא שמה לב שהוא אמר, בעיני ממש שולי" (ע' 126).

לדברי העדה, כאשר הותר להן לעזוב את בניין המועצה, נסעה לביתה עם לילך, ברכבה של לילך; לילך לא יכולה היתה לנהוג ברכב בשל מצבה, והיא נאלצה לנהוג ברכב: "בוכה כל הדרך, וגשם מבול" (ע' 127). היא לא שוחחה עם לילך בדרך: "לא יכולנו לדבר. כל הדרך שתינו בכינו" (ע' 128). עם זאת, לא שללה אפשרות כי סיפרה לילך על אותה אמירה, ועל כך שראתה את הנאשם יורה בתומר, וכי הבנות שעבדו איתה, הגיעו לביתה באחד הערבים; עם זאת, לא "נכנסו לפרטים" הקשורים באירוע, ודיברו על "התחושות שלנו, על מה עבר לנו בראש, על ההיסטריה, על איך אנחנו מתמודדות עם זה היום" (ע' 129-130). עוד העידה, כי לא שוחחה עם בני משפחתו של תומר, אלא בעת שהגיעה לבית חולים, והביעה בפני אשתו של תומר, את צערה על המקרה.

העדה מתארת את הרגע שלאחר הירי, במילים אלה:

"אנחנו התקרבנו לקיר והתחלנו לצרוח, ואני רואה אותו עומד שם עם האקדח מכוון אלינו ופשוט מסתכל עלינו. אחרי זה ראיתי אותו מוריד את היד. אני הייתי בטוחה שבשניות האלה אנחנו לא יוצאות משם בחיים. לא היה לנו לאן ללכת. אנחנו צמודות עם הגב לקיר. רואות את כל מה שקורה. אין לנו לאן ללכת כי הוא עומד ממש ליד הדלת. הגופה של תומר זרוקה על הרצפה עם שלולית של דם. חלק מהבנות נכנסו להיסטריה. הן ניסו לצאת דרך הקיר כאילו. אחרי זה אני...אחמד ועלי נכנסו וצרחו לנו לצאת משם. חוסניה היתה על הרצפה. הייתי צריכה לגרור אותה החוצה. היינו צריכות לדלג מעל השלולית של הדם. יצאנו החוצה..." (ע' 110).

בחקירה הנגדית ציינה, כי הנאשם לא דיבר איתן, ולשאלת הסניגור השיבה, כי אין היא יודעת "אם זה היה מהלם או משביעות רצון, אני לא יכולה להגיד לך". היא לא הבחינה כי הנאשם חוזר אחורה לאחרי הירי "פשוט עומד שם ומסתכל עלינו" (ע' 154).

עדוּתה של דיאנה

דיאנה, מסרה בעדותה כי ישבה ליד השולחן עם הבנות האחרות, כשגבה מופנה לעבר משרד הגזבר. בהמשך ציינה כי חצי גופה היה מופנה לאחור (עמוד 281). תומר, שאכל דבר מה במשרד הנהלת החשבונות, הלך לאחור מן למשרד הגזבר; היא לא הבחינה מתי נכנס הנאשם למשרד הגזבר.

לאחר מכן, שמעה "רעש", שנגרם ככל הנראה, בשל הירי; היא הסתובבה לאחור והבחינה בתומר, שהיה מרוחק ממנה להערכתה, כשלושה מ', נופל לאחור, כשדם מכסה את פניו. אותה עת הנאשם עמד בחדר האמצעי, כשהוא אוחז בנשק בידו, במרחק של כמטר מתומר (ע' 276-277). לדבריה, דלת החדר האמצעי היתה פתוחה, אולם היא לא שמעה לפני הירי, צעקות או שיחה שהתקיימה במשרד הגזבר שהיה אף הוא פתוח (ע' 280).

עדוּתה של טטיאנה

לדברי העדה, ישבה ליד השולחן עם דיאנה, רות וחוסנייה, כאשר פניה מופנות לעבר משרד הגזבר (ע' 285); באשר לסדר הישיבה זכור לה, כי "זה היה לילך, אני, אחר כך חוסניה או רות", אני לא זוכרת בודאות, ודיאנה" (ע' 283). באותו יום בוצעו עיקולים, אז היו "רעשים רגילים לזמני עיקולים במועצה" (ע' 283). היא הבחינה כי למשרד הגזבר נכנסו תומר, הגזבר ועוד "מישהו". אין היא זוכרת את פניו של הנאשם. עד לרגע הירי, לא הבחינה בפרטי האירוע, שכן קיבלה שיחת טלפון, ו"התעסקה" בטלפון שלה, והבנות האחרות כנראה הסתירו לה את שדה הראיה. בעניין זה העידה: "כשהייתי עם הפלאפון, הפלאפון היה בשולחן שלי שהוא צמוד לשולחן של לילך...לקחתי את הפלאפון כנראה אני הייתי בדיוק על הקצה. אז כל שלושתם היו לפניי..." (ע' 283, 287).

טטיאנה העידה כי "זכור" לה כי הדלת לחדר האמצעי היתה סגורה, שכן היא נסגרת בנגיעה קלה (ע' 286), ובמצב זה, לא ניתן לשמוע מה קורה בחדרים הפנימיים (ע' 285). עם זאת, היא סבורה, כי אם היו צעקות "גדולות" במשרד

הגזבר, היה ניתן לשמען (ע' 287).

העדה מציינת כי שוחחה עם הבנות האחרות אודות האירוע, למעט עם רות, איתה לא היה לה כל קשר. היא לא התבקשה בחקירה לשחזר את האירוע או את סדר הישיבה. לאחר הירי, היו צעקות של הבנות, ש"נדבקו לקיר שהיה מאחוריי", וסגן ראש המועצה שהיה במקום, הוציאן מהחדר.

פעולות חקירה הנוגעות לעדות הראיה

החוקר אמיר עטאונה, ראש צוות החקירה, ערך ביום 12.1.2015 בדיקה שתועדה בוידאו (ת/20ב), באמצעות חוטים שנמתחו ממקום מושבן של העדות רות ולילך לעבר הדלת המפרידה ודלת חדר הגזבר. בעדותו הבהיר החוקר, כי לצורך הבדיקה הוצב שוטר בגובה דומה לזה של תומר (כ- 1.90 מ') (ע' 303).

במסקנות הבדיקה בדוח ת/20א, צוין, כי ממקום ישיבתה של רוית ניתן לראות את מקום עמידתם של תומר והנאשם, בו זמנית. ממקום ישיבתה של ליילך לא ניתן לראות מי עומד מאחורי תומר, אם תומר היה ניצב על מפתן הדלת המפרידה, אלא אם ייכנס לתוך החדר. בחקירה הנגדית נשאל החוקר, מדוע לא זומנו עדות הראייה לביצוע שחזור, וצוין כי מהעדויות שנמסרו עלה היכן ישבו העדות, ולא היה צורך ממשי להביאן למקום, וכי חלק מהעדות חששו לחזור לזירת האירוע (ע' 301). ראש היחידה החוקרת, רפ"ק יחזקאל רוטנברג, אישר אף הוא בעדותו כי חלק מהעדות סירבו לחזור למקום בשל הטראומה שנגרמה להן.

יש לציין, כי במסגרת הבדיקה נמתחו על ידי החוקרים חוטים גם ממקום פגיעת הכדור בקיר המערבי לעבר מפתן דלת הגזבר, שעל פי טענת הנאשם בחקירה - ועל כך יורחב בהמשך - היה המקום בו עמד בעת הירי; החוקר עטאונה ציין בעדותו - אין לכך ביטוי בת/20ב - כי טענת הנאשם שעלתה בחקירה, עד עריכת הניסוי, כי בעת הירי מפתן דלת הגזבר, כיוון "למטה", אינה מתיישבת עם מיקום פגיעת הכדור בקיר, שאינו תואם את זווית הירי ומסלול הקליע לו טוען הנאשם מפתן דלת הגזבר.

החוקר עטאונה העיד - בתגובה להשגות הסניגור על מקצועיות בדיקת החוטים - כי אין הוא רואה מניעה לבצע את הבדיקה בדרך זו, שנועדה לבחון את היתכנות טענות הנאשם ועדות הראיה (ע' 297), וכי אין זו בדיקה הדורשת מומחיות מיוחדת (ע' 299); (בעניין זה העיד גם רפ"ק רוטנברג, שלדבריו הורה על ביצוע הבדיקה לצורך בחינת כיווני ירי וזווית הראיה של העדות, וצוין בעדותו כי אין קשר בין בדיקת מז"פ לבדיקה זו (ע' 341-342); יצוין כי גם פרופ' היס, שהעיד מטעם ההגנה, ציין כי בדיקת "שחזור עם חוטים" היא בדיקה מקובלת (ע' 498). רפ"ק אביגדורי העיד, לעומת זאת, כי לא היה מודע לבדיקת החוטים, וצוין כי מדובר בתחום מומחיות של המעבדה הניידת, וכי הדבר תמוה בעיניו (ע' 321).

החוקרים ערכו בדיקה נוספת כדי לבחון אם ניתן לשמוע קול דריכה של אקדח המתבצעת מפתן דלת חדר הגזבר או מהחדר האמצעי (החוקרים השתמשו לצורך הניסוי באקדח מסוג "יריחו"). לדברי החוקר עטאונה - והדברים באים לידי ביטוי מצולם בת/20ב - בת/20א קיים איזכור כללי בלבד - ניתן לשמוע את קול הדריכה בחדר הגזבר, אם הדריכה היתה מתבצעת מפתן דלת חדר הגזבר; אם הדריכה היתה מתבצעת בחדר האמצעי, ניתן היה לשמעה מהמקום בו ישבו

העובדות בחדר הנהלת החשבונות. החוקר אישר בחקירתו הנגדית, כי בזמן הבדיקה שערך שרר שקט, וכי ידוע לו כי זירת האירוע לא היתה שקטה בשעת ביצוע הירי (ע' 304).

עדויות סגן ראש המועצה והגזבר

העד עלי אבו גועד (בפרוטוקול נרשם בטעות שם אחר, ע' 193), הינו סגן וממלא מקום ראש המועצה. זמן קצר לפני הירי הגיע למשרד הגזבר כדי לדון איתו בעניין מסוים, הנוגע למועצה. הגזבר ישב ליד שולחנו, והעד ישב מולו.

אותה עת, נכנס הנאשם לחדר הגזבר - אין חולקין כי הנאשם הגיע למקום לאחר ביצוע העיקול בביתה של גרושתו, כמתואר בכתב האישום. הנאשם הציג מסמכים כלשהם לגזבר, ובהם קבלה על תשלום בסך של 2000 ₪ למועצה.

כדקה שתיים אחר כניסתו של הנאשם לחדרו של הגזבר, נכנס גם תומר לחדר (ע' 205). הנאשם ותומר עמדו מול השולחן. הנאשם התלונן בפני הגזבר כי חתם על צו העיקול, וכי העיקול בוצע חרף העברת התשלום על ידו. העד אישר כי הנאשם אמר גם כי "עשו לו בושות" נוכח העיקול (ע' 197, 221); הנאשם "דיבר בנימה של כעס אבל הוא לא מאיים... הוא הרגיש שנעשה לו עוול. הוא חזר על זה כמה פעמים. לא היה איום לא על הגזבר, לא על תומר, אף אחד לא איים על אף אחד" (ע' 196). לדברי העד, תומר והגזבר לא נטלו כלל חלק בשיחה (ע' 196, ע' 206, 222). בחקירה הנגדית שלל את טענת הסניגור כי הנוכחים בחדר לעגו בדרך כלשהי לנאשם, או כי "השפילו" אותו.

לדברי העד, הפגישה היתה קצרה מאד, והוא אף לא ראה בחילופי המילים משום "ויכוח": "ויכוח בשבילי זה ששני אנשים מתווכחים, מרימים קול, זה ויכוח. פה לא היה ויכוח. פה בא בן אדם, הציג עמדה, כעוס, עשו לו עוול, אני לא יודע מה, הסביר את העמדה שלו" (ע' 221). לשאלת הסניגור, ציין, כי אין לו הסבר מדוע היתה לנאשם "יריבות" עם תומר, אם טענותיו הושמעו כלפי הגזבר (ע' 227). לדברי העד - שלא היה מודע כלל קודם לכן להליכי הגביה נגד הנאשם - הודיע לנאשם כי יקבע ישיבה שתיערך למחרת היום, בהשתתפותם של ראש המועצה, הגזבר ותומר, לצורך בדיקת העניין, והתרשם כי הצעתו היתה מקובלת על הנוכחים.

לאחר מכן, הסתובב תומר ויצא מחדרו של הגזבר, כשגבו מופנה לעבר חדר הגזבר (ע' 230), והנאשם יצא אחריו (עמוד 219). בעת היציאה מהחדר, לא שמע כל חילופי מילים בין הנאשם לבין תומר, הגם שאינו יכול לשלול כי לאחר מכן נאמרו דברים בחדר הנהלת חשבונות, שכן לא נכח במקום (ע' 230).

לאחר "שלוש, ארבע" שניות, שמע קול יריה, ואז ראה את הנאשם ש"יצא מחדר הנהלת חשבונות לחדר של מזכירת הגזבר לכוון אלינו", כשאקדח בידו (ע' 197); לעניין היציאה מהחדר הנהלת חשבונות, ראו גם ע' 235, וכן שחזור מצולם שערך העד בחקירה - דיסק, ת/16, תמליל ת/16א). לשאלת הסניגור אישר העד, כי ראה את הנאשם במפתן הדלת של החדר האמצעי (ע' 236). בחקירה הנגדית הפנה הסניגור את העד לדיסק השחזור שערך העד (דקה 3:57), היכן שראה את הנאשם לראשונה יוצא לכיוונם, מדלת החדר האמצעי והולך לכיוון משרד הגזבר (דקה 04:04, ע' 212); לדבריו, בעת שהנאשם הלך לעברם, ראה אותו מחזיק את האקדח עם היד כלפי מטה, בזווית 45 מעלות (ע' 213, ש' 19). עם זאת, לא שלל העד אפשרות כי ייתכן שלא דייק בקביעת הזווית בה הוחזק הנשק (ע' 223), וכי אם מסר בהודעתו במשטרה (שלא הוצגה בפניו) - כפי שטוען הסניגור - כי הידיים היו "מקופלות ב-90 מעלות", הרי שלא נתן דעתו לכך: "אני בקטע...אם זה למטה, למעלה, באמת שזה לא עניין אותי הרבה" (ע' 226), הגם שהוא בטוח שהנשק לא היה מכוון לעברו (ע' 227).

העד מסר, כי הלך לעבר הנאשם ו"נפגש" עמו בחדר האמצעי, ואז תפס את הנאשם; העד הדגים בשחזור, כי חיבק את צווארו של הנאשם ביד אחת, ובידו האחרת תפס בזרועו של הנאשם האוחזת באקדח; לדבריו, הנאשם "ישר זרק" את האקדח לאחר שתפס בידו, והאקדח "עבר את החדר של המזכירה, נכנס לחדר של הגזבר" (ע' 198); "היד שלו נזרקה נזרק האקדח" (ע' 224). עם זאת ציין, כי לא עקב אחר תנועת האקדח שכן התמקד ברצון ל"נטרל" את הנאשם ולגשת לעבר הפצוע (ע' 198). בחקירה הנגדית נטען כנגד העד, כי לא "נטרל" את הנאשם, כטענתו, שכן - כך הוצג לו על ידי הסניגור- הגזבר אלשאמי, מסר בהודעתו שנמסרה לאחר האירוע, בשעה 13:45 (הודעה שאף היא לא הוצגה בפנינו), כי הנאשם הגיע עם הנשק לחדר הגזבר והניח את הנשק בחדר הגזבר. בתגובתו ציין העד, כי הדברים אינם נכונים, וכי מה שסיפר במשטרה זאת האמת, הגם שאינו יודע כיצד הגיע האקדח למשרד הגזבר (ע' 217); עוד הכחיש בתוקף את דברי הסניגור, כי סילף את העובדות נוכח כך שבחדר הגזבר, קודם לירי, לעגו לנאשם, "זלזלו בו" ו"רמסו את כבודו": "...אף אחד לא צחק, זה לא זמן של צחוק. בן אדם היה כעוס, דיבר בכעס ובנימה של כעס, הוא לא איים...הוא כעס", וטען וחזר וטען מדוע "עשו לו את זה" אם הוא היה "בסדר ושילם" (ע' 218).

העד מסר כי לפני הירי לא ראה כי ברשות הנאשם מצוי אקדח (ע' 203); הוא לא ראה את הנאשם מבצע ירי, ולא שמע קול של דריכת האקדח; לדבריו, הנאשם היה מרוחק 3 מ' מחדר הגזבר באותה עת, ויש להניח כי לא יכול היה לשמוע את קול הדריכה (ע' 229); בעת אירוע הירי הגזבר ישב במקומו ליד השולחן ולא יכול היה לראות את הנאשם (ע' 235). כאשר נשמעה היריה, הגזבר החל להכות בראשו, ושאלו אם ידע מה קרה (ע' 200). לדבר העד, לא ניתן לראות את הכניסה לחדר הנהלת החשבונות ממקום ישיבתו של הגזבר, כמצוין בתרשים ת/15 אותו ערך העד.

העד מוסיף ומתאר, וניתן לראות זאת בשחזור שערך, כי לאחר השלכת האקדח, הוביל את הנאשם והוציאו דרך משרד הנהלת החשבונות, למסדרון החיצוני, ומשם לעבר משרד סמוך. העד אישר כי הנאשם לא ניסה לברוח, והוא אמר לו שימתין להגעת המשטרה (בתצלומי מצלמת האבטחה של המועצה, נראה אדם - לא ניתן לזהות את הפנים בצילום, ומדובר, נוכח האמור, בעד - האוחז בנאשם מאחור ובידו, ומובילו במסדרון, לאחר אירוע הירי (ת/37), חלק חמישי, צילומים כ' - כא'; יש לציין כי השעה המצוינת בצילום היא 12:30, המאוחרת ב 20 דקות מהשעה האמתית. בעניין הפרש השעות, ראו דוח בדיקת DVR, ת/37(א)).

בעת היציאה מחדר הנהלת החשבונות, עם הנאשם, הבחין כי תומר שוכב על הרצפה מדמם; (בתרשים ת/15 ציין את המקום בו שכב תומר בחדר הנהלת החשבונות, ע' 201). הוא פנה לנאשם: "אמרתי לו למה? הוא לא ענה לי...הוא היה פשוט להערכתך המום" (ע' 234).

העד אחמד אלשאמי, גזבר המועצה, מסר בעדותו כי בעת שהיה במשרדו עם סגן ראש המועצה - לאחר מכן הגיע גם תומר למשרדו, ביוזמתו, מכוח עיסוקו באכיפת הגביה בישוב - הגיע הנאשם למשרדו, וטען בפניו כי בוצע אצלו עיקול חרף כך ששילם חובותיו, והעד הבהיר לו כי אין לו סמכות להתערב. בהמשך חקירתו אישר, כי הנאשם נכנס למשרדו, גם בשעה מוקדמת יותר באותו יום, והציג לו מסמכים הקשורים בחוב; במהלך השיחה, הסביר לנאשם כי החתימה על צו העיקול ("כתב הרשאה לתפוס ולמכור מטלטלין", ת/39(ג)), הינה של עורך דין המטפל ישירות בעיקול (עו"ד יאיר חזן), וכי שמו, כגזבר, מופיע על הצו באופן מובנה, עקב תפקידו. עוד העריך, כי ייתכן שהנאשם סובר בטעות, כי שילם את החובות, שכן הוא "מתבלבל בין נכס לנכס" עקב כך שאולי קיימים שני נכסים בבעלותו (ע' 256 - 257). עם זאת, הציע

לנאשם שיבוא למחרת היום למועצה, לבדיקת הנושא.

לדברי העד, השיחה עם הנאשם במשרדו היתה שגרתית בסוגה: "היתה שיחה רגילה מאד. נעימה. לא היה ויכוח. היה ויכוח רגיל של חייב או לא חייב...ואז נכנס תומר אחריו...ואמר כן הוא חייב. כן חייב, לא חייב. ויכוח לא סוער. רגיל כזה...מהניסיון שלי שלושים שנה...לא היה משהו מחשיד אפילו. יצא תומר...ממני, יצא גם (הנאשם) ושמענו יריה. זה מה שהיה" (ע' 239, 256, 259-260).

בחקירתו הנגדית הסתייג העד מדבריו של עלי אבו גועד, כי לא התנהלה כלל שיחה עם הנאשם באותו מעמד, וציין כי אינו יודע מדוע עלי מסר זאת: "מה שאמר עלי תשאל את עלי" (ע' 256). עוד העיד, כי פנה לתומר שאישר בפניו כי יש לנאשם חוב, שלא שילמו, וכי אין זה נכון כי תומר לא אמר דבר במעמד השיחה.

העד הכחיש את טענת הנאשם, כי נהגו בו באותה שיחה בדרך משפילה: "צריך לשמור על כבודו של אדם" (ע' 241). הוא שלל את טענת הסניגור כי תומר כינה את הנאשם במילה "שקרן", כאשר זה טען בפניהם שפרע חובו. וכן בהמשך עדותו: "הוא אמר אני שילמתי, תומר אמר לו, לא, אתה לא שילמת את כל החוב, זה הויכוח"; עוד ציין, כי למרות שמסר בהודעתו במשטרה כי הנאשם צעק עליו הרי שאין זה מדויק: "הקול שלו גבוה אבל לא צעקות...". (ע' 273, 274). לדברי העד, לא שמע כל חילופי דברים בין הנאשם לבין תומר, לאחר יציאתם מהחדר, עובר לירי (ע' 257, 260-261, 272).

העד מסר בעדותו, כי לא שמע קול דריכה של הנשק לפני הירי (ע' 275-276). באשר להתרחשויות לאחר הירי, העיד, כי בשל "הפניקה" שאחזה בו בעקבות הירי, אין הוא מסוגל לתאר במדויק את שאירע (ע' 242). למיטב זכרונו, כך העיד, עלי אבו גועד, הפיל לנאשם את האקדח, והוא ראה את האקדח זרוק בחדרו, מאחורי שולחנו (ע' 244).

בחקירה הנגדית נטען נגד העד, כי "יישר קו" עם דבריו של עלי אבו גועד, שטען כי חילץ את האקדח מידיו של הנאשם לאחר הירי, ולא מסר כי הנאשם הוא שהניח את האקדח במשרד הגזבר, מיוזמתו. הסניגור הציג בפני העד את הודעתו במשטרה, שלא ניכרו בה, כנטען, סימני בלבול או פניקה, בה מסר כי הנאשם "נכנס לחדר כשהוא מחזיק את האקדח ביד ימין, אני חשבתי שהוא יורה, הוא זרק את האקדח ויצא"; עוד ציין בפני העד, כי מסר דברים דומים גם בהודעות אחרות, בהן אמר כי הנאשם שם את האקדח על שולחנו, באופן המתיישב גם עם עדותו של אחד השוטרים שהיו מעורבים במעצרו של הנאשם (השוטר שי כרמל), לפיה אמר העד לכרמל, כי הנאשם זרק את האקדח לחדרו.

העד אישר כי הדברים בהודעה נרשמו מפיו, אולם חזר וטען כי "היה בפניקה" בעת מסירתם, והכחיש כי תיאם את עדותו עם זו של עלי אבו גועד, וכי אין לו כל אינטרס בכך (ע' 249, 253). העד אישר, עם זאת, כי "עלי...מסביר את זה לכל העולם שהוא הפיל את האקדח" (ע' 254), וכי העד עצמו אינו זוכר "בוודאות" כיצד הגיע האקדח למקום בו נמצא על ידי השוטרים במשרד הגזבר (ע' 255). עוד אישר כי מסר בהודעתו כי האקדח "נפל על השולחן שלו", וכי מצא אותו "למטה" (ע' 265).

יצוין, כי העד אישר בחקירת הסניגור, כי מסר בהודעתו במשטרה, שנגבתה מיד לאחר האירוע (בשעה 13:45), כי הנאשם ניסה לאיים עליו, אולם חזר בו מדבריו, וטען בעדותו כי הנאשם לא איים עליו - "אני הייתי בפניקה, אני לא זוכר בדיוק מה אני אמרתי..." (ע' 243, 245, 247).

על פי עדותו של רפ"ק יחזקאל רוטנברג ראש היחידה החוקרת, גזבר המועצה התלונן בפניו כי הוא חש מאוים, וכי בני משפחת הנאשם ירקו עליו, והוא ביקש להגיש תלונה, אולם בסופו של דבר הודיע כי לאחר התייעצות טלפונית עם ראש המועצה, החליט להימנע מהגשת תלונה, והוא ביקש ליווי של רכב משטרתי מחוץ לבאר שבע (ע' 337). בחקירה הנגדית השיב, כי הגזבר לא רצה לנקוב בשמות אלה שאיימו עליו, והוא ציין במזכר כי אינו יודע את שמם, ומשכך אישר לשאלת הסניגור, כי ייתכן שאין מדובר בבני משפחת הנאשם, אלא "באנשים אחרים מהישוב שכעסו" על הגזבר (ע' 352).

באשר לנסיבות מציאת הנשק, מסר השוטר שי כרמל, מש"ק בנקודת המשטרה הממוקמת במשרדי המועצה, המוזכר בעדותו של אלשאמי, כי עם הגיעו למקום האירוע, אמר לו הגזבר כי "מוחמד אבו שולדום" - הוא הנאשם - זרק את האקדח לתוך חדר הגזבר (הודעתו של כרמל ת/14 - הוגשה בהסכמה, חלף החקירה הראשית - ע' 1, ש' 17-18; ע' 3, ש' 14-12; עדותו, ע' 187). כרמל מסר בהודעתו כי מצא תחילה, לפני כניסתו למשרד הגזבר, תרמיל בודד (בקוטר 9 מ"מ, להערכתו), ולאחר מכן סרק את משרד הגזבר ומצא על הרצפה, מאחורי השולחן בחדר, אקדח, מסוג "טאורוס 9 מ"מ כסוף עם ידית אחיזה מעץ, כאשר הפטיש משוך לאחור ומחסנית בתוך הכלי נשק...." (ת/14, ע' 1, ש' 22-25). הוא ביצע פריקה של הנשק, והשאירו במקום בו מצאו.

הגזבר מסר לו לאחר מכן, לשאלתו, "שהיו אצלו במשרד ואיך שהם עמדו לצאת מהמשרד שלו הלך אחריו הוציא אקדח וירה בו...מי שירה (בתומר) זה "מוחמד אבו שולדום" (ת/14, ע' 2, ש' 4-8). לשאלתו איפה הנאשם, הצביעו בפניו על המשרד ממול, שבו נמצא הנאשם ושני אנשים שניצבו לידו.

הטיפול הרפואי ומציאת הקליע

העד עלי אבו גועד מסר בעדותו, כי לאחר שהעביר את הנאשם לחדר אחר, חזר לחדר הנהלת החשבונות וניסה לעצור את הדימום של תומר, ששכב על גבו, ומאחר שהבחין כי הוא מדמם מפיו, "החל להפוך אותו" על צידו (ע' 198), ולוודא שיש לו דופק, כשהוא נעזר בעובדת המועצה, תמר אבו ערר. לשאלת הסניגור, אישר כי לא נגע בראשו של תומר (ע' 220). עוד העיד, כי בעת שחזר לחדר הבחין כי העובדות היו בפינת החדר, "צועקות וצורחות", והוא הורה כי יפנו את החדר (ע' 200; בעניין זה תצוין עדותו של השוטר אבי פינטו שהוזעק למקום - הודעתו ת/4 הוגשה בהסכמה - שמסר כי לאחר קבלת הדיווח על הירי, הגיע עם שוטרים אחרים, למשרדי המועצה והבחין בתומר הפצוע בראשו כשהוא שוכב על הקרקע, בתוך שלולית דם, וממול לחדר שבו היה הפצוע, ישבה בחורה על הרצפה, רועדת ובמצב של היסטריה כשהיא צועקת "הוא ירה במנהל שלי, הוא ירה במנהל שלי, הוא יכל לירות גם בי" (ת/4, ש' 26)).

על פי הודעתו של הפרמדיק דוד דגמי (ת/29), הדיווח על הפציעה הגיע בשעה 12:52. הוא יצא עם ניידת אט"ן, מתחנת דימונה, המרוחקת 20 ק"מ מערערה, ובמקביל יצא אמבולנס "לבן" מערערה. עם הגיעו, הפצוע שכב על הרצפה מחוסר הכרה נושם, עם דימום מסיבי מהראש, הועבר לאמבולנס, הורדם והונשם, ופונה במהירות האפשרית לבית החולים "סורוקה", שם הוכנס לחדר טראומה.

סלימאן אבו גועד, המשמש כקב"ט במועצה, מסר בהודעתו, ת/40, כי הגיע למקום לאחר קבלת הדיווח על הירי; הוא הבחין כי בוצעה "הנשמה" בפצוע ששכב על גבו, והבחין כי הפצוע "זז כמה פעמים" (ע' 2, ש' 5-7). הפצוע פונה לאחר

מכן עם אלונקה.

הפרמדיק איברהים אלעסאם (הודעתושל עד זה במשטרה, ת/11, הוגשה במסגרת חקירה ראשית), הגיע באמבולנס השני. העד מסר בהודעתו, כי בחדר הראשון בו שכב הפצוע, היו אנשים רבים - בעדותו אמר שהיו "מעל שמונים"; "כל המועצה", וכי שוטר שהיה במקום, שי כרמל, הוציא את האנשים מהחדר (ע' 161 לפרוטוקול; יש לציין כי גם הגזבר אלשאמי מסר בעדותו כי בעקבות הירי, הגיעו לחדר הנהלת החשבונות הרבה אנשים, והם ניסו להוציאם מהחדר כדי שמד"א יוכלו לטפל בפצוע).

העד אלאסאם תיאר בהודעתו, כי ליד הפצוע היתה שלולית דם גדולה, ופניו היו מכוסות בדם. העד ושני רופאים מערעה שהגיעו למקום, החלו בפעולות רפואיות להצלת הפצוע; לדברי העד "רציתי לשים סקשן על הפצוע ובדיוק נכנסו שני רופאים... הם התחילו לשים עירוי ואני נתתי לו סקשן וחמצן ועצרתי את הדימום מהפה" (ת/11, ש' 20-17); בשלב זה, הבחין לפתע "בתוך שלולית דם משהו שדומה לתליון אני הרמתי את זה מתוך דם ונתתי לשוטר שי שעמד לידי. אני לא ידעתי מה זה. זה דבר רגיל שאני מוצא דברים בסמוך לפגע אני נותן למישהו שיש לו סמכות לתפוס..." (ת/11, ש' 21 - 26). בהמשך ציין, כי ראה את החפץ "בתוך שלולית דם במרחק של כמה סנטימטרים מראשו של הנפגע" (ת/11, ע' 2, ש' 14-15, וכן ע' 162 לפרו'). לדברי העד, לא זיהה את החפץ ועל אף שהוא יודע מהי צורתו של קליע אקדח, לא ראה מעולם "קליע אחרי הירי שהוא משנה את צורתו" (ת/11, ע' 2, שורה 1-2).

העד נחקר על ידי ב"כ הנאשם היכן ראה את מיקומו של ה"תליון", וצוין בפניו כי אמר בהודעתו כי ראה אותו במרחק של כמה סנטימטרים מראשו של הפצוע, והעד השיב, תחילה: "יכול להיות אבל זה היה מתחתיו"; (ע' 162, ש' 16). בהמשך עדותו, אישר את הנאמר בהודעתו (ע' 162, ש' 21).

לשאלה נוספת של ב"כ הנאשם, לפיה השוטר כרמל מסר בהודעתו כי העד הוציא את הקליע מתחת לעורפו של הפצוע, השיב העד: "אדוני, השוטר שמסרתי לו את זה הוא היה בדלת, במרחק שלך... הוא לא היה קרוב אלי. היו עוד שוטרים שעמדו שם. השוטר היה רחוק ממני. אני מסרתי לו, אני לא יודע אם זה קליע, לא יודע אם זה... אני אדם שמצאתי משהו ברצפה ואני נותן לבן אדם" (ע' 163).

השוטר שי כרמל, מסר כי הגיע למקום האירוע דקות ספורות לאחר קבלת הדיווח בקשר; הוא הבחין בפצוע, ששכב על הרצפה, על גבו, עם "שלולית דם מאיזור הכתפים והראש" (הודעתו, ת/14, ע' 1 ש' 10-11). מעל הפצוע ניצבו סגן ראש המועצה עלי אבו גועד, והגזבר, אחמד אל שאמי, והם צעקו לו כי יזמין במהירות אמבולנס. עוד ציין בהמשך הודעתו, כי היו גם "שתי מזכירות מאוד נסערות הבנתי שהן היו עדות ראיה..." (ת/14, ע' 4, ש' 21). עוד מוסר השוטר כרמל בת/14, כי בתוך כך, הגיע צוות מד"א שהחל בטיפול בפצוע. במקום היו "הרבה אנשים" והוא הוציאם מחוץ למשרדים, בעזרת שוטרים נוספים שהיו במקום.

לדברי העד, בעת פינוי הפצוע על ידי הצוות הרפואי "כשהרימו את הפצוע מהרצפה לאלונקה הבחינו מתחת לעורפו בקליע ואיש המד"א הרים זאת מהרצפה ומסר לידי את הקליע אותו הנחתי על הדלפק" (ת/14, ע' 2-3). בעדותו אישר העד את נסיבות מציאת הקליע, כמתואר בת/14 (ע' 190).

ד"ר ישראל מלמד, סגן מנהל מחלקה נוירוכירורגית בבית החולים ב"סורוקה", המציין כי הינו גם בעל הכשרה ברפואה משפטית, מסר בהודעתו (ת/45, מיום 8.1.2015) שהוגשה בהסכמה, כי קיבל הודעה על הגעת הפצוע לבית החולים ביום האירוע, בשעה 14:30. לאחר שבוצע סי. טי, ערך ניתוח דחוף של הוצאת חלק מהגולגולת (קראניאקטומיה) על מנת לשחרר לחץ תוך גולגולתי, בשל שבר מרוסק של עצמות המוח משמאל, והבצקת במוח.

ד"ר מלמד, מסר בהודעתו, כי הוא קובע בוודאות, כי הפצוע נפגע מפגיעת ירי של קליע שחדר באיזור לסת עליונה מימין, ויצא מאיזור הרקה השמאלית; במסלול מעבר הקליע נפגעו בנוסף, עצמות הפנים, כולל ארובות העינים וגלגלי העינים, וכן כלי דם ראשיים של המוח משמאל. הפצוע אמור לעבור סגירת מפרצת חבלתית שנגרמה כתוצאה מהפגיעה, העלולה להוביל לדימום קטלני, ובשל הפגיעה נשקפת לו סכנת חיים.

מעצרו של הנאשם

השוטר שי כרמל, מסר בהודעתו, כי לאחר קבלת הדיווח מהגזבר, פנה לנאשם ושאל אותו "אתה ירית בו, והוא הנהן לי לחיוב" (ת/14, ע' 2, ש' 13-14; וכן בע' 3, ש' 4-5). יצוין כי בחקירתו הנגדית נשאל העד על ידי הסניגור, "אם זה נכון שאתה אמרת לנאשם אם הוא ירה והוא הנהן לך בראש", והעד אישר זאת (ע' 190 לפר').

בעקבות כך, הורה לשוטר אלי ציקשווילי שהגיע למקום, לכבול את הנאשם, והודיע לנאשם שהוא עצור.

השוטר אלי ציקשווילי העיד כי הנאשם - אותו הכיר מביצוע העיקול אליו נלווה באותו בוקר - היה עם פנים נפולות והחזיק את פניו בידי; בהודעתו ת/5, שהוגשה בהסכמה חלף עדות ראשית, מסר, כי לאחר שהשוטר כרמל הורה לו לעצור את הנאשם ולהניח עליו אזיקים, נשאר לבדו עם הנאשם, באחד המשרדים במועצה, ולאחר שסגר את הדלת: -

"...אני מזהה שמדובר בוודאות באותו בחור מהבוקר זה שאיים לשבור את המכוניות וזה שהגיע נסער למאיר הגובה...שאלתי את הבחור 'מה קרה, למה ירית בו' אמר לי 'מה אני יעשה אף אחד לא רוצה לעזור לי'; אמר לי שפנה לראש המועצה ולאנשים במועצה ואף אחד לא רצה לעזור לי ואמרו לי תעשה מה שאתה רוצה ובגלל זה יריתי בו, אני באותו רגע שואל אותו 'איפה האקדח' אמר לי 'זרקתי אותו בחדר' וסימן לי על החדר שבו היה הפצוע...מיד דיווחתי לשי כרמל ולמג"ב שהאקדח כנראה בחדר ושילכו לבצע סריקה. אחרי זה הוא אמר לי שלא היה שווה לעשות את מה שהוא עשה" (ש' 53-59).

בחקירתו הנגדית נשאל העד על ידי הסניגור לגבי אמירתו של הנאשם, וחזר על כך כי הנאשם אמר שאף אחד לא רוצה לעזור לו; העד אישר לשאלת הסניגור כי הנאשם אמר כי הוא מתנצל על המקרה. עם זאת, שלל את זאת שהנאשם אמר שהוא "מצטער" או "לא התכוון", וכי ציין את הנאמר בהודעתו בצורה מדויקת (ע' 78-79 לפר').

השוטר דניאל פרטוק (הודעת העד ת/30, שהוגשה בהסכמה), מסר בהודעתו כי הוא יחד עם השוטר אלי ציקשווילי פיקחו על הנאשם במשרד סמוך, לאחר שנאמר לנאשם כי הוא עצור. בעת כבילתו "שי שאל אותו אם הוא ירה והוא הנהן בראשו" (ע' 2, ש' 41). העד תיאר בסקיצה שצורפה לת/30, היכן שכב הפצוע (מצד שמאל לדלת של החדר

האמצעי); המקום בו נמצא האקדח (מאחורי שולחן הגזבר) התרמיל (על דוכן המזכירה); והמקום בו עוכב החשוד (משרד הנמצא מול חדר הנהלת החשבונות, מצידו השני של מסדרון בניין המועצה).

קב"ט המועצה, סלימאן אבו גויעד, מסר בהודעתו, ת/40, כי כאשר הנאשם נלקח על ידי השוטרים, הוא "היה מכונס בעצמו" ו"לא דיבר כלום" (ע' 2, ש' 18).

אירועי העיקול

הנאשם העיד, כי בעקבות גירושיו מאשתו, ווג'יה, עשו הסדר של חלוקת מגרש, שעליו ניצבו שני בתיו; בית אחד נרשם על שם ווג'יה (להלן: ביתה של ווג'יה או בית האם); בבית זה מתגוררות ווג'יה וחלק מבנותיו של הנאשם, וכן אחד הבנים; בבית השני מתגוררים בניו של הנאשם, עבדאללה וחליל, עם משפחותיהם, והוא רשום על שמו של הנאשם (להלן: הבית השני). הנאשם העיד בנוסף, כי הוא עצמו, נישא בשנית, ועבר לגור בישוב חורה (בעניין חלוקת הבתים, הודעתו של חליל מסעאד, ת/43ב, וצילומי הבתים המצורפים להודעה, על פי הצבעת חליל).

לדברי הנאשם, היה קיים בעבר חוב כספי למועצה, הנוגע לביתה של ווג'יה, והוא הגיע להסדר תשלומים עם המועצה, ובמסגרת הסדר החוב נמסרו מספר צ'קים של בנו עבדאללה (המתגורר בבית השני) על סך של 1635 ₪ כ"א (אמרת הנאשם מיום 20.1.2015, ע' 2, ש' 36, 38). בהקשר זה, טען הנאשם, כי בשנת 2014 נדרשה ווג'יה לשלם סכום של 6000 ₪ למועצה, שכלל לא הייתה חייבת בו, והוא אף הגיש על כך תלונה למשטרת עיירות, אולם לא זכה לקבלת מענה בעניין זה.

עוד אישר הנאשם, כי גם על הבית השני היה חוב, וכי המחאה שניתנה למועצה, על סך של 700 ₪, לא כובדה.

ביום 5.1.2015 התקשר אליו בנו, עבדאללה, ואמר לו כי אחד מהצ'קים, שניתנו על ידו למועצה במסגרת הסדר החוב לבית של ווג'יה, על סך של 1635 ₪, לא כובד, וביקשו להסדיר את העניין במועצה. הנאשם פנה לשרית יגר ממחלקת הגביה במועצה, ונדרש לשלם סך של 2000 ₪, הכולל, בנוסף לסכום הצ'ק, גם הוצאות גביה, שהנאשם מכנה אותם סכום שנלקח "בחאוה"; הנאשם ביקש לשלם, בו במקום, סכום של 800 ₪ שהיה ברשותו, ופנה בעניין זה גם לתומר, ואף לגזבר אלשאמי, אולם בקשתו סורבה, ואף נאמר לו כי יש כוונה לבצע אצלו עיקול ביום המחרת (אמרת הנאשם, ת/18א, ע' 2); לפיכך, הודיע הנאשם לעבדאללה, כי עליו לגייס את מלוא הסכום הנדרש, על פי דרישת מחלקת הגביה במועצה. למחרת היום, 6.1.2015, הוא יום האירוע, הגיע הנאשם לערערה שם העבירו לו ילדיו סך של 2000 ₪ במזומן; בשעה 08:35 הגיע למועצה ושילם את הסכום לשרית, פקידת הגביה, וקיבל קבלה על התשלום.

העדה שרית יגר, העובדת כפקידת גביה במועצה מטעם חברת "מילגם" (הודעתה ת/12 מיום 11.1.2015, הוגשה בהסכמה), אישרה כי יום קודם לכן, הנאשם ביקש לשלם סך של 800 ₪ במזומן, אולם תומר הורה לה, טלפונית, לגבות מהנאשם סך של 2000 ₪ שכלל גם הוצאות גביה (רישום עיקול, והתראות לפני עיקול); עוד ביקשה תומר, להחתיים את הנאשם על הסדר לתשלום חובות ישנים, בתשלומים של 1000 ₪ לחודש (ת/12 וכן, ע' 167-168 לפר'. צילומי הצ'ק, הקבלה על סך של 2000 ₪ וכתב התחייבות לתשלום עפ"י הסדר, ת/48). ביום האירוע, חזר הנאשם למשרדה ושילם סך של 2000 ₪ במזומן, וכן הוחתם על הסדר תשלומים (ת/13-4).

עמוד 23

ביום 6.1.2015 נערכו פעולות גביה בתחומי המועצה, ובכללן בביתה של ווג'יה, בו בוצע עיקול מיטלטלין בשעה 11:00 לערך (הוצג "כתב הרשאה לתפוס ולמכור מיטלטלין", ת/39(ג)). בעיקול השתתפו אנשי גביה מטעם חברת "מילגם", ובהם העדים מאיר מויאל, שהיה ממונה על פעולת הגביה, וכן העד יצחק בן חמו. את פעולת העיקול ליוו מספר שוטרים בשכר, ובהם העדים שי כרמל, דניאל פרטוק, אבי פינטו ואלי ציקשווילי, שכאמור הוזעקו מאוחר יותר למועצה, בעקבות הירי.

עיישה מסעאד, בתו של הנאשם, מסרה בהודעתה ת/52, שהוגשה בהסכמה, כי אנשי הגביה החלו בהוצאת מיטלטלין מתוך הבית, ובכללם כלי עבודה. היא ואמה הציגו קבלה על תשלום החוב, אולם נאמר להם על ידי המעקל כי החוב ששולם אינו נוגע לבית זה. הוצאת המעוקלים לוותה בצילומים של פריטי הציוד ואף היא עצמה צולמה. בה בעת הגיע למקום בן דודה, הגר בסמוך, והוא בא בטרוניה למעקלים על כך שצילמו את העדה, "כי זה לא מכובד לצלם בחורה במגזר הבדווני", ונאמר לו כי הצילום בוצע כיון שהיא "כאילו בעלת הבית" (ת/52, ע' 1, ש' 25-27). העדה מסרה, כי התקשרה פעמיים לנאשם כדי שיעזב את המקום, ואנשי הגביה המתינו ליד הבית, אולם הנאשם לא הגיע אותה עת, אלא רק כחמש דקות לאחר שהמעקלים עזבו את המקום.

לאחר הגעתו, איתר הנאשם את אנשי הגביה ליד בית אחר בו בוצעו הליכי גביה, ופנה אליהם בטרוניה על ביצוע העיקול, חרף כך שלטענתו הסדיר את החוב.

העד מאיר מויאל (שתי הודעות העד, מיום 6.1.2015 ו- 18.1.2015, שהוגשו חלף חקירתו הראשית, וכן צילום של הבית ודיסק צילומים של הבית, שנערכו על ידי העד, סומנו כמוצגי ת/6), מסר בהודעתו השניה, ת/6ב, (ש' 43), כי בעת שהנאשם הגיע למקום הוא "לא נשמע כועס או אלים" (ע' 87). עם זאת העיד, לאחר שהסניגור ציין בפני העד כי שמע אותו מסנן באולם בית המשפט כי הנאשם רצה לפגוע בו: "אם היית רוצה תשובה כנה היית נותן לי להעיד בדלתיים סגורות. אתה לא רוצה תשובה כנה אני לא אענה ברצינות". בהקשר זה יש לציין, כי העד הביע חשש ממסירת העדות במעמד קהל, אולם בקשתו לסגירת דלתיים לא התקבלה; עם זאת אישר את תוכן הודעתו במשטרה (ע' 87, ש' 17; ע' 88).

בחקירה הנגדית הוצגה לעד קבלה על תשלום חובו של הנאשם כשלוש שעות לפני הגעת הגובים לבית, אולם לדברי העד מדובר בקבלה על תשלום של 2000 ₪ שאינה מהווה סילוק של החוב, נוכח היקף החוב הגדול יותר (ע' 92 לפר'). עוד ציין, כי אם הייתה מוצגת הקבלה, לא היה מבוצע עיקול (ע' 94, ש' 8), וייתכן כי הקבלה הוצגה רק בשלב מאוחר יותר, בעת שישבו לאכול ארוחת צהריים (ע' 96). העד אישר, כי לא הזכיר בהודעותיו את הצגת הקבלה על ידי הנאשם, שכן לא נשאל על כך, וכי הדברים אינם זכורים לו היטב (ע' 96). לדבריו, הציע תחילה לנאשם, לשלם סך של 6000 ₪ ולהסדיר את יתרת חובו תוך 30 יום; עוד אישר, כי כשנה קודם לכן, בוצע עיקול אצל הנאשם, ואולם אז הסדיר הנאשם את החוב ללא תקלות (ע' 94). לדברי העד, אינו זוכר אם התקשר לתומר ביום האירוע בעקבות הצגת הקבלה, ואם תומר הורה לו להחזיר את המיטלטלין שעוקלו, וכי נסיבות האירוע מפורטות בהודעותיו (ע' 93). העד דחה את הטענה כי הנאשם לא היה חייב כספים למועצה, עם זאת לא שלל אפשרות כי תומר התקשר אליו בשלב מאוחר יותר, כדי לבדוק אם ביצע עיקול בבית "הנכון" (ע' 95).

השוטר שי כרמל מסר כי לאחר ביצוע העיקול, הנאשם צעק על קבלן הגביה שהעיקול בוצע בכתובת הלא נכונה

(ת/14, וכן - ע' 191 לפר'); הנאשם הופנה לברור טענתו במועצה, ואז עזב הנאשם את המקום. הנאשם ביקש לדבר עם קבלן הגביה בעת הפסקת צהרים בנקודת המשטרה במועצה, אולם לאחר המתנה עזב את המקום.

השוטר דניאל פרטוק העיד, כי הנאשם אמר למאיר מויאל כי הגיע להסדר עם המועצה בקשר לחוב, ומויאל אמר לנאשם שיבדוק זאת, והתקשר ככל הנראה למועצה, ולאחר מכן אמר לנאשם כי בדק את הדברים, וכי הנאשם לא הגיע להסדר הנוגע לבית שבו בוצע העיקול. הוא הבחין כי הנאשם נראה "מאד עצבני...אמר שזה טעות והיה עצבני מאד ואז הוא עזב את המקום" (ת/30, ש' 17-18).

השוטר אבי פינטו, (הודעתו ת/4, מיום 6.1.2015, בשעה 17:51, הוגשה בהסכמה, חלף חקירה ראשית), מסר בהודעתו כי לאחר ביצוע העיקול בבית הראשון, הגיע למקום הנאשם שטען בפני מאיר כי יש לו קבלות על כך שהסדיר את החוב, ולאחר מכן הלך. הנאשם "דיבר בקול גבוה היה עצבני קצת" (ש' 39). העד אישר גם בעדותו, כי הנאשם הגיע למקום "כעוס". מאיר מויאל התקשר בטלפון- אין חולק כי התקשר לתומר - ואולם נאמר לו בשיחה כי אין מדובר בקבלות רלוונטיות, ולפיכך לא הוחזרו המעוקלים (ע' 70-73 לפר').

השוטר אלי ציקשווילי (הודעתו, ת/5, הוגשה בהסכמה חלף חקירתו הראשית), מסר בהודעתו כי לאחר שבוצע העיקול, הגיע הנאשם אותו לא הכיר קודם לכן, ובא בטענות על הוצאת הדברים מהבית, והוא הופנה למויאל; העד, מספר בהמשך: "אני לא שמעתי מה קרה בינו לבין מאיר בתוך הבית אבל היה נראה שהבחור הגיע נסער ועצבני..." (ת/5, שורות 18-19); גם בעדותו אישר העד, כי הנאשם הגיע למקום "קצת נסער" (ע' 75). לאחר מכן ראה כי הנאשם מציג למויאל קבלה על תשלום חוב, ודרש כי יחזירו את הציוד המעוקל; מויאל ברר את הדבר בשיחת טלפון, ואמר לנאשם כי החוב טרם סולק, והפנה אותו להסדיר את החוב במועצה. העד מספר עוד, כי "בשלב שמאיר דיבר בטלפון אותו בחר אמר לנו שאם אני רוצה אני יכול לדאוג שיעשו לכם בלאגן וישברו לכם את הרכבים ויקחו לכם את הציוד שלקחתם לי מהבית..." (ת/5, ש' 22-24). עוד מסר בת/5, כי בעת הפסקת הצהרים במועצה, פנה אליהם הנאשם פעם נוספת, אולם עזב את המקום לאחר שהבחין כי הם אוכלים.

העד יצחק בן חמו (הודעתו במשטרה, ת/7, הוגשה חלף חקירתו הראשית), טען כי נסיבות דרישות התשלום והעיקול אינן ידועות לו, וכי מויאל הוא בר הסמכא לענות על שאלות אלה. עם זאת, זכור לעד כי היתה "אי הבנה", על רקע טענת הנאשם כי הבית בו בוצע העיקול אינו שלו, בעוד שבמפה שברשותם, צוין כי הבית אכן שייך לנאשם (ע' 102). לדברי העד, הנאשם נראה "רגוע", כפי שאף ציין בהודעתו.

יש להוסיף בעניין זה, כי העדה שרית יגר מסרה בעדותה כי הנאשם הגיע למשרדה לאחר ביצוע העיקול, בשעה 12:00 לערך, כשהוא "קצת כועס" (ע' 178), ושאל מדוע נשלחו מעקלים לבית, למרות התשלום שהעביר למועצה אותו יום. העדה הפנתה את הנאשם לבירור אצל תומר, והנאשם הלך לכיוון משרדו של תומר במועצה, והתקיים ביניהם דו שיח שהעדה לא קלטה את פרטיו. לדברי העדה, לא שמעה את תומר מורה להחזיר את המיטלטלין שנלקחו מהבית, אולם שמעה אותו אומר כי יש בכונתו לצאת לשטח כדי לעמוד מקרוב על מיקומו של הבית.

העד עאקל אבו ערר מנהל רישוי עסקים במועצה, ואחראי על סקר נכסים וארנונה (הודעותיו ת/17-א-ב, הוגשו בהסכמה) מסר תחילה בהודעתו ת/17 א (מיום 6.1.2015), כי באותו בוקר הגיע הנאשם למשרדו במועצה, ושאל אותו לגבי רישום הבתים במגרש מספר 62. הוא אמר לו כי במגרש נמצאים 2 בתים, אחד על שם ווג'יה - גרושתו של הנאשם - והשני על שמו של הנאשם. הנאשם טען בפניו, כי נכנסו לביתה של ווג'יה והוציאו ממנו דברים, למרות שעמדה בתשלומיה. העד הסביר לנאשם, כי אינו עוסק בכך, והנאשם פנה לכיוון משרד הגביה. לדבריו, התבטא הנאשם באופן רגיל, הגם שציין כי קולו של הנאשם הינו רם באופן טבעי.

בהודעתו ת/17ב (שנמסרה ביום 11.1.2015), ובעדותו, הוסיף העד פרטים למיניהם; הוא מסר כי פנה עם הנאשם למשרדו של תומר, ובעקבות הטענות שעלו, ביקש תומר לברר היכן נמצא מיקומו של הבית, והם יצאו למקום, וגם הנאשם הגיע לבית ברכבו, בנפרד.

העד הצביע על המגרש עליו ממוקמים שני בתים - בית אחד השייך לווג'יה ובית שני השייך לנאשם - והנאשם הצביע על הבית השייך לו, הנמצא מאחורי ביתה של ווג'יה, באותו מגרש (ע' 290, 292; ת/17ב, ע' 1, ש' 27 - 28). לדברי העד, שאל תומר את הנאשם לגבי חובו שלו למועצה, והנאשם אמר לו כי יגיע לעריכת הסדר תשלום החוב במועצה. לדברי העד, תומר הודיע כי המעוקלים יוחזרו, אולם אינו יודע אם אמירה זאת הופנתה לעד עצמו או למאיר מויאל בטלפון, וכי אינו סבור כי הנאשם שמע את התבטאותו זו של תומר; בדיעבד נזכר, כי הדברים נאמרו בעת שחזרו לרכב, כאשר הנאשם כבר לא היה במקום. הוא ותומר חזרו לאחר מכן למועצה, וגם הנאשם הגיע למועצה ברכבו.

יש לציין, כי ניתן לראות בצילומי מצלמת האבטחה במועצה, ת/37 ב (חלק שלישי, צילומים ה- ו'), את עקל אבו ערער, הנאשם ותומר בשלב בו עמדו לצאת לעבר הבית בו בוצע העיקול. ניתן לראות בצילומים את קומתו התמירה של תומר, הגבוה בצורה בולטת מהנאשם.

העד מוסיף כי שמע את קול הירי בעת שהיה כבר במשרדו, וכי עלי, סגן ראש המועצה, הגיע למשרדו של העד עם הנאשם, והושיב את הנאשם בחדרו, כאשר העד עצמו יצא מהמשרד.

חוות הדעת של הרופאים המשפטיים

הרופאים המשפטיים, דר' חן קוגל, מהמכון לרפואה משפטית, ופרופ' יהודה היס, מטעם ההגנה, העידו בעיקר בעניין השאלה אם הפגיעה בראשו של הפצוע מקורה בקליע מותז.

חוות הדעת של דר' חן קוגל

דר' חן קוגל ערך חוות דעת (ת/51), והעיד בשתי ישיבות (בימים 17.12.2015 ו- 29.3.2016). לאחר הישיבה הראשונה, נמסרה מטעם העד חוות דעת נוספת שפורטה במכתב לפרקליטות מיום 8.2.2016; עוד צורף מכתב בעניין שחזור תלת מימדי של פצע כניסת קליע, שנערך על ידי העד, מיום 20.3.2016 (ת/51א), וכן צילומים בתלת מימד, הנספחים לת/51א. בעקבות כך, זומן העד להמשך עדות בישיבה השניה.

חוות הדעת הראשונה - ת/51

ד"ר קוגל התבקש על ידי החוקרים להתייחס בחוות דעתו הראשונה, ת/51, לשאלות אלה: זווית הכניסה והיציאה של הקליע בראשו של הפצוע; האם הקליע פגע בעצמים כלשהם בדרכו, והאם מסלולו הוסט בשל כך; האם הנזקים שנגרמו מסכני חיים.

דר' קוגל ציין, כי תקליטורי ה-ct שהועברו לעיונו, במועד הכנת חוות הדעת, מכילים בדיקות שנערכו לאחר שבוצע הניתוח בראשו של הפצוע. בתצלומים ניתן להבחין ברסיס מתכתי בחלק הקדמי שמאלי של המוח, כנראה חלק מקליע, וכן רסיסים מתכתיים קטנים תחת העור בצד השמאלי של הראש באיזור פצע מעבר הקליע. ניתן להבחין בבצקת מוחית קשה, דימומים תת עכבישיים ותוך מוחיים והרס קשה של עצמות הגולגולת. חלק מהגולגולת חסר (לאחר הניתוח). בתצלומים המודפסים שהועברו ניתן להבחין בדחיקה של רסיסי עצם בכיוון ימין לשמאל.

בחוות דעתו, באשר לכיוון הירי, קובע דר' קוגל בחוות דעתו, כי מאחר שלא הועברו תקליטורי c.t לפני ההתערבות הכירורגית שבוצעה בראשו של הפצוע, והיות שהפצוע לא נבדק על ידי רופא משפטי (לאחר ההתערבות הכירורגית לא היה מקום לבדיקה), לא ניתן לקבוע ברמת הוודאות הרצויה את כיוון הירי. יחד עם זאת, לפי כיווני דחיקת העצם (מימין לשמאל כלפי חוץ), מיקום הרסיסים המתכתיים בראש וצורת הנזק החבלתי במוח, קרוב לוודאי שהירי בוצע מכיוון ימין לשמאל.

נוכח האמור, קבע דר' קוגל, כי כיוון תעלת מעבר הקליע הוא מימין שמאלה, מקדימה אחורה ומלמטה למעלה.

המומחה מציין כי לא ניתן לקבוע את "זוויות הירי", כפי שביקשו החוקרים, שכן מדובר באיבר היכול לנוע בכיוונים שונים. הטיה קלה של הראש לימין או לשמאל, למטה או למעלה, תשנה לחלוטין את זווית הפגיעה.

ביחס לשאלה, האם הקליע פגע במטרת ביניים והוסט ממסלולו, נקבע בחוות הדעת כי יש לבדוק את פצע הכניסה בעור; אם הפצע אינו סדיר, בעל מאפיינים קרועים (להבדיל מפצע כניסת קליע שגרתי שהוא בצורת חסר עור), ובעל טבעת שפשוף לא אחידה, כי אז ניתן להסיק שהוא הוסט ממסלולו. ניתן גם לבדוק את הקליע ולבחון אם יש בו סימני פגיעה במשטח כלשהו. בשל העובדה כי הפצוע לא נבדק על ידי רופא משפטי, לא ניתן לראות את הפצעים החיצוניים בעור, ולפיכך לא ניתן לחוות דעה בעניין זה.

עוד נקבע בחוות הדעת, כי הפגיעה שנגרמה הינה "מסכנת חיים באופן מובהק", "אך כפסע היה בינו לבין המוות". עקב מעבר הקליע במוח נוצר נזק פיסי, כולל פגיעה בכלי דם ראשי בגולגולת, שיכול להוביל למוות. הדימומים במוח, דחיקת תאי מוח כנגד עצמות הגולגולת, וירידה בתפקודם. רוב הפצעים שמתים עקב נזק חבלתי תוך גולגולתי לא מתים מהפגיעה הישירה, אלא מהתגובה הבצקתית ודחיקת המוח. מהודעת ד"ר מלמד עולה, כי חל סיבוך נוסף עקב מפרצת חבלתית בכלי הדם שהיא מסכנת חיים.

חוות הדעת השניה

לאחר הישיבה הראשונה, ציין דר' קוגל במכתב מיום 8.2.2016, כי לבקשת ב"כ המאשימה, עיין בתצלומי CT שנערכו לפצוע לפני הניתוח. לאחר צפייה בתצלומים ושחזור תלת מימדי ממוחשב, הוסיף דר' קוגל על חוות הדעת הראשונה, וקבע, כדלקמן:

"אני יכול לחזק את מסקנות חוות דעתי הקודמת ברמת וודאות גבוהה הרבה יותר. כעת ניתן לקבוע ברמה גבוהה של ודאות שהירי בוצע מכיוון ימין לשמאל. נוסף פצע כניסת הקליע נראה עגול וסדיר ובעל מראה אופייני לפצע כניסה רגיל. אין לו את המראה הבלתי סדיר האופייני לפצע כניסת קליע שהותז (ריקושט). לשון אחר, גם לפי מאפיין זה אין אינדיקציה שפצע הירי נגרם בשל קליע שהותז (ריקושט)."

לפניית ב"כ הנאשם, צירף דר' קוגל תצלום שחזור תלת ממדי של פצע כניסת הקליע; במכתבו מיום 20.3.2016 (ת/51א), ציין המומחה כי מכיוון שמדובר בתמונה שהיא שחזור של ממצאים שאינם במישור אחד, קשה מאד להתרשם מהפצע מתצלומים בודדים. יש לצפות בתוכנת השחזור המדגימה את התצלומים ברצף, תוך בנייה של מישורים שונים זה על זה. דר' קוגל אף מזמין לפיכך, מומחה מטעם ההגנה, להתרשם מהדיסק, תוך הדגמה של התהליך.

צוין, כי בשל העובדה שמדובר בשחזור תלת ממדי, לא ניתן למדוד את קוטר הפצע באופן מדויק באמצעות תוכנת השחזור. התוכנה יכולה למדוד מרחקים במישור אחד - כלומר תמונות חד ממדיות, כפי שנראה ב"חתי CT סטנדרטיים"; המומחה צירף בעניין זה, תמונה של חתך "סטנדרטי" המדגים את צורת המשפך בעצם, בחופף לפצע הכניסה של הקליע, ובו בוצעה מדידה.

את טבעות השפשוף כלל לא ניתן לראות בתמונת CT ולפיכך לא ניתן למלא אחר הבקשה לקבל את ממדי טבעת השפשוף.

עדוּתו של דר' קוגל

דר' קוגל מסר בעדותו, כי עקב הפגיעה בראש, הקליע מאבד את תנועתו הסיבובית. אם הקליע מתנפץ עקב הפגיעה, נראים רסיסי הקליע בתוך הרקמה. הקליע, קרוב לודאי, איבד את התכונות שלו, ולא עף במסלול ישר בעקבות ההתנפצות. במקרה זה הקליע פגע "בהרבה עצמות. בשתי ארובות העיניים, בבסיס הגולגולת, בעצם הרקתית נצחית מצד שמאל, הקליע הזה עבר שורה של עצמות ובין היתר בדרך איבד רסיסים משלו" (ע' 382). לדברי העד, יש קליעים שמתנפצים בצורות שונות, ולסוג הקליע יש משמעות לעניין אפשרות התזתו. נושא התנפצות הקליעים אינו מצוי בתחום מומחיות (ע' 373). אין הוא יודע מהי מהירות הקליע המתפרק תוך פגיעה בראש ואם המהירות תרד למהירות נמוכה של 50 מ' בשניה (מהירות רגילה של קליע נעה בין 150 - 350 מ' בשניה), שכן אין זה בתחום מומחיותו של הרופא המשפטי.

העד חיווה דעתו, כי אם מדובר בנתז שפגע בעצם אחר ולאחר מכן חדר לראש, הרי שבמצב זה, הקליע נכנס לראש ב"מהירות נמוכה בתנועה לא סדירה (בפרוטוקול נרשם בטעות, "סבירה") שזה הריקושט. נניח שהוא יצא, אז אנחנו

בוודאי נמצא בנפילה כזאת, אין לו אנרגיה כי הוא איבד האנרגיה בפגיעה הראשונה. ואז היציאה שלו תהיה לא סדירה; במקרה זה, הקליע "עבר הרבה מאוד עצמות", מהירותו תהיה נמוכה יותר, בתנועה לא סדירה (ע' 373 - 374); העד חזר ואישר תשובתו בע' 418).

עוד הוסיף כי "כאשר קליע פוגע באיזושהי מטרת ביניים ואז נכנס לתוך הגוף, עכשיו, לכל עצם יש את הזווית הקריטית, בזווית מסוימת הקליע ינתז בחזרה בדיוק לאותה זווית. לעומת זאת במקרה אחר הוא יחדור, גם לקיר. אם אתה פגעת בזווית הזאת אז במקרה כזה הקליע יכול להינתז בחזרה. עכשיו, הקליע כשהוא ניתז הוא לוקח איתו חלק מהקיר, הוא מאבד את התנועה שלו והאנרגיה שלו מאוד יורדת ואז עוד האנרגיה שלו יורדת וזו הסיבה שאני אמרתי לך שהקליע בדרך לא יוצא".

העד הסביר כי יש הבדל אם הקליע הוא עם "אף מעוגל" או עם "אף דחוס ומעוות": "הקליעים שיש להם אף מעוגל יש להם יותר נטייה לעשות ריקושט מאשר אף מאורך" (ע' 387). אין הוא יודע אם קליע מותז משטח מוצק כמו קיר, זווית ההתזה שלו יותר קטנה מזווית רגילה, שכן אין זה בתחום התמחותו. עוד אישר, כי יכול להיות שקליעים "מכוסי קופסית" מותזים, אולם אינו מומחה לנשק; הוא אינו יודע כיצד נראה קליע האקדח שממנו נורה הקליע, הגם שהוא מניח שהוא עם קופסית (ע' 387, 421). לדברי ד"ר קוגל, אינו יכול לקבוע לאיזה חלק של הקליע שייכים רסיסי המתכת הנמצאים באזור השמאלי של הגולגולת של הפצוע (ע' 378, 381). עוד ציין, כי על אף שלא ראה את הקליע, ואינו יודע מה הרכבו ותכונותיו, אינו סבור כי הדבר היה עשוי לשנות את מסקנותיו:

"אני יכול רק לומר שקליעים שהם רכים יותר ואין להם מעטפת נוקשה אז הסיכוי בכלל שהם יעברו את כל העצמות האלה הוא מאוד קטן. וקליעים שיש להם מעטפת נוקשה וככל שמהירותם גבוהה יותר, יש סיכוי שהם יעברו...המהירות של הקליע זה ממש התמחות של בליסטיקאי" (ע' 380).

וכך בהמשך: "אני לא מנתח את הקליעים, אני מנתח את הפגיעות באדם. אני לא מנתח את המה קרה לקליע, אם הייתי בא לפה והייתי אומר לך שבגלל המבנה של הקליע אני מסיק כך וכך היית אומר לי שאני חורג ממומחיותי וזה לא מקצועי. אבל אני לא עושה את זה...אז אני אומר, מבחינתי אם קליע איבד מהמשקל התקין שלו אז אין לי ספק שהקליע איבד את המשקל שלו מכיוון שיש רסיסים שלו בתוך הראש. אז הוא איבד את המשקל בין היתר מזה שהוא פגע בעצם... (ע' 382).

העד אישר כי לא הוצגו בפניו נתונים הנוגעים לחומרים מהם עשוי הקיר בו פגע הקליע; את פגיעת הקליע בקיר, ואת שהקליע נמצא סמוך לראשו של הפצוע. באשר לשאלת ב"כ הנאשם אם הקליע פגע ראשית בקיר ולאחר מכן בראשו של הפצוע (כגרסת ההגנה) או שמא פגע בראשו של הפצוע ולאחר מכן פגע בקיר (גרסת התביעה), עונה העד, בהאי לישנא:

"השאלה האם קליע יכול להינתז אחרי שהוא יצא מהקיר ולחזור, זה כבר בתחום של הבליסטיקה. אני לא יודע. אני יודע בליסטיקה סופית...לגבי החלק הראשון של השאלה שלך, האם יכול להיות שהקליע קודם פגע בקיר ואחר כך נכנס לקורבן, אני אומר שוב, אינני יכול להגיד בוודאות, אבל נדיר ביותר שקליע מותז לאיזשהו מקום, נכנס, עובר שורה של עצמות, עצמות ארו(ב)ות העיניים ועצם הרקה ומצליח לצאת. בדרך כלל קליעים שניתזים הם לא יוצאים. אז לכן אני אומר, לגבי השאלה,

אני לא יכול לקבוע, שלא תבין אותי לא נכון, אני לא יכול להגיד ככה זה היה וזהו, אבל מבחינת המומחיות שלאן זה נוטה, זה נוטה לכך שזה לא ריקושט. הקליע נכנס ויצא ועבר דרך הרבה עצמות שיש להם התנגדות בדרך. רואים את זה בסיטי" (ע' 378).

העד מסכים, כי על אף שעם התפרקות הקליע בראש, האנרגיה שלו יורדת והתנועה שלו הופכת להיות בלתי סדירה, אין לשלול אפשרות כי לאחר הפגיעה בראש יפגע בקיר, אם כי "האנרגיה באמת נמוכה, סביר להניח שאם הוא עבר דרך הרבה עצמות אז הוא לא ינתז...סביר להניח שהוא יפול באיזשהו מקום". עם זאת ציין, כי לא בדק את הקיר ואינו יכול לקבוע זאת (ע' 379).

העד אישר, כי ככל שהאורך של המסלול בתוך הרקמה גדול יותר, המהירות של הקליע תהיה איטית יותר: "... הקליע...אם הוא לא פגע בשום דבר בדרך אז הוא מסבסב סביב עצמו כמו כדור של פוטבול אמריקאי, בגלל הסלילים של הנשק. איך שהוא פוגע הוא מאבד את היציבות שלו. גם סבסוב סביב הזנב שלו וגם הוא מסתובב סביב צירו לאורך. באותו זמן הוא מאבד את המהירות שלו...כשהוא פוגע בעצם אז ההסתבסבות הזאת קורית עוד לפני כן, הקליע איך שהוא נכנס הוא פגע בעצם ולכן כל הסבסוב הזה פוגע בעצם ובעוד עצם ולכן להגיד עכשיו משהו על מסלול בליסטי בתוך המקום הזה שהוא מלא במחסומים בדרך, זה לא נכון" (ע' 383-384). עוד אישר, כי עיוות הקליע יביא לתנועה איטית יותר של הקליע (ע' 385).

באשר לאורך המסלול של הקליע ציין, כי קיבל הדפס אחד של סי. טי, לפני הניתוחים שבוצעו, ולא ערך חישוב של אורך המסלול, ואין הוא רואה חשיבות לנתון זה אולם הוא קובע כי מדובר בכ- 19 ס"מ (ע' 384). אין הוא רואה חשיבות לבדיקת עובי העצמות בגולגולת לצורך קביעה אם היה ריקושט מהראש, אלא למספר העצמות (ע' 385). ובהמשך העדות הסביר: "...מה שחשוב לדעת זה לראות אותם, אתה רואה אתם בהדמיה ואתה יכול לדעת מה עוביין...יש הבדל אם זאת עצם גדולה נניח של בסיס הגולגולת או עצם דקה כמו של ארובת העין, זה מה שמשנה, המילימטר או יותר או פחות אינה משמעותית, ההסתכלות שלך על העובי היא המשמעותית" (ע' 420).

באשר לשחזור פצעי הכניסה והיציאה מתוך בדיקת הסי. טי, אישר בישיבה הראשונה, כי לנוכח כך שלא היו ברשותו צילומי סיטי לפני הניתוח, לא ניתן לעשות בדיקה מדויקת. ניתן לשחזר מצילומי סי.טי את פצע כניסת קליע בתלת ממד, אולם אין זה מדויק כמו להתבונן בפצע עצמו.

בעקבות ההשלמה לחוות הדעת, הסביר דר' קוגל כי לאחר קבלת צילומי הסי.טי מלפני הניתוח "אפשר היה לנסות ולראות את העור ואת העצמות לפני המצב הניתוחי"; עוד הסביר, כי בוצעה בהנחייתו הדמיה תלת ממדית, המאפשרת לבחון "כל מיני נתונים נוספים כמו פצע כניסת קליע..." (ע' 414).

לאחר שקיבל תצלום סיטי מלפני הניתוח, "אנחנו יכולים להתייחס לפצע שיש בעור...זה השינוי בין העדות הראשונה שלי לעדות היום" (ע' 419). עוד אישר לשאלת ב"כ הנאשם, כי השחזור התלת ממדי תומך בהערכתו כי הקליע חדר מימין ואין מדובר בקליע שניתז (ע' 421); "הוא לא עבר דרך משהו אחר בדרך" (ע' 423, ש' 10);

"על פי הנתונים שיש לי אין שום אינדיקציה שזה הותז, וכל הנתונים שכן יש לי מלמדים על זה שזה כן ישר פגע בפצוע, זה יכול להיות זה שגם כתבתי ואמרתי לכם שלפעמים פצע שהותז נראה בדיוק אותו

דבר כמו פצע שלא הותז זה נדיר אבל זה יכול לקרות...לפעמים אני עוזר להגנה, אז אני אומר, יש אפשרות כזאתי אני צריך להיות הוגן ולומר את זה, שלא תמיד לפצע (שהותז) יש את המראה האופייני הרגיל, אני אומר שבמקרה הזה הפצע הוא סדיר ולכן זה פחות אופייני לפצע שהותז למרות שזה יכול להיות, זה עבר הרבה עצמות בדרך, שוב לא סביר שזה קליע... (ש)הותז והקליע גם הוצא, שקליע שהותז בדרך כלל לא יוצא, אז כל האינדיקציות שיש לי הם נגד הקליע שהותז, אני לא יכול לשלול אבל שזה קליע שהותז, אין לי דרך לעשות את זה" (עמוד 424).

העד הופנה בחקירתו הנגדית לספרו של Dimaiio (Gunshot wounds, בע' 95), בפרק העוסק ב- "קליעים מותזים", בו צויין, כי "פצעי כניסה מקליעים מותזים (ריקושטים) נוטים להיות לא סדירים בשל העובדה כי הקליע מסתבסב או מיטלטל, כאשר הוא מנקב את העור. לעיתים, עם זאת, פצע הכניסה יראה נורמלי, זה קורה כאשר הקליע נכנס כאשר הוא עובר בכיוון אף קדימה למרות סיבסוב או טלטול. פצעים אלה נוטים להיות חודרים יותר מאשר מנקבים, הואיל וכאשר קליע מותז פוגע בעור הינו מעוות ולא יציב ואיבד מהירות ואנרגיה" (יצוין, כי התרגום בוצע בעיקרו על ידי פרופ' היס, המומחה מטעם ההגנה, בחוות דעתו נ/3, ע' 14, סעיף 7).

בהתייחס לאמור, מציין דר' קוגל, כי גם אם לעיתים, הפצע של הקליע המותז, "יכול להיראות נורמלי, יחד עם זאת, הקליע שהוא הותז הוא בדרך כלל לא יוצא הוא מה שנקרא חודר אך לא יוצא בגלל שהוא מאבד את האנרגיה שלו" (ע' 427).

חוות דעת - פרופ' יהודה היס

פרופ' היס (חוות דעתו, נ/3, מיום 17.4.2016), סבור, בניגוד לעמדתו של דר' קוגל, כי הקליע פגע בראשו של הפצוע, רק לאחר שפגע בקיר המערבי, וחזר מהקיר כנתז. פרופ' היס מציין, בנוסף, כי הקליע נורה מתוך הפתח של הדלת לחדר האמצעי, "או קצת מתוך החדר המערבי" (העד שולל אפשרות כי הירי בוצע ממפתן חדר הגזבר (ע' 495-496). עוד מסכים פרופ' היס עם דר' חן קוגל, כי "הקליע עבר מצד ימין לצד שמאל ועבר מקדימה אחורה ומלמטה למעלה" (ע' 487).

פרופ' היס מציין בעניין זה, כי לא בחן את צילומי הסי.טי בשחזור התלת ממדי, והוא מסתמך בעניין זה, על קביעתו של דר' קוגל והעדו הרפואית מבית החולים "סורוקה".

פרופ' היס מסכים בנוסף, עם הקביעה כי פצע הכניסה בראש היה סדיר (ע' 507, ש' 26-27).

בחוות הדעת צוין על ידי פרופ' היס, כי דר' קוגל לא התייחס למספר נתונים, ובהם סוג הקליע - "מסוג פאראבלום בקליבר 9 מ"מ, בממדים 9*19 מ"מ, במשקל 7.31 גרם (במקום 7.45 גרם), מכוסה כולו בקופסית ובעל אף מעוגל, מעוות ואיכות הסימנים עליו אינה מאפשרת ביצוע בדיקות איפיון והשוואה"; כי בקיר המערבי של החדר המערבי סמוך לתקרה, בגובה 2.5 מטר ובמרחק 0.63 ס"מ מהפינה הצפונית מערבית של החדר, נמצאים שני סימנים הנראים

כפגיעת ירי חיוביים לשרידי עופרת ונחושת; כי כתמי הדם של הנפגע נמצאו על רצפת החדר המערבי במרחק כ-3.3 מטר מהקיר המערבי. כי הקליע נמצא תחת עורפו של הנפגע, ששכב על גבו, על רצפת החדר המערבי."

פרופ' היס מעריך בחוות דעתו (ע' 14), כי "מנגנון פציעתו של הנפגע ביום 06.01.15 הינו כדלקמן:

1. הנפגע יצא מחדרו של הגזבר (חדר מזרחי) והלך לכיוון חדר הנהלת חשבונות (חדר מערבי) דרך דלת המעבר שבין החדר המזרחי לבין החדר האמצעי (חדר מזכירותו של הגזבר).
2. הנאשם הלך אחרי הנפגע.
3. הנפגע נכנס לחדר המערבי דרך דלת המעבר שבין החדר האמצעי לחדר המערבי.
4. הנפגע פנה שמאלה מפתח דלת המעבר ונמצא בחדר המערבי סמוך לשולחן משרדי, מרוחק כ-1.8 מטר שמאלה מפתח דלת המעבר.
5. הנאשם ירה ירייה אחת לתוך החדר המערבי מפתח דלת המעבר שבין החדר האמצעי לחדר המערבי.
6. הנאשם ירה באקדח טאורוס 9 מ"מ קליע עם אף מעוגל [TMJ], ביד ימין, מגובה 1.6 מטר לכיוון הקיר המערבי של החדר.
7. הקליע פגע בקיר המערבי של החדר המערבי, סמוך לתקרה ובקו ישר וכמעט אנכי בין דלת המעבר לחדר המערבי מחדר המרכזי והקיר המערבי של החדר.
8. הקליע פגע בקיר המערבי וגרם לסימן פגיעה בקיר בצורת מכתש, בגובה 2.5 מטר מהרצפה ובמרחק 0.63 מטר מפניה צפון מערבית של החדר, ולסימן שפשוף בבליטה בקיר בקדמת המכתש.
9. הקליע הותז מהקיר המערבי לכיוון מרכז החדר המערבי.
10. הקליע פגע בלחי הימנית של הנפגע, באזור הלסת העליונה וחדר לראשו בכיוון מימין לשמאל, מקדימה אחורה ומלמטה למעלה של הראש, גרם לשברים ודימומים מוחיים, התפרק בחלקו וגרם לרסיסי מתכת שנותרו בראש, ויצא מהראש באזור רקתי שמאלי.
11. הקליע נפל מראשו של הנפגע על רצפת החדר.
12. הנפגע נפל על גבו על הרצפה וסביבו הצטבר נוזל דמי.
13. קליע מסוג פאראבלום 9 מ"מ נמצא על הרצפה, תחת עורפו של הנפגע.
14. הקליע היה מעוות ולא אפשר ביצוע בדיקות אפיון והשוואה. (ההדגשות אינן במקור).

פרופ' היס מותח ביקורת על חוות דעתו של דר' קוגל, נוכח כך שלא הכיר את סוג הקליעים בהם מדובר, ("אני טוען שהכרות סוגי קליעים חייבת להיות חלק מידיעותיו של רופא משפטי המעניק חוות דעת בענייני ירי", סעיף 1 בהתייחסות לעדותו של דר' קוגל מיום 17.12.2015, ע' 12 לחוות הדעת); כי דר' קוגל לא ביקש נתונים מהזירה וממעבדת הנשק (ס' 4, 7, ע' 12-13 לחוות הדעת); כי היעדר התייחסות של דר' קוגל למבנה הקליע ומיקומו בשטח - על אף שציין בעדותו כי קיימת חשיבות למיקום הקליע בשטח - פוגע באפשרותו של דר' קוגל לקבוע אם מדובר בנתז (סעיף 8 לחוות הדעת, ע' 13). עוד טוען פרופ' היס, כי "אם סוגית התנפצות הקליעים אינה בתחום מומחיותו של ד"ר קוגל, כפי

שהודיע...אזי הוא אינו יכול להתייחס לסוגיות של קליע מותז, כי סוג התנפצות הקליע משפיע על כושר ההתזה שלו" (סעיף 8 לחוות הדעת, ע' 14).

פרופ' היס קובע בנוסף, בחוות דעתו, כי הוא מסכים עם דר' קוגל "שכאשר קרתה התנפצות הקליע ורסיסי הקליע התפזרו מתוכו, הקליע לא עף במסלול ישר, ולכן לא היתה לו אנרגיה אחרי צאתו מהראש להמשיך במעופו למטרת ביניים ולהיות מותז ממנה." (סעיף 1 בחוות הדעת, עמוד 12 למטה). עוד קבע כי "קליע מותז שפוגע בראש ונניח שיצא אז אנחנו בוודאי נמצא אותו בנפילה". (סעיף 3 לחוות הדעת, עמוד 12 למטה). אין הוא מקבל את הקביעה, כי "נדיר ביותר שקליע מותז עובר שורה של עצמות ומצליח לצאת" (סעיף 5, ע' 12-13). הוא מסכים עם דברי ד"ר קוגל, שלעניין הריקושט יש צורך לבדוק את עובי העצמות והצפיפות שלהם, ואין הסבר מדוע בחוות הדעת ובמכתבי השלמה של דר' קוגל, אין התייחסות "לשני מדדים חשובים אלה" (סעיף 9 לחוות הדעת, ע' 13). עוד נמתחת ביקורת על קביעת ד"ר קוגל, כי הנתונים מלמדים על פגיעה ישירה של הקליע בראשו של הפצוע. לדברי פרופ' היס, אין מדובר בקביעה מבוססת שכן, הנתונים היחידים שהיו בפני דר' קוגל, הם פצע כניסת קליע ב-CT, "שד"ר קוגל בעצמו טוען שאינו מדויק"; עוד הפנה פרופ' היס לדברי דר' קוגל, שאינו יכול לשלול כי מדובר בקליע שהותז (סעיף 6, ע' 14).

לשאלת ב"כ המאשימה, אם עולה מהספרות (דימאיו ואחרים, המאמרים הוגשו וסומנו ת/53), כי פצע כניסה סדיר מעיד על חדירה ישירה של קליע, שאינו ריקושט, "ואם זה ריקושט אז פצע כניסה יהיה לא סדיר בגלל העיוות שכבר נגרם לקליע ושהכיפה שלו כבר לא עגולה וחלקה", השיב העד: "אני לא מסכים איתך, גם דימאיו כותב שישנם מקרים שקליע של ריקושט עושה פצע כניסה...סדיר", וכי ד"ר קוגל עצמו מסכים עם כך. עוד טען, כי חרף טענתו כי הקליע חזר מהקיר, הרי שמדובר בקליע "שכולו עטוף במעטפת מתכתית", וייתכן שעדיין ישאר שלם, ולא ניתן לשלול אפשרות זאת "באופן גורף...גם במראה מקום שאת מביאה לי כתוב שאי אפשר לשלול את זה, ישנה נטייה, אבל לא, לא שלילה. דבר נוסף, אני בכלל לא הייתי מסתכל על צורת פצע כניסת קליע מכיוון שאנחנו יודעים, אני הבאתי את האמרה הזאת מספרו של דימאיו, שקליע, שנורה מטווח של מטר, הוא יכול ליצור גם פצע בלתי ס(ד)יר גם אם הוא נורה בקו ישר..." (ע' 508). לשאלה נוספת של בית המשפט, מה ניתן ללמוד מכך שמדובר בפצע סדיר, השיב המומחה: "...אנחנו חושבים שבחקירות מקרי ירי צריך להתייחס לכלל הממצאים ולא רק לממצא אחד...גם כשמדובר בפצע סדיר יש מקרים שיוצאים מן הכלל" (ע' 509, ש' 10-12).

העד התבקש בחקירתו להבהיר, מדוע קבע בחוות דעתו כי הקליע נפל מראשו של הנפגע, וציין כי למד זאת מהודעתו במשטרה של שי כרמל, כי כאשר הרימו את הנפגע הקליע נמצא מתחת לעורפו (ע' 490); עוד יש לציין כי ב"מחברת זירה" של המשטרה, מיום 6.1.2015 שהועמדה לרשות העד (נ/4), כעולה מנ/3 (ע' 1, פריט (2)), צוין - לא ברור על מה מתבסס הרישום בנ/4 - כי "קליע מעורף נפל", ופרופ' היס מציין זאת בע' 3 לחוות הדעת (סעיף 8), ונראה כי הוא מתבסס בחוות דעתו גם על רישום זה). העד הופנה על ידי התובעת להודעתו של הפרמדיק אלעסאם (ת/11), בה צוין כי מצא את הקליע בתוך שלולית דם במרחק של כמה ס"מ מראשו של הפצוע, ואולם העד הבהיר כי לא התייחס לדבריו של אלעסאם אלא רק לדברי השוטר כרמל (ע' 490).

לדברי פרופ' היס, מניסיונו, לא ניתן להסתמך על דבריהם של עדי ראיה באשר לנסיבות הירי:

"...לא תמיד מה שאנשים חושבים שראו זה מה שקרה אז אני מנסה כרגע רק לבסס את דברי על

ראיות מוצקות אז הראיה המוצקה היחידה שיש לנו זה פצע כניסת הקליע בצד ימין, שהיציאה מצד שמאל, יש לנו את הסימנים על פני הקיר... שהכל קרה בתוך אותו חדר וזה שנמצא קליע מתחת, לא יודע איך הוא הגיע לשם, מתחת לעורפו של הנפגע. אנחנו גם יודעים, לא צריך לספר, שקליע עף בקו ישר ודבר נוסף... שהנזק בתקרה או בקיר המערבי של החדר המערבי סמוך לתקרה היה כ-60 ס"מ מהפינה המערבית צפונית ובערך, פתח הכניסה לאותו חדר מהחדר האמצעי, הקיר, המשקוף הוא מרוחק, בערך, פחות או יותר מאותו המרחק ככה שישנו קו ישר בין המשקוף של דלת הכניסה לחדר המערבי ולסימן הקליע בקיר, מתחת לתקרה ומצד שני, כ...שני מטר ושם בקו ישר שכב, שכב הנפגע פצוע בראשו...על כל זה אנחנו מדברים" (ע' 491). (לעניין כך שלא ניתן לסמוך על עדי ראיה, גם ע' 510).

לדברי פרופ' היס אין הוא מתייחס בחוות דעתו, אלא לקיומן של 2 אפשרויות:

"...אפשרות אחת היא שהקליע פגע קודם כל בראשו של הנפגע ומראשו הוא הותז לקיר והותז חזרה או שהקליע נורה, פגע בקיר והותז לראשו, אין אפשרות אחרת...זה שתי האפשרויות" (ע' 493).
"...אני יכול לתת דוגמא לעשרות חקירות מכיוון שכל האירוע מתרחש בחלקיק שנייה, המהירות של קליע זה 350 מטר בשניה, המרחקים הם 3.5 מטר, הקליע עף את המרחקים האלה בחלק של 30 של שנייה, אף אחד לא יכול להבין בכלל מה קרה...הדבר היחידי, שאנחנו יכולים להסתמך עליו, שהקליע נכנס...זה הראיה המבוססת, אני אומר שאני יכול לומר שהקליע נכנס בצד הימני ויצא מהצד השמאלי...אני אכן קיבלתי את חוות הדעת של דוקטור קוגל, שהא נכנס מקדימה אחורה, זאת אומרת, המעבר שלו בראש היה, כמו שאומר דוקטור קוגל, מימין לשמאל ומקדימה אחורה. עכשיו, כשהקליע יוצא מתוך ראשו של הנפגע הוא חייב להגיע למקום מסוים בתקרה כי אין מקום אחר שהוא מצוי בחדר...עכשיו, למרות שהקליע הזה, שיצא מצד שמאל של הראש, מגיע לתקרה, זאת אומרת, אני צריך לעשות זווית כזאת ולכן הזווית הזאת היא בלתי אפשרית" (ע' 494).

העד נשאל מדוע הזווית אינה אפשרית, אם מבוצע ירי בזווית כלפי הפצוע שהינו בגובה של מעל 1.9 מ', ולשיטתו -

"...והירייה צריכה לעשות שני דברים, לפגוע בראשו, מצד ימין לשמאל, כאשר מצד מקדימה לאחורה ולפגוע גם במרחק שלושה מטרים בפינה של התק(רה) והקיר המערבי...כדי שזה יהיה הגיוני אין הרבה אפשרויות...אני עומד עם הגב לפתח החדר המערבי...כדי שמישהו יפגע בראשי מצד ימין אני חייב לסובב את הראש ימינה עד כמה שאפשר...אני יכול לסובב את הראש ימינה כמעט עד הכתף ואז, אם מישהו פוגע בצד הימני של (לא ברור) התחתונה שלי, הקליע יצא מצד שמאל והוא יפגע בכלל במקום אחר. לכן, מבחינה מתמטית פשוטה, הדבר הזה לא יכול להתקיים" (ע' 496).

ואילו אם הקליע חוזר מהקיר לכיוון הראש -

"ברגע שהקליע נורה לתוך הקיר הוא חוזר בזווית מסוימת אל תוך המקום, שבו עמד אותו הנפגע, הנפגע אז צריך להסתכל שמאלה, כדי שהקליע יפגע בו, ואז בהחלט הקליע פוגע בחלק הימני של הראש, עובר את כל הראש מצד שמאל וכאשר הפצוע נופל הוא, הקליע נופל ביחד איתו ולכן הוא

נמצא מתחת" (ע' 497).

ובהמשך הדברים, חוזר המומחה ומסביר את עמדתו:

"...כדי שהקליע יפגע בקיר ויחזור לאזור החדר...בו עמד הנפגע וכדי שיפגע בצדו הימני של הראש, הנפגע צריך שהצד הימני של הראש יהיה מסובב לכיוון הקליע, שיורה מתוך התקרה והדבר היחידי שבאמת אפשרי זה שהקליע עבר מצד ימין לצד שמאל ונפל ליד מקום נפילתו של הפצוע. אם אנחנו מדברים על אפשרות אחרת, שהקליע פגע בראשו של הפצוע קודם כל, זאת אומרת, הוא עבר מצד ימין לצד שמאל הוא צריך להסתובב בצורה שלמה, בצורה מלאה מצד...אפילו יותר מזה, מכיוון שיציאתו היא קצת אחורית אז כדי שהוא יפגע בקיר מצד ימין הוא צריך להיות מכוון, שפצע היציאה יהיה מול הפגיעה בקיר. עכשיו, לא רק זה...אחרי שהוא עבר את הראש, השיל כ-7% ממשקלו, איך הוא ממשיך בקו ישר לפגוע בתקרה ולהשאיר שם סימן?" (ע' 498).

"גם אם הוא הסתובב ימינה...יש כאן בעיה ולכן מאוד פשוט לעשות את כל הבדיקות האפשריות ואני חושב, בסופו של דבר, שנגיע למסקנה שיש כאן שתי, שתי אופציות ואני ניסיתי, אני קיבלתי את האופציה שמאמתת בתוכה את כל האפשרויות, זאת אומרת, זה שהוא נורה מימין לשמאל, זה שרסיסי קליע היו בתוך החלק השמאלי של הראש, זה שעל פני ה(לא ברור) בקיר לא היו סימני דם או רסיסי קליע מכיוון שהקליע היה צריך לצאת כבר עם רסיסים, כמפורט, וזה שהקליע נמצא מתחת לעורף" (ע' 502).

בנוסף מעריך המומחה, כי אם נורתה היריה מפתח הדלת של החדר האמצעי -

"כאשר היורה נמצא מאחורי גבו של הנפגע, היורה ירה את הקליע לתוך הקיר, שנמצא מול הדלת, והפגיעה הייתה שישים וכמה ס"מ מהקיר הצפוני מערבי, שזה בדיוק הרחב של מפתח הדלת, הקליע חזר לתוך החדר בזווית אחרת, הוא לא חזר באותה זווית, אחרת הוא היה פוגע ביורה, הוא חזר בזווית אחרת לתוך החדר, פגע בראשו של הנפגע אבל מצד ימין לצד שמאל ונפל ליד ראשו, זאת דעתי" (ע' 502-503).

באשר לאפשרות כי הקליע יפגע בתקרה ויחדור את עצמות הראש, ולאחר מכן יצא החוצה, העיד: "אני אומר שקליע, שהוא מתעוות וחלק ממנו יפגע, אינו יכול להמשיך בתנועה הקודמת של קו ישר, זאת אומרת, אני לא מצפה שקליע כזה יגיע מהראש לקיר ויפגע..." (ע' 498).

לדברי העד, יכול הקליע לאבד 20% מכוחו הבליסטי עקב הפגיעה בקיר (ע' 499). לשאלת בית המשפט, כיצד, אם על פי דברי המומחה, הקליע מאבד את המהירות, המשקל והזווית שלו, עדיין יפגע בפגיעה ישירה, ויעבור מצד אחד לצד שני של הראש? השיב המומחה: "נכון, מכיוון שהמרחק, שהוא הגיע לראש בפגיעה בצד הימני, הוא עדיין היה שלם, הוא התחיל להתפרק רק כאשר הוא עבר לצד השמאלי של הראש" (ע' 499).

עוד טען, כי אין זה סביר כי הקליע פגע קודם לכן בראש:

"...ברגע שהקליע מתעוות ומאבד את האנרגיה הבליסטית שלו אין לו כח להגיע לקיר, הייתי מצפה שאם הוא מגיע לקיר וחלקו מפורק, שישבר גם שם, זאת אומרת, שרסיסים יהיו גם שם. מה ההיגיון שקליע, שהתפרק כבר בחלקו לתוך הראש, יצא מהצד השמאלי של הראש, הגיע למקום מרוחק של

שלושה מטר עם כל מה שקרה לו, לא היו שם סימני דם או סימנים כלשהם וירד, פגע בקיר וחזר בדיוק לאותו ממקום, ממנו יצא" (ע' 500).

באשר לתזה שהוצגה לו כי מישהו "בעט" בקליע למקום בו נמצא, השיב כי -

"צריך לבעוט בו שנייה לפני שהוא נפל או בשנייה שהוא נפל והקליע חדר בדיוק מתחת לעורף, אני לא יודע איך אתם רואים את החדר הזה..."; "סביב לראשו של הנפגע היה דם, שמתחיל לנזול מיד, מכיוון שיש פצעים מדממים ולכן, אם זה קרה אחר כך לא הייתי מצפה שהקליע יעבור את הדם הזה מבלי להיעצר שם, גרם לכתם משמעותי. אני לא יכול להתווכח, אם בית המשפט חושב שמה שקרה, בעצם, שמישהו נתן...מה הסיכוי שמישהו בחדר כזה, מלא רהיטים ומוצגים, יתן מכה בדיוק לקליע ובדיוק כשהקליע הזה, כמו בירי, בקו ישר יגיע מתחת לעורפו של המנוח..." (ע' 501).

אם הקליע עזב את הראש כשהוא "בחלקו מפורק", לא ניתן לקבוע את כיוון המעוף שלו. ובאשר לשאלה כיצד חזר מהקיר, וחדר את הראש, אומר העד:

"הקליע, שפוגע בטיח של התקרה וחוזר לכיוון הנפגע עדיין שלם מכיוון שהוא פגע בראש ולא השאיר סימני פצע וכשהוא חודר לתוך המוח הוא לא משיל את הרסיסים שלו בצד הימני, הוא עובר את כל ה-18 או 19 ס"מ מצד אחד לצד שני ורק שם נמצאים כל הרסיסים, זאת אומרת, אני יוצא מהנחה שכשהוא יוצא מתוך הגולגולת, זה חד משמעית, הוא חסם את כל המבנה שלו, החלקי שלו, ואז הוא מאבד את התכונות הבליסטיות שלו, אני חושב שאין לו כוח לגרום למכתש בתוך הקיר עם רסיסים ולעוף חזרה בתוך ה...יפול סמוך לראשו של הנפגע. אם הוא נפל במקום אחר הוא יכול ליפול במקום אחר, אני לא יודע איך הוא הגיע" (ע' 503).

לדעת המומחה, כי גם על פי הספרות לא ניתן לשלול כי קליע שחזר כריקושט יחדור את הגולגולת ויבצע פצע יציאה:

"...יש הבדל בין קליע ישיר לקליע של ריקושט, אין לי ספק ש...אם אנחנו נעמיד זה מול זה תוצאות של קליע ישיר וקליע ריקושט אז הקליע הישיר יעבור את המטרה פעמים רבות יותר מאשר קליע של ריקושט, על זה אין ספק, על זה אנחנו מדברים...אין לי מספרים, הדבר החשוב הוא שאי אפשר לשלול את זה" (ע' 504).

העד הסכים עם דברי ב"כ המאשימה (המתבססת על ספרו הנ"ל של דימאי, ע' 97, מהדורת 2016), לפיהם, "ברגע שכדור פוגע במשטח קשה הריקושט שלו יהיה, בדרך כלל, בזווית יותר קטנה מאשר כיוון הפגיעה", אולם לדבריו, נוכח כך שבקיר יש שתי פגיעות, "אותו ריקושט, שפגע במכתש, פגע בעוד מקום בקיר...זאת אומרת, מה שקרה זה שהקליע פגע פעם אחת על מכתש, חזר והפעם שפסף ולכן הוא שינה לגמרי את הכיוון שלו ולכן אי אפשר, אי אפשר להשתמש באותה נוסחה..." (ע' 506).

לדברי העד, לאחר הפגיעה בראש, הקליע, נוכח מצבו - לאחר שהותיר רסיסי קליע בצד השמאלי של הראש - איבד את כל התכונות הבליסטיות שלו, וכי גם אם לא היה עומד בפניו הנתון של מקומו הסופי של הקליע, מתחת לעורף, הרי שהוא גורס, "שקליע מעוות, כפי שהוא נמצא, כל כך מעוות שאי אפשר אפילו לעשות התאמה בין המשטח שלו לאקדת,

אין לו תכונה בליסטית שמאפשרת לו לעוף בקו ישר... (ע' 507).

התייחסויות נוספות לעניין מסלול הקליע

ראש המעבדה הניידת, רפ"ק אביגדורי, ציין בעדותו כי אינו יכול לקבוע על סמך סימני הפגיעה את כיוון הירי "מאחר והגוף או הקורבן או פצוע הירי הוא מצב דינמי בעת הירי. מספיק שהוא הזיז את הראש ימינה, שמאלה, אז בעצם כל קו הירי משתנה. אנחנו לא יכולים להעמיד אותו, זה לא משהו שאנחנו יכולים על פיו להסתמך" (ע' 329).

לדברי העד, לא ניתן לשלול באורח "חד משמעי" אפשרות כי הקליע פגע לראשונה בקיר - מדובר בקיר בטון (ע' 326) - ולאחר מכן חדר לראש הנפגע (ע' 318); עם זאת, העריך, נוכח ניסיונו הנרחב באירועי ירי ("מאות חוות דעת שכתבתי בקשר לירי", ע' 325), כי הקליע אמור להישאר קרוב למקור הפגיעה במקרה של פגיעה בעצם קשיח:

"... אם (הקליע) לא חודר אותו ונשאר בפנים, בדרך כלל מה שאנחנו רואים, זה אנחנו רואים את הקליע די קרוב למקור הפגיעה. בעצם כל האנרגיה שלו בעת הפגיעה מתפרקת על התווך. ולכן, אני מצפה למצוא אותו די קרוב...הקליע הוא קליע יחסית שלם, אנחנו לא מדברים פה על ריקושט, על שבר של קליע שאחרי שעובר תווך, שהוא יכול לנוע מרחקים. אנחנו מדברים פה על קליע שלם, ושוב מהניסיון, בדרך כלל קליע שלם, אחרי שהוא פוגע בתווך שהוא קשה האנרגיה מתפרקת על התווך הזה, או שהוא ימצא...בתוך הקיר או שהוא בעצם פורק את האנרגיה שלו, והנפילה הראשונה שלו תהיה יחסית קרובה. הוא יכול לזוז אחר כך בעקבות רעש של טיפול בפצוע או כל מיני רעשים או התגלגל בהמשך, אבל אני לא הסתברותית, אני רואה את זה חלש מאד או קרוב ללא אפשרי, שקליע יעשה ריבאונד אחורה כמה מטר, יעבור וימשיך, יעבור גם מצד לצד, כלומר הוא גם יצא שוב, כלומר יכנס, יחדור, יהיה גם פצע כניסה וגם פצע יציאה בראש, בקורבן" (ע' 324).

העד ציין, עם זאת, כי אינו מכיר ספרות מקצועית בעניין, וכי מדובר במשתנים שונים לצורך הערכת המרחק שיעבור קליע לאחר פגיעה "בתווך קשה" (ע' 326), וכי לא ערך כל ניסוי לבדיקת העניין (בעניין זה גם דבריו של רפ"ק רוטנברג, כי לא ראו מקום לבצע ניסוי באמצעות ירי באקדח לעבר הקיר, כדי לבדוק את "סוג החומר" כניסוחו של הסניגור, וכי יש לקחת בחשבון כי היה "מחסום (אנושי) באמצע", שעצר את הכדור (ע' 351)).

רפ"ק אביגדורי אישר לשאלת הסניגור, כי הקליע היה מאבד מהאנרגיה שלו גם לאחר פגיעה בראש, אולם לא ניתן לקבוע כי היה מאבד את מלוא האנרגיה, וכי מדובר בתחום מומחיות של רופא משפטי (ע' 328). העד נשאל, אם הוא סבור כי לאחר הפגיעה בראש, עשוי הקליע להגיע בצורה כזו לקיר, ותשובתו: "לגבי קווי ירי, זה אפשרי כן. קו ירי או קליע, יכול, לא חייב לפרוק את כל האנרגיה שלו בתוך התווך במקרה הזה בראש. עובדה שיש באמת פצע יציאת קליע, כלומר הקליע יצא, והוא כן יכול להמשיך את דרכו, וזה כבר קשור לתווכים, למהירות הקליע, להרבה גורמים, אבל זה בהחלט אפשרי" (ע' 330).

מומחה מעבדת הנשק, רפ"ק סיסו, הבהיר בעדותו כי מעטפת הכדור עשויה מנחושת ואבץ - הקליע עשוי עופרת. המעטפת נועדת לשמור על שלמות הקליע במעבר במטרות קשות, ואולם "...בפועל לא כך הדבר. פגיעות בעצמים שהם יותר חזקים מהמתכת מן הסתם מכוח הפיזיקה, מן הסתם הם יתפרקו...יכול להיות עצמות בגוף...עוד הפעם,

עצמות קשות...להיכנס לתחום הפתולוגי זה לא התחום שלי. אבל מניסיוני, מניסיונות רצח שהעדתי, הקליעים מגיעים מרוסקים גם מפגיעות בקיר בטון וברזלים למיניהם, עצמות של הגוף, זה רק מניסיון" (ע' 394).

בהמשך חזר והבהיר:

"...נכון שהנחושת אמורה להגן על העופרת שנמצאת בתוכה ולאפשר מעוף של הקליע שיהיה יותר יציב, אבל במקרה הספציפי הזה יש תחמושות, ואת זה אני אומר על סמך התחמושת שאני קיבלתי פה בתיק, שזו תחמושת שיוצרה בארצות הברית ולאחרונה אנחנו שמים לב שכתוצאה מהירי שלנו המעטפת מתפרקת. גם בלי שום פגיעה בעצם מסוים...מסתבר שהם מייצרים את המעטפת כשכבה הרבה יותר דקה מקליעים אחרים. והיא מתפרקת בלי שום סיבה. אנחנו לא מצאנו את הסיבה. לפי מה שקראתי בחומר הכתוב המעטפת היא דקה יותר...".

רפ"ק סיסו אישר בעדותו, כי הקליע שנבדק היה "מעוות" ואף "מעוות מאד" (ע' 407), בשל הנזק שנגרם לו, וכי איבד חלק מהמעטפת שלו. עם זאת "הכוסית היא לא כולה מפורקת...חלקים ממנה נפגעו כתוצאה מפגיעה במשהו" (ע' 403). עוד העיד, כי גם אם לא ניתן היה לבדוק את הקליע, הרי שבדק את התרמיל שהובא וכן כדורים אחרים מאותו סוג, בניסויי ירי אחרים, "נתקלתי בתחמושת מהסוג הזה....שמתפרקת תוך כדי ירי", אם כי לא בתוך הקנה (ע' 396).

לדברי העד, אם הכדור מתפרק הוא מאבד מהיכולות הבליסטיות שלו, ובמרחק מסוים הוא יאבד את יציבותו. עם זאת, מבהיר העד, כי על פי ספרות מקצועית אותה בחן באינטרנט, המודגמת במצלמה מהירה, "יצא לי לראות קליע שמתפרק תוך כדי פגיעה בעצם) וממשיך לאחר מכן לפרוק את המעטפת ממנו אבל הוא עדיין יציב וכמובן שלאורך זמן" (ע' 397 - 398).

לשאלת הסניגור, אם מעוף של קליע, כמו במקרה זה, עם "קופסית מפורקת ומבנה בצורה מעוותת", יעצר בשל אובדן אנרגיה, השיב העד כי "המעוף שם לא יעצר. הוא יעצר ברגע שהוא יפגע במטרה או שהוא יסיים את המסלול הבליסטי שלו...". עוד הסביר כי בשל משקלו, הקליע לא ימשיך ישר אלא ימשיך ליפול. לשאלת הסניגור השיב, כי אם הקליע יפגע בקיר בטון או שהוא יתפרק, גם למספר חלקים, או ייתקע בקיר. לא ניתן לדעת אם הקליע יותז מהקיר, או יעצר, והדבר מותנה בסוג הקיר, ולא ניתן לבסס תשובה על סמך שאלות תיאורטיות. עוד השיב, כי אינו יודע מה הסיכוי שקליע כזה, שהותז ממטרה נוקשה יוכל להגיע לאותה נקודה "במטרת הבינים שגרמה לעיוות שלו", כניסוחו של הסניגור, וכי אין לו כל עמדה - מהבחינה הבליסטית - לגבי השאלה שהוצגה לו כי הקליע נמצא ליד ראשו של הנפגע (ע' 404).

העד אישר, כי לאובדן משקל של הקליע עשוי להיות השפעה על המשך מעופו של הקליע, עקב אובדן אנרגיה. עם זאת השיב, כי גם קליע שאיבד משקל עם קופסית פגומה, יוכל לעוף בקו ישר: "...מאחר וחלק מהכוסית לא כולה מתפרקת. חלק מהכוסית נשארה על הקליע עצמו...האמת אין לי שום מקור שמראה איבוד של חומר, איך משפיע, אני יכול להגיד לך במרחקים, יש לנו תוכנה של מרחק, אבל הכדורים מן הסתם אין לי שום אינדיקציה להגיד איזה מרחק, אין לי שום ניסיון בדבר הזה. גם שום מאמר לא מסביר את הדברים האלה". עוד ציין, כי קביעתו האמורה מתבססת "על סמך הניסיון שלי ועל סמך מתמטיקה פשוטה...רוב התיקים מגיעים עם קליעים לא שלמים, מעוותים" (ע' 402).

לשאלה מפורשת יותר של הסניגור - אם למשל כדור פוגע בראש, יוצא מהראש, פוגע בקיר בטון וחוזר לאותה נקודה,

זה אפשרי לדעתך?, ותשובתו: "הכל יכול להיות, כן...מבחינה סטטיסטית כן..." בהמשך הדברים ציין, כי אין זה תחום מומחיותו הישיר - הוא עוסק בבדיקות אפיון והשוואה בין כלי נשק ותחמושת - וכי התשובות שנתן בהקשר זה הינן תיאורטיות (ע' 405-406). לאפשרויות התיאורטיות הבלתי חזויות, הביא העד בתשובתו דוגמא למקרה שאירע ברומניה, עליו שמע בכנס של מומחי נשק בקפריסין, שבו כדור שפגע בקיר בטון "קפץ" וחדר לאחר מכן לראשו של המנוח באותו מקרה (ע' 406).

חקירת הנאשם במשטרה - כללי

הנאשם נחקר לאחר אזהרה, על ידי חוקרי המשטרה ביום האירוע, 6.1.2015 (ת/18א, תמליל ת/18א1), בין השעות 14:30 - 17:15. לאחר גביית האמרה, בשעה 18:50, השתתף הנאשם בשחזור שצולם, במקום האירוע (אמרת הנאשם לגבי הסכמתו להשתתף בשחזור ואישור סרט השחזור, ת/46א; סרט השחזור, ת/46ג, ותמליל השחזור, ת/46ב). (רפ"ק יחזקאל רוטנברג, שערך את השחזור העיד כי לא ראה מניעה לבצע את השחזור כפי שנערך - לטענת הסניגור, בניגוד לנוהל עריכת שחזור - כיוון שבעת עריכת השחזור לא ידעו דבר על פרטי האירוע; לדברי העד, אינו מכיר הנחיה לבצע את השחזור בשעות יום (ע' 341-349). אמרות נוספות לאחר אזהרה, נגבו מהנאשם בימים 11.1.2015 (ת/18ב, תמליל ת/18ב1) ו- 20.11.2015 (ת/18ג, תמליל ת/18ג1).

כל הליכי החקירה תועדו בצילום וידאו.

יצוין, כי קיים פער רישומי בין האמרה שנגבתה על ידי החוקרים ביום 6.1.2015 לבין תמליל ההקלטה; במזכר ת/41, שנערך על ידי החוקר בני סומך ביום 12.1.2015, הוסבר בעניין זה, כי היה קושי להספיק להקליד את דברי הנאשם, ואלה הוקלדו מהשלב בו השתתף החוקר אמיר עטאונה בחקירה (ראו גם דברי ב"כ המאשימה בעניין זה, בע' 475 לפר'). יש להבהיר, עם זאת, כי תמליל ההקלטה, ת/18א1, מכיל את מלוא דבריו של הנאשם בחקירה.

עוד יש לציין, כי במהלך גביית האמרה ביום 6.1.2015, הופסקה החקירה בשעה 15:39, כדי לתת לנאשם אפשרות להיפגש עם עורך דינו שהתייצב במשרד החקירות, ובנוסף נערכה לנאשם בדיקת פרופרינט (מדגמי חלקיקים שנלקחו מגופו של הנאשם וחולצה שלבש, הועברו למעבדת סימנים, לצורך בדיקת חלקיקי ירי, דוח תפיסה ת/38; עדותו של חוקר הזירה יגאל אלפסי, ע' 332 לפר'; ת/26, ת/27); בחוות דעת המעבדה מיום 16.2.2015, ת/44, נקבע כי על חולצה שנתפסה אצל הנאשם וכן בדגימות שנלקחו משער ראשו וידי, נמצאו חלקיקים המזוהים כשרידי ירי.

חקירתו של הנאשם ביום 6.1.2016, לאחר המפגש עם עורך דינו ובדיקת הפרופרינט, חודשה בשעה 17:06, וכאמור הסתיימה בשעה 17:15 (ראו הרישום ב- ת/18א, ע' 3, ש' 75-76; ע' 4, ש' 77).

ביום 6.1.2015, לאחר סיום השחזור, אושפז הנאשם בבית החולים "סורוקה" לאחר שהתלונן על כאבים בחזה. הנאשם העיד כי הסכים לבצע את השחזור כדי לחסוך בזמן, ואולם לא חש בטוב, ולאחר מכן נלקח לבית החולים. לדברי הנאשם, עבר צנתור לאחר מכן (הוצגה בפנינו תעודה רפואית מיום 7.1.2015, כי הנאשם אושפז במחלקה פנימית בבית החולים "סורוקה" עקב "כאבים בחזה", וכי לא יוכל להתייצב לדיון מעצר שנקבע לו באותם ימים. יצוין, כי לא הוצגה על ידי ההגנה כל תעודה רפואית מעבר לכך, ובכלל זאת לעניין מועד הצנתור, ואולם עולה מסיכומי התביעה, כי

הנאשם אושפז גם בימים שבין גביית שתי אמרותיו האחרונות (ראו סיכומי התביעה, בע' 497 לפר').

החוקר עטאונה, אישר בעדותו כי הנאשם אושפז מספר פעמים, ועבר צנתור פעם אחת, אולם הפרטים לאשורם, אינם ידועים לו. עם זאת מסר, כי הנאשם נחקר "בניחותא", וכי אינו יודע מה היה מצבו הנפשי של הנאשם בעת בחקירה, וכי אינו מומחה בתורת הנפש (ע' 295).

החוקר אבי נחמני שנשאל על ידי ב"כ הנאשם מדוע גבה אמרה מהנאשם "שעתיים לאחר שיצא מניתוח", השיב כי אינו זוכר כי כך היו פני הדברים, והוסיף בעניין זה:

"כל הנושא של החקירה שלו זה נמרח כמה ימים טובים, לא יכולנו להתקדם, לשמוע את הגרסה שלו בצורה מסודרת בגלל כל מיני טענות, שהוא היה צריך לעשות בדיקה, צנתור, והצנתור נדחה ונדחה. ימי מעצר דוחקים, ואנחנו לא מתקדמים. עכשיו, אני, להגיד בדיוק שזה היה שעתיים אחרי אני לא יודע בדיוק להגיד, אבל אני חושב כשהבאנו אותו, לא הייתה שום בעיה רפואית שמנעה את החקירה שלו" (ע' 366).

רפ"ק יחזקאל רוטנברג, שאישר אף הוא, בחקירתו הנגדית, כי הנאשם נלקח לבית החולים מספר פעמים; הוא לא יודע מה היה מצבו הנפשי של הנאשם בשעת חקירה, ואולם לא הבחין שהנאשם היה מבולבל, וסביר להניח כי נוכח ביצוע המעשה, חש מצוקה (ע' 344).

גרסת הנאשם

אירועי העיקול

הנאשם העיד כי ביום האירוע, 6.1.2015, בעת שהגיע למועצה ושילם סך של 2000 ₪ לשרית, פקידת הגביה, "נכנס תומר ואמר לה מי שמשלם ומי שלא משלם את עושה עיקול. אני חשבתי מה זאת אומרת אני משלם והם צוחקים עליי ככה?" (ע' 438 לפר'). הנאשם נסע מהמקום, וחזר לערערה לאחר שילדיו הודיעו לו כי בוצע עיקול; הנאשם טען בפני אנשי הגביה, המעקלים, שהיו בסמוך לשכונה, כי חלה טעות וכי שילם את הכסף. לאחר בירור טענתו נאמר לו על ידי אחד המעקלים, כי התשלום אינו רלוונטי לחוב שבגינו בוצע העיקול, והנאשם אף הסיק כי טוענים נגדו "כאילו התשלום הזה הוא מזויף", חרף כך ששילמו כדין (ע' 439). הנאשם נסע למשרדי המועצה ופנה לתומר שאמר לו "תשמע, מספיק מאתמול אתם משגעים אותי, זה הבית שצריך לעשות עליו עיקול. אני אמרתי לו זה לא אותו מספר בית, זה לא הבית הזה..." והתפתח ויכוח אם העיקול בוצע בבית ה"נכון" (ע' 439).

הנאשם טען, כי לאחר שיצאו למגרש, שם הוסבר לתומר היכן הוא מיקומו של הבית השני שבו היו אמורים לבצע את העיקול, הבטיח לו תומר להחזיר את המטלטלין שעוקלו.

לאחר שחזרו למועצה, העלה תומר את עניין החוב בסך של 700 ₪; הנאשם אמר לתומר כי יעביר את התשלום למחרת, אולם תומר הודיעו, לדבריו, כי עליו לשלם את הכסף מיידית - "אם אתה לא מביא אנחנו עושים עיקול. או

שאנחנו לא מחזירים את הציוד" (ע' 439 לפר').

יצוין כי באמרתו ת/18א, מוסר הנאשם כי פנה בשלב כלשהו למעקלים, בעקבות דבריו של תומר כי המיטלטלין יוחזרו, אולם נאמר לו על ידי המעקלים "אנחנו לא מורידים דבר, אתה משקר" (תמליל ההקלטה, ע' 32, ש' 23). לדבריו, חזר פעם נוספת לתומר, "...אמרתי לו תומר הבטחת לי שתחזיר לי את הדברים, הוא אומר לי לא, אנחנו לא עושים שום דבר, זה הבית שצריך לעקל. עזבתי את תומר הלכתי לגזבר" (ע' 440).

הנאשם אישר בעדותו כי כעס על פעולת העיקול שבוצעה, ללא התחשבות בתשלום שהעביר: "מה זה כעסתי? כל אדם אני חושב במקרה כזה הוא כועס..." (ע' 456). הוא אף שלל אפשרות כי המעקלים התבלבלו בזיהוי הבית בו בוצע העיקול: "הם לא התבלבלו, הם עשו בכוונה. הם הלכו לבית של האישה, כי אף אחד לא בבית השני באו לקחו כסף, הם יודעים שמה שמקבלים כסף. פעם ראשונה הם לקחו כסף משמה חזרו אותו דבר, אותו פעם... הם לא התבלבלו ואני אמרתי להם שזה לא הבית, זה הבית ועלינו לבית אני ותומר וראו שזה לא הבית של האישה זה לא הבית שצריך לעקל".

עוד טען בעדותו, כי אסור היה לגבות ממנו כספים, שכן היה מצוי אותה עת בהליכי פשיטת רגל. (הנאשם הציג בעניין זה, צו כינוס בתיק פש"ר 44794-01-14, שניתן ביום 22.1.2014 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (נ/2); ע' 441 - 442), וכי צו הכינוס הוצא על הבית השני, ולא על ביתה של ווג'יה (ע' 458).

עיקול הגנרטור

בעדותו טען הנאשם כי חש מצוקה מיוחדת, נוכח נטילת גנרטור מביתה של ווג'יה על ידי המעקלים. לטענת הנאשם, מדובר היה בגנרטור אשר נדרש לשמש גיבוי בזמן הפסקות חשמל, והיה חיוני לצורך הפעלת מכשיר חמצן לבתו החולה, שהיתה מועמדת להשתלת ריאות. עם זאת - יש להדגיש - טענה זו עלתה לראשונה בעדותו של הנאשם, שכן בחקירתו לא הזכיר כלל את השימוש הנטען בגנרטור; יותר מכך; במסגרת החקירה ביום 20.1.2016 (ת/18ג), ציינו החוקרים בפני הנאשם כי עוקלו בבית "מסור, פטישון, גנרטור ורתכות", כלים שהינם בשימוש של "גברים", ומשכך אינם שייכים לווג'יה לכאורה, והנאשם אף אישר: "הילדים שלי עושים שימוש בזה, אני לא עובד. אשתי לא עושה שימוש בזה" (ע' 4, ש' 85). לשאלה נוספת של החוקרים אם הונחו פריטים אלה - "היקרים" יותר - בביתה של ווג'יה כדי למנוע עיקולם, השיב הנאשם פעם נוספת: "הכלים זה של קבלנים שעובדים עם הבנים שלי" (ע' 4, ש' 88). בחקירה הנגדית נשאל הנאשם, מדוע לא הזכיר את תלותה של הילדה החולה בגנרטור שעוקל, והשיב: "אני לא הזכרתי את זה כי אני הייתי מבולבל, אני הייתי בהיסטריה ואני הייתי בכל. גם עכשיו אני מתרגש וגם המקרה הזה מאוד מאוד כאב לי יותר מאשר לכל אחד אחר" (ע' 454).

יוער, בעניין זה, כי לא הוצג כלל על ידי הנאשם תיעוד רפואי כלשהו בעניין מצבה הבריאותי של הבת. עם זאת, עולה מהודעתו של הבן, חליל מסעאד (ת/43ב), כי אחות חולה מתגוררת עם האם, והנאשם נוהג לבקרה תדירות (ש' 31).

האירועים במשרד הגזבר

בעקבות אי החזרת המעוקלים פנה הנאשם למשרדו הגזבר, בו נמצא גם סגן ראש המועצה, עלי אבו גויעד, ולאחר מכן

נקרא תומר למשרד.

הנאשם העיד, כי התלונן בפני הגזבר אלשאמי על ביצוע העיקול, על אף העברת התשלום על ידו באותו בוקר, וטען כי הגזבר הוא שהורה על ביצוע העיקול, שכן שמו מוטבע על הטופס לתפיסת המעוקלים; אלשאמי הופתע מדבריו, ואמר לו שאינו חתום, ואינו אמור להיות חתום על צווים מעין אלה, והוא הלך לרכבו כדי להביא את הטופס, הנושא את פרטי הגזבר, כדי להציגו בפני אלשאמי. הנאשם אישר כי סגן ראש המועצה הציע במהלך המפגש לזמן ישיבת מועצה בעניין החוב, אולם לדברי הנאשם לא נקב במועד לכינוס המועצה (ע' 443). הגזבר ביקש מתומר להיכנס לחדרו, ואמר לו כי אינו אמור להיות חתום על הצו לתפיסת המיטלטלין. בנסיבות אלה, כך טוען הנאשם, הבין "בוודאות" "שזה טופס מזויף...אני בטוח במיליון אחוז שהטפסים האלה מזויפים כי אין טופס לא צו עיקול ולא שום דבר ולא התרעה ולא היה כלום לנו."

הנאשם מסר כי הציע, באותו מעמד, לשלם למחרת את החוב בסך של 700 ₪ לגבי הבית השני, ונענה בשלילה, וביחס מזלזל:

"הוא אומר לי לא, עכשיו תביאו כסף. בקיצור, התחילו לצעוק עליי, דחפו אותי, אני יומיים אני רץ כמו ילד קטן לך מפה ותחזור לשמה, השפילו אותי, עשו ממני צחוק. מה זה באותו רגע אני לא ידעתי איך החזקתי מעמד שאני מדבר איתם ככה, הלכתי גם לראש המועצה גם לסגן ראש המועצה וגם לגזבר בשביל לעזור לי, שזה תושב שבא לשלם כסף, עושים לו ככה? אני בא לשלם את החוב זה שלא שאני לא רציתי את החוב, אני רציתי לשלם את החוב, לסגור את החוב. שילמתי את הכסף בחוואה..." (ע' 441 לפר').

גם באמרתו, ת/18א מופיע תיאורו הנטען של יחס "משפיל": "הם התחילו לצחוק, שלושתם התחילו לצחוק... והשפילו אותי..." (ע' 39, ש' 7-1); "תומר אומר לא מעניין אותי, אומר אני לא עושה כלום אני לא מעניין אותי... הם דחפו אותי לפינה ועצבנו אותי...מילולית...משפילים אותי כמו ילד קטן, עושים ממני כמו כדורגל, לך תחזור מזה, לך לזה...הוא התחיל להשפיל אותי, מהבוקר הוא התחיל להשפיל אותי...תומר" (ע' 39, שורות 19-39).

וכך בחקירה הנגדית, לשאלות התובעת: "...גם את כשאת נמצאת במצב כזה שאת לא יודעת משהו נהיה שחור בעיניים, שמטרטרים אותך 20 פעם, מריצים אותך 30 פעם, צוחקים עלייך ועובדים עלייך...זה לא היחס שאני צריך לקבל תושב שבא לשלם כסף, זה לא היחס שאני צריך לקבל לא מסגן המועצה ולא מהגזבר ולא מתומר ולא מאף אחד" (ע' 464, ש' 18-23).

הנאשם אישר כי התפתח דין ודברים בחדרו של הגזבר, נוכח הטענות שהעלה, עד שתומר עזב את החדר: "עמדנו, התווכחנו למה זה ככה ולמה זה ככה. אני לא יכול להגיד לך בדיוק כמה זמן אבל עמדנו והתווכחנו. דיברנו על זה, הצגתי לו את זה, אני אמרתי לו שזה לא נכון. כל אחד דיבר. כולם דיברו...כולנו דיברנו...ואחרי זה הוא (תומר) אמר לי תשמע, אני לא עושה כלום, לך תעשה מה שאתה רוצה והעיקול נשאר. והוא הלך" (ע' 464, ש' 1-8).

הנאשם הכחיש בחקירתו כי לפני הירי אמר לתומר "אתה לא תגיד לי אם לשלם או לא לשלם", כפי שטענה אחת העדות, ואף טען, בניגוד למה שתואר לעיל, כי לא התנהל כל ויכוח ממשי בחדר הגזבר: "זה לא נכון...גם היא אמרה שאנחנו שמענו צעקות ואני לא יודע מה זה הצעקות האלה...גם עלי שאמר באותו רגע אנחנו (לא) דיברנו בכלל אף

אחד לא דיבר בחדר" (ע' 477).

לשאלה כיצד דיבר בנחת אם "טרטרו" אותו בגין החוב, השיב הנאשם:

"...גם לעדות של שאמי הוא אמר שאנחנו דיברנו בשקט, לא היה צעקות, זאת אומרת ש...אני לא דיברתי בקול, אני כעסתי בפנים, אני לא דיברתי, אני לא צעקתי...אני לא צעקתי בצעקות כאלה צעקות של איך קוראים לו, אני דיברתי בטונים נמוכים והכל...אני לא הייתי רגוע, אבל אני לא צעקתי בצורה כזו" (ע' 478 - 479).

נשיאת האקדח

האקדח בו ביצע את הירי, מוחזק על ידי הנאשם ברישיון (צילום הרישיון ת/6ג). לדברי הנאשם, הוא מחזיק באקדח מזה 36 שנים, ועורך מטווחים מסודרים מדי שנה.

באמרתו מיום 11.1.2015, ת/18ב, טען הנאשם כי בלילה שקדם ליום האירוע, השאיר את האקדח בתוך תיק אותו הניח בתא המטען של רכבו. בבוקר יום האירוע, בשעה 08:00 לערך, תדלק את הרכב בתחנת דלק בשגב שלום, ואז הוציא את האקדח מתא המטען של הרכב, והניחו על מותנו: "...אני כל הזמן שם את האקדח עליו...בזמן שהתדלוק אני שמתי את האקדח עליו, הוצאתי בזמן שהרכב בתדלוק, פתחתי את הבגאז' ושמתי אותו עליו...תמיד שם אותו במותן הימני שלי. בלי נרתיק" (שם, ש' 93-100).

בחקירה שנערכה ביום 20.1.2015, (ת/18ג), הוצג לנאשם על ידי החוקרים דיסק ממצלמות האבטחה של תחנת הדלק (דור אלון), בו נראה הנאשם מתדלק את רכבו. בסרטון לא נראה הנאשם מוציא את האקדח מתא המטען של הרכב, כפי שטען בחקירה (העתקת הסרטים ממצלמות האבטחה, שפעלו בתחנת הדלק ביום 6.1.2015, בין השעות 07:45-08:10, מזכר ת/36; דיסק ההקלטה מט 4/15-ת/19ב).

הנאשם נשאל על ידי החוקרים בעניין זה, וטען, "מה שאמרתי בחקירה זה מה שהיה" (ת/18ג, ע' 5, ש' 117). הנאשם חזר על כך גם משהובהר לו כי אינו נראה בסרט מוציא את האקדח: "אני זוכר שבאותו רגע אני שמתי את זה עליו בתחנת הדלק" (ע' 5, ש' 120); גם לאחר שאישר בפני החוקרים כי אינו נראה בסרט כשהוא מוציא את האקדח מתא המטען, חזר הנאשם וטען: "אני זוכר שאת האקדח שמתי עלי שתדלקתי בתחנת דלק" (ע' 5, ש' 123-126). הנאשם שלל אפשרות כי הוציא את האקדח מתא המטען סמוך למועד בו ביצע את הירי, ולא קודם לכן, בשעות הבוקר, כפי שטען תחילה.

בעקבות טענת הנאשם בחקירה, כי הוא נוהג לשאת עליו את הנשק בקביעות, נחקרו שני בניו של הנאשם, חליל ועבדאללה בעניין זה, והודעותיהם בחקירה הוגשו בהסכמה.

בהודעתו של חליל מסעאד, ת/43 (א), מיום 11.1.2015, מציין חליל כי לא ראה אף פעם נשק ברשותו של אביו, וכי אביו "אף פעם לא שם האקדח עליו...אף פעם לא ראיתי האקדח במותן שלו" (ע' 2, ש' 17, 20).

בהודעתו של הבן השני, עבדאללה מסעאד (ת/42, מיום 8.1.2015), ציין עבדאללה כי לאביו יש נשק "מאז שאני ילד

קטן", "אני אף לא ראיתי את אבא שלי שהאקדח עליו. אני יודע שיש לו אקדח לא יודע איפה הוא מחביא אותו". העד מסר בחקירה כי עבד יחד עם הנאשם כחודשיים, בעבודות צנרת, כחצי שנה לפני האירוע, ונשאל אם באותה תקופה ראה את אביו נושא אקדח, והשיב כי לא ראה כי הנאשם נושא נשק; אינו יודע כיצד נראה האקדח, וכי רק ראה את "כיסוי" העור של הנשק בצבע חום (ת/42, ש' 44-50).

הנאשם חזר וטען בעדותו כי הוא נושא את האקדח כל העת על מותנו, וכי האקדח לא היה בתוך נרתיק (ע' 445). בחקירתו הנגדית, הופנה לכך שטען בחקירה כי השאיר את האקדח ברכבו, וטען בעניין זה, כי בשעות היממה הוא נושא את האקדח על גופו, "חוץ מאשר בלילה כשאני חוזר הביתה בפנים אני שם את זה בתוך התיק. באותו יום...אני עשיתי קניות בערב היו לי הרבה שקיות כשחזרתי מהלימודים והתיק היה בתוך האוטו ונשאר בתוך האוטו..." (ע' 449).

באשר לטענתו בחקירה - שהופרכה בסרט ההקלטה - לפיה הוציא את האקדח מתא המטען של הרכב, במהלך תדלוק הרכב בבוקרו של יום האירוע, השיב הנאשם כי לא שיקר, וכי "ייתכן שבתוך תחנת הדלק התיק היה בתוך האוטו מקדימה שמתי...בתחנת הדלק הוא היה עליו...אני יצאתי מתחנת הדלק היה עליו האקדח...כן. אני לא זוכר בדיוק, יכול להיות, אני ראיתי את השחזור ואני אומר עוד פעם, אני אמרתי נכון אבל יכול להיות שזה מה שהיה, התיק שהיה בתוך האוטו לקחתי את זה ושמתי עליו ואני לא זכרתי מה שהיה באותו רגע" (ע' 450).

הנאשם הופנה לדברי בנו, עבדאללה, כי אינו נוהג לשאת את נשקו כל העת, והשיב כי הוא ובנו מתגוררים בבתים נפרדים, וכי עבדאללה אינו צמוד אליו ואינו יכול להעיד על כך (ע' 450).

לשאלת ב"כ המאשימה טען, כי לא השתמש בנרתיק כדי להקל את שליפת האקדח: "...את יכולה להגיד מה שאת רוצה, אני בוודאות כל הזמן מסתובב, יש לי גם נרתיק וגם אני שם אותו על המותן שלי...אני שמתי את האקדח על המותן שלי, כל הזמן היא על המותן שלי, בלי נרתיק וזה מה שהיה באותו יום" (ע' 452).

הפעולות בנשק והמיקום בעת הירי

הנאשם העיד - ככל שניתן היה להבין מתשובותיו - כי בעת הירי עמד בחדר האמצעי. לדבריו, הוציא את האקדח "בדלת היציאה של הגזבר" והיה "ביציאה, בהליכה", לכיוון החדר האמצעי (ע' 471).

וכן הוא מתאר:

"אני זוכר שאני יצאתי מהדלת של הגזבר...יצאתי לפי מה שאני שמעתי מהבנות שאני הייתי בחדר האמצעי..."

בית המשפט: "לא מה שאתה שמעת מהבנות, מה אתה זוכר?"

נאשם: "אני זוכר בחדר האמצעי...בתוך החדר האמצעי".

בית המשפט: "למה עזבת את החדר של הגזבר?"

נאשם: "אני רציתי לצאת...החוצה, גמרנו כבר מה אני אעשה?"

בית המשפט: "כן, אבל אז התחלת להתעסק עם הנשק"

נאשם: "אני אומר לך שברגע שיצאתי קרסו לי הכל, אני ראיתי את הכל שחור בעיניים אני לא קיבלתישום דבר, אני קיבלתי סטירה לפני, אני קיבלתי כל מה שאני קיבלתי מהם, זה מה שקרה" (ע' 468-469).

הנאשם מסר בעדותו, כי מיד לפני הירי, שלף את האקדח ממותנו הימנית, דרכו וביצע את הירי. באשר לשחרור הנצרה, אמר באמרתו ת/18ג: "...אני אמרתי גם בעדות אמרתי שאני לא זוכר, אם הנצרה הייתה פתוחה או שאני פתחתי...". באשר למקום המצא התרמיל, אמר: "...אני יודע שהתרמיל עף, אני יודע שהתרמיל יוצא לצד ימין של האקדח...אני לא יודע איפה עף התרמיל, היו הרבה אנשים, היו הרבה צעקות, בטח הוא עף ולא נשאר במקום שלו" (ת/18ג, ע' 8, ש' 228, 230, 234, 237, 241).

גרסת הנאשם בעדותו, לגבי מיקום הירי - בחדר האמצעי - מנוגדת לחלוטין לגרסה אותה השמיע לכל אורך חקירתו במשטרה, בה חזר וטען, כי ביצע את הירי בעמדו על מפתן דלת חדר הגזבר, וכי באותה עת היה המרחק בינו לבין תומר שיצא כבר ממשרד הגזבר, "משהו כמו 3-4 מטרים" (תמליל, ת/18א, ע' 11, ש' 28; המרחק מצוין על ידי הנאשם גם בתרשים שערך בעת גביית האמרה, הנספח לת/18א).

באמרתו הראשונה, מסר הנאשם כי תומר יצא מהחדר ואמר לו "תעשה מה שאתה רוצה...שקרן תעשה מה שאתה רוצה, הוא יצא" (הנאשם מדגים, כי תומר פטרו בתנועת נפנוף בידיו ויצא מחדר הגזבר (תמליל ת/18א, ע' 46, ש' 7-6); ואז, כך מספר הנאשם, "הסתובב" על מקומו - עד רגע זה עמד הנאשם מול שולחן הגזבר - כשפניו מופנות לעבר החדר האמצעי, ומיד לאחר מכן, בעודו עומד על מפתן הדלת - הוא מפתן דלת חדר הגזבר - הוציא את האקדח, דרך אותו וירה כדור אחד לכיוון הכללי של החדר האמצעי (ההדגמה על ידי הנאשם מתחילה מע' 45 לתמליל (מונה 2:49:58 עד ע' 46 (מונה 2:51:47)).

הנאשם חוזר ומבהיר בחקירה כי ביצע את הירי כשהוא "צמוד" לדלת חדר הגזבר:

נאשם: "צמוד לדלת

חוקר: ממש?

נאשם: צמוד לדלת

חוקר: צמוד לדלת?

נאשם: כן

חוקר: הבנתי, ומשמה ביצעת את הירי.

נאשם: כן.

חוקר: כמה יריות? כדור אחד?

נאשם: אחד" (תמליל ת/18א, ע' 50, ש' 4-13).

גם במהלך השחזור, חזר הנאשם והדגים כי ביצע את הירי מפתח דלת חדר הגזבר (ת/46ב, ע' 6 (מדקה 10:42); ע' 7 מדגים שוב (מדקה 12:54.619)).

כך גם, בעת חקירתו ביום 20.1.2016, 14 ימים לאחר מועד החקירה הראשונה והשחזור, הנאשם חזר, שוב ושוב, על כך שהיה בחדר הגזבר בעת ביצוע הירי; לשאלת החוקר שהצביע בפני הנאשם על מיקומו של כתם הדם בתוך חדר הנהלת החשבונות (צילומים 7 ו- 8 מדוח המעבדה הניידת), ואמר לנאשם כי לא ניתן לראות מדלת חדר הגזבר את מיקומו של תומר בחדר הנהלת החשבונות, עובר לירי, אומר הנאשם "זו תמונה סכמטית שאי אפשר לראות מידות...אני את תומר ראיתי אחרי המקרה שהוא שוכב, והרגליים שלו היו בכניסה לדלת הכניסה לחדר..." (ת/18ג, ש' 311-322).

כאשר הציג לו החוקר עטאונה את דברי עדות הראיה, לפיהם הגיע בעקבות תומר לחדר הנהלת חשבונות, שם ירה בתומר, לאחר שאמר לו "אתה לא תגיד לי מה לשלם" - אמירה אותה מכחיש הנאשם - השיב הנאשם: "כול זה שקר. הבנות לא יכלו לשמוע אותי כי אני הייתי בחדר של הגזבר ולא יצאתי מהחדר של הגזבר, ולא הגעתי לחדר של הבנות. וגם בשחזור הראיתי איפה אני עמדתי."

לשאלת החוקר, "אם אתה היית בחדר של הגזבר מאיפה היה להן לשמוע מה אמרת, ואיך יכלו לראות מאזור החדר של הגזבר שאתה יורה לעבר תומר?", השיב הנאשם: "אני לא יודע איך הם ראו את זה, ואיך הם שמעו את זה..." (ת/18ג, ש' 249 - 256).

הנאשם הופנה גם לכך, שהעדות העידו כי לא ראו ולא שמעו שהוא דורך את הנשק, והשיב בדרך דומה: "זה שהן לא שומעות, הן היו יותר רחוקות" (ת/18ג, ע' 7, ש' 200).

כשנשאל: "אם אתה היית בחדר של הגזבר, מאיפה היה להן לשמוע מה אמרת, ואיך יכלו לראות מאזור החדר של הגזבר שאתה יורה לעבר תומר", ותשובתו: "אני לא יודע איך הם ראו את זה, ואיך הם שמעו את זה. אפילו עלי שהייתי לידו אומר שלא שמע את הדריכה ולמה הוא לא אמר שאני אמרתי לתומר "אתה לא תגיד לי לשלם" (שם, ע' 8, ש' 256-257). כשהחוקר אומר לנאשם שעלי לא שמע את המשפט שנטען שנאמר, כיוון שמסר כי הירי לא היה בחדר הגזבר, משיב הנאשם: "אני הראיתי בהסרטה איפה התבצע הירייה. עלי היה צריך לשמוע את המשפט לפני הבנות" (ע' 8, ש' 260). כשהופנה לעדויותיהן של רוית ולילך, השיב: "קודם כל זה לא נכון, שנית לפי השיחה איתך אמרת לי שהבנות ישבו לאכול, אני הייתי בחדר של הגזבר, הירייה התבצעה בחדר של הגזבר איפה שבדיוק הדגמתי" (שם, ע' 9, ש' 266-267).

לשאלת החוקר אם כנטען על ידי הנאשם, דריכת הנשק הייתה צריכה להיות לנגד עיניהם של אלשאמי ועלי אבו גויעד, נוכח כך שהירי בוצע ממפתח חדרו של הגזבר, חזר הנאשם והפנה את החוקר לסרט השחזור ולדברים שמסר בעניין זה באמרתו הראשונה: "לפי מה שאמרתי לך בעדות והראיתי לך בשחזור, זה מה שהיה" (תמליל 18ג1, ע' 36, ש' 25-26). הנאשם חזר על כך מספר פעמים: "אני בהדגמה שלי הראיתי איפה שלפתי ומתי שלפתי" (שם, ע' 28, ש' 37-38); כאשר נאמר לו כי עלי אבו גויעד אומר כי הירי לא התבצע מחדר הגזבר, וכי הנאשם הלך אחרי תומר, מגיב שוב הנאשם: "אני הראיתי בסרטון איפה הייתי" (שם, ע' 40, ש' 14). עוד טען: "אני בהדגמה שלי הראיתי לך לכם איפה שלפתי ואיפה דרכתני. הם התחילו לצחוק עליי אחמד ועלי ותומר. אני בטוח שהם שותפים איתו בכספים שנשארים אחרי

מה שנשאר מהגבייה של הצ'ק. אם שמעו או לא שמעו אני לא יודע" (ת/18ג, ע' 6, ש' 159-161).

החוקר הטיח בנאשם כי המסקנה העולה מדברי העדים, היא שהנאשם דרך את הנשק במועד מוקדם יותר, מתוך תכנון פגוע בתומר, ותגובת הנאשם: "זה לא נכון, הדריכה אני הדגמתי איפה הייתה ומה הייתה. זה שעלי לא שמע וזה שאחמד לא שמע, הם צהלו והבנות היו יותר רחוקות" (שם, ע' 7, ש' 205-206); "זו תשובה ברורה שעלי יגיד שלא צחק ולא שמע ולא אמרו שהם לא מעניין אותם, ואם היו מעניין אותם היו במקום פותרים את הבעיה. אבל הם לא מעוניינים בזה." (שם, ע' 7, ש' 210-211).

גרסת הנאשם בעניין עילת הירי

על הנסיבות שהובילו אותו לביצוע הירי, מיד לאחר צאתו של תומר מחדרו של הגזבר, מוסר הנאשם בעדותו, כדלקמן:

"...ובאותו זמן היה מזג אוויר מאוד סוער, שהיה הפסקות חשמל, לקחו לי את הגנרטור של הילדה, אני לא ידעתי כבר מה לעשות. ילדה שלי לא יכולה להישאר בלי גנרטור חשמל, בלי חשמל בבית, לקחו את הגנרטור משמה השאירו אותה בלי כלום. ואין כלום, אני מדבר איתם וכלום, ממש חוסר אונים, אני ממש בחוסר אונים. יצא אחרי שדיברנו ככה, יצא תומר, אני מעצבים יצאתי אחריו. יצאתי אחרי תומר, זה מה שיש להם, זאת אומרת אין לי כלום, זה הדברים שמציגים לי אין מה לעשות, יצאתי אחרי תומר, יצאתי אני לא ידעתי באותו זמן קרסו לי כל המערכות שלי, אני לא ידעתי מה אני עושה. אני לא ידעתי מה אני עושה, אני ראיתי שהילדה הולכת כבר אם יש הפסקת חשמל הילדה הולכת למות מי יכול להציל אותה, אני ראיתי את כל הדברים האלה ושחוסר אונים, בלי ודאות של דברים כאלה שאני בא לשלם את זה מה אני יכולתי לעשות? כל המערכות שלי קרסו. אני לא ידעתי מה אני עשיתי, אני לא ידעתי..." (ע' 443-444 לפר').

ובהמשך:

"...אני לא הייתי רגוע, אני אומר עוד פעם, קרסו לי כל המערכות באותו רגע. אני לא ידעתי מה אני עושה, אני אמרתי את זה גם בעדות שלי שאני לא ידעתי..."
וכשנשאל באיזה שלב קרסו לך המערכות?, השיב: "כשאמרו לי שאין, כשהוא (תומר) הלך מהחדר, יצא מהחדר, אין מה לעשות זה מה שיש, אחרי זה קרס לי הכל" (ע' 479, ש' 3-14).

גם באמרתו לאחר האירוע (הדברים מופיעים בתמליל ת/18א1), מסר הנאשם, כי ביצע את הירי בעקבות דבריו ויציאתו של תומר מהחדר: "...יצא, אני לא יודע באותו רגע אני השתגעתי, קרה מה שקרה" (ע' 7, ש' 16-17).

מטבע הדברים, התמקדו חוקרי המשטרה בשאלה לאן כיוון הנאשם נשקו בעת הירי.

לשאלת החוקר, "תסביר מה שקרה", ענה הנאשם באמרתו הראשונה: "...יריתי בו" (ת/18א1, ע' 7 ש' 19).

גם בהמשך הדברים, אומר הנאשם פעם נוספת, כי לאחר חילופי המילים עם תומר, "יצא מהחדר ואז אני יצאתי אחריו יריתי בו";

חוקר: "איפה ירית בו?"

נאשם: (מילה לא ברורה)...אני לא זוכר בגלל הלחץ אני לא זוכר

חוקר: עם הפנים אליך?

נאשם: לא, עם הגב אליי

חוקר: קראת לו? אמרת לו משהו לפני?

נאשם: לא, לא אמרתי לו כלום" (ת/18א1, ע' 8, ש' 14-21).

ובהמשך בת/18א1, ע' 10 (שורות 4-33):

חוקר: "אתה זוכר איפה ירית לתומר, איזה חלק בגוף?"

נאשם: מאז שהוא אמר לי אני לא מעניין אותי כלום...אני לא יודע מה אני עושה, אני לא זוכר מה היה.

חוקר: אתה לא זוכר איפה ירית בו?

נאשם: לא, אני לא זוכר.

חוקר: אבל אתה זוכר שירית?

נאשם: אני זוכר שיריתי

חוקר: כמה כדורים?

נאשם: אחד

....

חוקר: הנשק שלך דרוך? או שדרכת לפני שירית?

נאשם: לא, דרכתי אות(ו) לפני שיריתי

חוקר: שמאלי או ימני

נאשם: ימני...

...

חוקר: מה עשית עם הנשק אחרי זה?

נאשם: (משפט לא ברור) זרקתי את הנשק, אני לא...

.....

חוקר: אז אתה לא זוכר איפה ירית בו?

נאשם: לא זוכר, אחרי שאני (מילה לא ברורה) אני לא זוכר

חוקר: כי זה חשוב, לאן ניסית לפגוע?

נאשם: אני לא זוכר, אני ניסיתי לפגוע (מילה לא ברורה) ברגל

חוקר: אבל לא פגעת לו ברגליים.

נאשם: אני לא יודע איפה פגעתי, (ל)א יודע איפה פגעתי

חוקר: מה קרה עם תומר אחרי שירית בו?

נאשם: אני לא יודע (מילה לא ברורה) אני ידעתי שנפל, רק ראיתי שנפל."

לאחר מכן נשאל הנאשם לגבי המניע לירי:

חוקר: בטווח כאלה, שאתה יורה לבן אדם, מה צפית שיקרה?....

נאשם: אני אומר לך דוגרי, באותו רגע לא היה לי שום דבר פה, כלום...

חוקר: לא חשבת על משהו אחר?למה דווקא אקדח? למה לא לבוא להגיע אליו? לדבר איתו, להחזיק בו

נאשם: דיברתי איתם, אני מהבוקר מדבר איתם, הלכתי עשר פעמים, אני הולך ואני חוזר (משפט לא ברור)

חוקר: אבל אתה לא חושב שזה קצת קיצוני?

נאשם: לא יודע אח שלי...זה קיצוני זה קיצוני, אבל אין לי כלום נגד הבחור...אני אומר לך כולם, את כל המועצה...כל האנשים היום הם עושים להם עיקול בשביל שלוש מאות שקל ארבע מאות שקל, סגרתי עיקול...אני רוצה לעשות הסדר...מהבוקר עשיתי הסדר איתו (משפט לא ברור) אני לא מוריד כלום".

(ת/18 א, תמליל ע' 11 ש' 32 עד ע' 12 ש' 11).

החקירה בעת גבית האמרה הראשונה, הופסקה, כפי שכבר צוין לעיל, עם התייצבות עורך דין ובקשת הנאשם להיוועץ
עמוד 49

בבא כוחו (ת/18א, ע' 36). עם חידוש החקירה, טען כבר הנאשם כי התכוון לירות

"בקיר" מתוך "מחאה":

"תומר השפיל אותי מהבוקר, מהבוקר הוא משפיל אותי ואומר לפקידה שלו שרית אל תעשי לו שום דבר, הם התחילו לצחוק תומר יצא לפני ואמר לא מעניין אותי כלום תעשה מה שאתה רוצה, שהוא הסתובב אני בשביל מחאה ומהלחץ רציתי לירות בקיר, לא רציתי לפגוע בו, ולא התכוונתי לפגוע בו. אני אין לי איתו כלום אני ניסיתי רק בשביל מחאה שישימו לב אלי. זהו הייתה ירייה אחת אני לא יודע איפה יצאה, אני לא התכוונתי לפגוע בו. הייתי ירייה אני לא יודע איפה הייתה איפה נכנסה, אני לקחתי את האקדח ואמרתי להם הנה האקדח ושמתי אותו על השולחן של הגזבר. אם הייתי רוצה לפגוע הייתי פוגע בעוד אנשים שהיו בחדר אבל לא התכוונתי לפגוע" (ת/18א, ע' 4, ש' 85-91).

גם באמרתו האחרונה, ת/18ג, חוזר הנאשם על דבריו:

"אני עוד פעם, אחרי כל התירוצים שאני רץ אחריהם, גם תומר וגם אחמד, וגם אחרי עלי, ואמרו לי שקרן ואמרו לי לא מעניין אותי, לך תעשה מה שאתה רוצה, ומי שאמר את זה זה תומר. אני לא יריתי בתומר ולא התכוונתי לירות בו ולא לפגוע בו" (ע' 7, ש' 194-196).

לשאלת החוקר מדוע אמר בתחילת החקירה שכיוון לרגליו של תומר, ואילו כעת הוא טוען כי היריה היתה בכיוון הקיר, השיב הנאשם, כי הירי היה לכיוון "החלק התחתון" של הקיר, "לקיר יש דלת כזו, הוא יצא מה...אני שיצאתי...לכיוון הזה, הדלת היתה פה, הכיוון של הרגליים, כאילו זה הכיוון של הרגליים שלו שהוא יוצא".

חוקר: "אתה אומר שאתה ירית לכיוון הקיר או לכיוון הרגליים

נאשם: לכיוון הרגליים, כי זה צמוד, זה מהצד הזה נהייה קיר

חוקר: מהצד השני יש קיר?

נאשם: כן זה קיר, זה קיר אח שלי, זה לא (משפט לא ברור)...בדיוק הדגמתי לכם...אני זוכר את כל מה שדברתי קודם" (ת/18א, ע' 48 ש' 33 עד ע' 49 ש' 27).

גם בהמשך מנסים החוקרים לברר נקודה זאת-

חוקר: "...קודם אתה אמרת שאתה ירית לכיוון הרגלים, עכשיו לכיוון הקיר, מה הכוונה?

נאשם: בגובה של הרגליים" (שם, ע' 50, ש' 25).

גם במהלך השחזור חזר הנאשם על גרסתו כי לא התכוון לפגוע בתומר:

עמוד 50

"ויריתי לכיוון הזה, לכיוון מטה...אני לא ראיתי את תומר הוא המשיך תומר הלך מפה. לא התכוונתי לפגוע בו...ולא להרוג אותו גם. רק בשביל התשומת לב" (ע' 5, ש' 25-27).

באמרתו הנוספת ביום 20.1.2015, ת/18ג, חוזר הנאשם על דבריו: "אני לא רציתי לירות בתומר, ולא באף אחד, ואני מסרתי בעדות שלי הראשונה שאני יריתי בשביל ההרתעה ותשומת לב. אני לא יריתי בתומר ולא יודע איפה זה הלך, לא כיוונתי אליו" (ע' 6, ש' 171-172).

לשאלת החוקר, מדוע לא ירה לעבר התקרה או הקיר, עוד במשרד הגזבר, ויצא בעקבות תומר, השיב הנאשם: "אני התכוונתי לירות הקיר, ואם הייתי רוצה לירות בתומר הייתי פוגע בגובים לפני שפגעתי בתומר. אני לא התכוונתי לפגוע בו" (ע' 6, ש' 175-176); "אחרי שנגמר, ואחרי שדיברתי עם תומר והוא הלך ואז יצאתי אחריו, כמו שסיפרתי בעדות הקודמת...אני יצאתי בדיוק אחריו, זה היה עניין של שניות..." (ע' 6, ש' 179, 182).

הנאשם חוזר וטוען באמרתו, כי כיוון את הנשק כלפי מטה (ת/18ג, ע' 9, ש' 271, 273), וכי אם היה פוגע, היה אמור לפגוע "במטר התחתון של הגוף. גובה מטר מהאדמה" (שם, ע' 9, ש' 275). הנאשם אישר לשאלות החוקר, כי הוא מבין במדידות ובבניין, והעריך את גובה החדרים מהרצפה לתקרה - "בערך בין 2.30 עד 2.50 מטר" (שם, ע' 9, ש' 277, 288). החוקר הציג לנאשם צילום (מס' 9) מדוח המעבדה הניידת, המראה כי יש פגיעת קליע בקיר, "צמוד לתקרה", ונשאל כיצד מתיישב הדבר עם ירי של הנאשם לכיוון החלק התחתון, ותשובת הנאשם: "אני אומר לך כי אני לא יודע איך זה הגיע לגובה הזה. אני אחרי הירייה לא זוכר מה היה. אני רוצה לשאול שאלה, איך הירייה פגעה בראשו של תומר, שלפי הצילום שלך יש פגיעה בתקרה?"

חוקר: "לשאלתך ראו אותך מכוון לעבר ראשו של תומר שהסתובב אליך, הכדור פגע בראשו של תומר יצא מהצד השני ובמסלול היציאה פגע בתקרה, האם אתה מבין?"

נאשם: אני מבין" (ע' 9, ש' 292-296).

יצוין, כי בעדותו אישר הנאשם כי היה מודע לכך כי תומר גבוה ממנו, אם כי לטענתו, לא יותר מ- 10 ס"מ (ע' 469 לפר') (נעיר בעניין זה, כי ניתן לראות בצילומי מצלמת האבטחה במועצה, ת/37 ב (חלק שלישי, צילומים ה- ו'), את הנאשם לצד תומר, הגבוה בצורה בולטת מהנאשם. מדובר בצילומים שבוצעו בשלב שבו עמדו עקל עבו ערר, הנאשם ותומר, לצאת לעבר הבית בו בוצע העיקול. ניתן גם להתרשם מגובהו של תומר, בתצלום משפחתי, ת/47).

הנאשם טען כי בעת הירי לא ראה את תומר. לאחר הירי, שמע צעקה של אישה: "אני רק ראיתי שהוא למטה...ראיתי שהוא נפל" (דברי החוקר החוזר על דברי הנאשם: "ראיתי אותו ברצפה" (ת/18א1, ע' 46, ש' 39 - ע' 47, ש' 3); בהמשך טען, כי עלי אבו גועד אמר לו כי תומר נפגע מהירי, וכי הוא עצמו לא הבין זאת. "אני אומר לך שהיתה יריה, שהוא נפגע אני לא ראיתי שהוא נפגע ירייה...אני לא ראיתי שזה פוגע בו...ולא התכוונתי לפגוע בו" (שם, ע' 48, ש' 20 - 32).

באמרתו ת/18ג, נשאל שוב הנאשם "האם לאחר שתומר יצא מחדר הגזבר ואתה יצאת אחריו וירית, האם ראית את

תומר מול העיניים שלך", ותשובתו: "אני לא ראיתי את תומר, הוא יצא ולא ראיתי אותו. אני יריתי את הכדור, לא יודע איפה פגע בו, אם פגע בו. הפעם הראשונה שראיתי אותו לאחר הירי זה כאשר הוא שוכב וזה היה כאשר הוציאו אותי" (ע' 10, ש' 326-324).

גם בעדותו חזר הנאשם וטען כי לא ראה את תומר בעת הירי:

"אני לא יודע מה קרה, אני אמרתי לך אני לא ראיתי אותו, אני אמרתי גם אני לא ראיתי את תומר אלא אחרי שחזרתי אחורה, שמתי את האקדח באתי לצאת לכיוון, עלי החזיק אותי אחורה והוציא אותי, רצה להוציא אותי. אני לא ראיתי כלום. אני ראיתי אותו פתאום מוטל על הרצפה". ובהמשך: "אחרי שעלי החזיר אותי החוצה ורצה להוציא אותי אז אני ראיתי את תומר...לא באותו רגע של הירייה" (ע' 471 לפר').

לדברי הנאשם בחקירתו, נכנס ל"פניקה" לאחר הירי, והניח את האקדח מיוזמתו על שולחנו של הגזבר (ת/18ג, ע' 10, ש' 329). עוד טען, כי "איך שהיתה הירייה", ולאחר שהניח את האקדח, עלי אבו גויעד תפס אותו בזרועו ומשך אותו (ת/18א, ע' 47, ש' 31, ע' 48 ש' 1). לדברי הנאשם, אינו זוכר מה אירע לאחר הירי, אלא זאת שהסתובב ושם את האקדח על השולחן, ואמר להם "הנה האקדח". לדבריו, לא ביקשו ממנו את האקדח, ולא אחזו בידו כדי שיריד את האקדח (ת/18א, ע' 45, ש' 4-12).

בעדותו חזר הנאשם וטען, כי הוציא את אקדחו שהיה על מותנו, דרך את האקדח, וירה יריה אחת לעבר הקיר, בלא תכנון מוקדם, וללא כוונת פגיעה באיש; לאחר הירי חזר לחדרו של הגזבר והניח את האקדח על שולחנו של הגזבר:

"יריתי ירייה לקיר אני לא יודע איפה הוא פגע איפה הייתה, אני לא יודע, אני שמעתי רק את הבום, חזרתי חזרה ושמתי את האקדח על השולחן. ואם אני הייתי מתכוון לעשות את זה אז אני הייתי מתכנן את הכל מראש מאיפה לעשות את הכל, לא היה מתוכנן שום דבר, פשוט המערכות שלי קרסו לגמרי, אני לא ראיתי כלום, הייתה הירייה אחת רק ירייה אחת לקיר, אני זוכר שאני בוודאות אני לא רציתי לפגוע באף אחד, בוודאות שאני לא רציתי לפגוע באף אחד, ירייה אחת לקיר. איפה פגעה הירייה? אני לא יודע". בית המשפט: "אתה לא הסתכלת?". הנאשם: "לא, אני אומר לך היה לי שחור בעיניים, אני מדבר את האמת ומה שיש לי, אני ראיתי שחור בעיניים, אני לא ראיתי כלום. אני לא ראיתי כלום. חזרתי חזרה ושמתי את האקדח על השולחן..." (ע' 444).

לשאלה מדוע לא ביצע את הירי עוד בהיותו בחדר הגזבר, ויצא בעקבותיו של תומר, השיב:

"אני אמרתי לך אין סיבה, אני פשוט באותו רגע אני רציתי לצאת בכלל מהמועצה, אני לא רציתי, אני רציתי לצאת בכלל. באותו רגע קרסו לי הכל, אני לא ידעתי מה אני עושה בכלל שיצאתי. עוד פעם אני אומר כי בדריכה שלי הכוונה שלי היה מולי הקיר, בתוך הקיר ולא בתוך אף אחד" (ע' 481-482). עוד טען, כי היה ב"בלקאאוס" בעת הירי. "הרגשתי ממש בכלל אני לא ראיתי כלום, ממש אני לא ראיתי כלום. אפילו את הירייה אני לא ידעתי איפה היא הייתה, איפה היא פגעה. שאלו אותי איפה פגעה הירייה, אני לא ידעתי, אני לא זוכר".

בית משפט: "באיזה שלב הפעלת את האקדח? לפני זה או אחרי זה, כשאתה היית כבר בבלאק אוטו או לפני זה?"

נאשם: בתוך זה, אני חושב שכבר בתוך זה...מה זה שנייה אתה דורך את האקדח

בית המשפט: לא, אבל אלה פעולות שאם אתה לא עושה אותן באופן קבוע אז אתה צריך לחשוב לפני שאתה עושה אותן. אז יש לך, גם אם אתה עושה פעמיים בשנה בדיקה עם הנשק שלך, עדיין אתה צריך לחשוב לפני זה, להוציא את האקדח, לדרוך אותו וכמובן לכוון לקיר.

נאשם: זה לקח ממש שניות, גברתי, ממש שניות. כל זה תוך שניות...אני אומר בתוך השחור הזה היה בתוך שניות נפל לי בתוך הראש...אני לא התכוונתי לפגוע בו ולא...לא לפגוע בו, אני רציתי לירות ירייה בקיר.

.....

בית משפט: אתה ירית בצורה מקרית, אתה לא ידעת לאן הקנה מכוון או שאתה בחרת נקודה כדי לא לפגוע בו?

נאשם: לא, אני לא ידעתי איפה כן מכוון" (ע' 479-480).

הנאשם אישר בעדותו, כי בעת שתומר יצא מהחדר היה גבו מופנה לעבר הנאשם; כשנשאל כיצד ידע לומר בחקירה כי המרחק ביניהם היה 3-4 מטר, והעלה זאת בשרטוט הנספח לאמרה הראשונה, השיב הנאשם: "יכול להיות שזה מה שנכתב שאני זכרתי אז בזמנו" (ע' 469 לפר').

הנאשם הופנה על ידי ב"כ המאשימה לאמרתו הראשונה, ת/18א, בה אמר כי "יצא אחרי תומר וירה בו", והנאשם הכחיש כי אמר דבר כזה בחקירה: "תביאי לי לראות את זה שאני אמרתי את זה...תראי לי את זה, אני רוצה לראות את זה בדף, אני התכוונתי לכל הדרך אני לא יריתי בתומר ואני לא התכוונתי לירות באף אחד..." (ע' 466). כאשר נשאל אם לפני הירי אמר לתומר, "אתה לא תגיד לי אם לשלם או לא לשלם" ואז ירה בו, השיב: "לא, זה לא נכון...זה השלב הזה שאני אמרתי זה לפני שיצא מהחדר של הגבר" (ע' 468).

לשאלת ב"כ המאשימה, המציגה בפני הנאשם כי קיימת "אבחנה מאוד ברורה בשלב שלפני ששוחח עם העורך דין אתה סיפרת שירית בו ירית בתומר...ואז מוציאים אותך לפגישה עם העורך דין בשעה 15:39 ובשעה 17:06 אתה חוזר ואז אתה מספר שלא התכוונת ושירית על הקיר וכל הסיפור הזה", ותשובתו: "כל זה עלילה, תראי לי, אני רוצה שתראי לי בבקשה איפה שזה רשום, תראי לי בהודעה שלי שאני אמרתי להם שאני יריתי בתומר...היא לא הראתה לי...זה לא כתוב בהודעה שלי. רק בתמליל רשום שאני יריתי בתומר. בתמליל לא רשום בכלל". התובעת: "בתמליל עמ' 7 - 8...עמ' 7 ועמ' 8. שורה 14. יצא מהחדר ואז יריתי בו", והנאשם מגיב: "אני לא אמרתי שירית בו ואני לא אמרתי שאני רוצה לירות" (ע' 472). ובהמשך טען שוב, כי גם לפני ששוחח עם עורך דינו "אני אמרתי שאני לא כיוונתי לאף אחד" (ע' 475).

בניסיון לברר את פשר תשובותיו בחקירת המשטרה, נשאל הנאשם:

בית המשפט: "אתה זוכר שאתה אמרת שירית לכוון למטה, אתה זוכר את זה?"

עמוד 53

נאשם: אני זוכר שאני אמרתי ואני אמרתי לשוטר...ככה שלקחתי את האקדח והוצאתי את האקדח וכיונתי את האקדח זה מה שאני זכרתי שאני כיונתי לכיוון הזה" (ע' 473 לפר').

ובהמשך, לשאלת בית המשפט, כי סיפר באמרה האחרונה שירה "לרצפה" או "לכיוון למטה", משיב הנאשם:

"לא, לרצפה אני לא אמרתי בכלל. אני לא הזכרתי את המילה רצפה, כב' השופט...לכיוון הגובה של החלק, זאת אומרת של החלק התחתון של הקיר. לכיוון החלק התחתון של הקיר...אני זוכר שהוצאתי את האקדח, שלפתי את האקדח בצורה כזו היה לי אקדח איזה כיוון אני לא זוכר, אני אומר עוד פעם ואני אמרתי לך אני לא זוכר...אני לא הודיתי שיריתי בתומר...את משערת שזה ככה...אני במהלך כל החקירות שלי אני אמרתי שלא התכוונתי לזה ואני לא יריתי בתומר" (ע' 473-474).

התובעת: "...שואלים אותך בעמ' 10 בשורה 25 אז אתה לא זוכר איפה ירית בו, אתה אומר אני לא זוכר...אתה אומר אני ניסיתי לפגוע לו ברגליים.

נאשם: אני לא אמרתי שניסיתי לפגוע לו ברגליים...אני לא אמרתי, אני לא ניסיתי לפגוע לו ברגליים ולא בכלום" (ע' 474)

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה, מבקשת לקבוע את נסיבות הירי, בהסתמך על עדויותיהן של לילך ורוית, שהיו עדות ראייה לירי. נטען, כי העדויות שנמסרו על ידי עדות אלה היו עקביות ומהימנות, וכי לא היה לעדות כל מניע למסור עובדות שלא היו בידיעתן, והן הקפידו על מסירת הדברים כהווייתם. עדויות אלה מעלות את זאת שהנאשם ירה בתומר ממרחק קצר, כשהוא עומד מאחורי תומר בתוך משרד הנהלת החשבונות או בפתחו, וכאשר עובר לירי אמר הנאשם לעבר תומר, אמירה המצביעה על כעסו של הנאשם. הנאשם, הנמוך מתומר, כיוון את הרובה לעבר ראשו של תומר, תוך שהרים את ידו האוחזת באקדח, וירה בתומר בעת שהסתובב אל הנאשם כשהצד הימני של פניו מופנה לעבר הנאשם. בנסיבות אלה, חלף הקליע מצד ימין לצד שמאל ומלמטה למעלה, כמפורט בעדותו של המומחה, דר' קוגל, ובאופן המתיישב עם תיאור הירי על ידי העדות. נסיבות אלה אינן מתיישבות עם חזרת הקליע מהקיר ופגיעה בראש לאחר מכן, כפי שגורסת ההגנה.

עוד נטען, כי מעדויות אלשאמי ועלי אבו גויעד עולה, כי גרסת הנאשם כי ירה ממפתן דלת חדר הגזבר אינה נכונה; מדובר במשרד קטן ואם היה הנאשם מבצע ירי ממקום זה, הדבר לא היה נעלם מעיני שני עדים אלה. עדויות שני העדים תומכות בעדויות עדות הראיה באשר למיקומו של הנאשם בעת הירי. עוד נטען, כי אין כל חשיבות לשאלה כיצד שחרר הנאשם את האקדח מידו, אולם יחד עם זאת, אין מקום לקבוע כי גרסתו של עלי אבו גויעד לא הייתה מהימנה בנקודה זו, והימצאות אקדחו של הנאשם על הרצפה, מאחורי שולחן הגזבר מהווה תמיכה לעדותו של אבו גויעד.

באשר לחוות דעתו של דר' היס, נטען, כי מומחה זה התעלם ממצאים עובדתיים, ובכללן מעדויות הראיה, לגבי מיקומם של תומר והנאשם בעת הירי, עדותו של הפרמדיק לגבי המקום בו נמצא הקליע, והסבירות כי אם היה פוגע הקליע תחילה בקיר, לא הייתה נגרמת פגיעת ראש כה חמורה מהקליע המותז, שאיבד מכוחו וצורתו.

התביעה מבקשת לדחות את עדותו של הנאשם כי ירה לעבר הקיר כבלתי מהימנה, וכי טענתו כי לא ידע מה הוא עושה,

אינה מתיישבת עם הפעולות של דריכת הנשק, וכיוונו לעבר הקיר, כפי שטען, מתוך כוונה שלא לפגוע בתומר. הנאשם מסר גרסאות סותרות, וביקש לצמצם את מעשיו, לאחר הפגישה עם עורך דינו. מעשיו ואמירותיו בעת המעצר ובתחילת החקירה, מעידים על תכנון מוקדם.

התביעה אינה חולקת על כך, שבוצע עיקול אצל הנאשם, ואולם נסיבות היווצרות החוב וחוקיות העיקול אינן נדרשות להכרעה בתיק. טענת הנאשם בדבר התרגשותו בעקבות עיקול הגנרטור בשל מצבה של בתו, לא עלתה על ידי הנאשם בחקירה, ונראה כי הנאשם השמיע טענה זו כדי להצדיק טענת קנטור.

הראיות השונות מצביעות על כך, שהנאשם הגיע למשרדי המועצה עם נשק אותו הוא נושא על גופו רק לעיתים נדירות, על פי עדות בנו; הנאשם התרעם על ההחלטה שלא לבטל את העיקול, והחליט לאחר דין ודברים לירות בתומר. נשיאת האקדח על ידי הנאשם, והשימוש שעשה בו, בירי בטווח קצר לעבר ראשו של תומר, מהווה ראיה מוצקה לכוונת קטילה, על פי החזקה כי אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשהו; העובדה כי נורתה יריה אחת אין בה כדי לפגוע בדרישת הכוונה, שכן היריה כוונה כאמור, לעבר ראשו של הקורבן.

מעשה ההכנה נלמד מהפעולות שביצע הנאשם, במהלכן גיבש את ההחלטה לעשות שימוש באקדח, אותו נשא, הוציא ממכנסיו, דרכו וכיוונו לעבר תומר, פעולות הדורשות מחשבה ותכנון. יש להדגיש, עם זאת, כי בהשלמת סיכומיה בעל פה, ציינה ב"כ המאשימה, כי התביעה אינה מייחסת לנאשם, את דריכת האקדח עוד בשלב שלפני כניסתו למשרדי המועצה (ע' 492 לפר').

עוד מציינת התביעה, כי הנאשם אינו יכול להעלות טענת קנטור, שכן טענה זו אינה מתיישבת עם דברי הנאשם שכלל לא התכוון לירות לעבר תומר. לחלופין, נטען, כי לא מתקיים קנטור באירועים שקדמו לירי, מנקודת מבטו של האדם הסביר.

נוכח האמור, עותרת המאשימה להרשעתו של הנאשם בעבירה של ניסיון לרצח, כפי שיוחסה לו בכתב האישום.

ההגנה טוענת, מנגד, כי לא ניתן להסתמך על כח זיכרון של עדות הראיה, לילך ורוית, ונטען כי "חילופי מידע" בין העדות, לאחר האירוע הטראומטי אותו עברו, הביא "להשלמת תמונה", ולבניית "תרחיש שארע לכאורה אולם אין המדובר בעדויות אותנטיות..." (ע' 9 לסיכומים).

באשר לעדותה של לילך, גורסת ההגנה, כי זו טענה בעדותה כי ראתה באופן ודאי את הירי, בניגוד להודעתה נ/א, בה מסרה כי שמעה רעש של יריה, ואז ראתה כי תומר נפל על הרצפה על גבו, וכי הנאשם מוריד את היד האוחזת באקדח, ואזי הבינה כי הנאשם ירה בתומר.

באשר לעדותה של רוית, נטען, כי אומנם מסרה בחקירה כי ישבה מול דלת הכניסה לחדר האמצעי, ואולם עדותה מנוגדת לעדותה של לילך, שציינה בתרשים ת/1, כי רוית ישבה עם גבה לדלת החדר האמצעי, והחוקרים לא עימתו את העדות בחקירה עם הבדלי הגרסות. עוד נטען, כי גם טטיאנה שישבה מול דלת החדר האמצעי, ליד לילך, מסרה בעדותה כי שלוש הבנות שישבו מולה הסתירו לה אותה עת את הנעשה.

עוד נטען, כי עולה סתירה בין עדויות רוית ולילך לגבי מיקומו של הנאשם בעת הירי. רוית טענה כי הנאשם נכנס לתוך

חדר הנהלת החשבונות, ופסע כמה צעדים, בעוד שלילך העידה כי הנאשם לא עבר את סף הדלת. רות העידה בנוסף, כי ראתה את הנאשם לראשונה, רק לאחר שנכנס לחדר הנהלת החשבונות, וכי בשל זווית הראיה ממקום ישיבתה, לא היתה יכולה לראות את שלב יציאתו של הנאשם מחדר הגזבר ועד כניסתו לחדר הנהלת החשבונות - זאת גם בהתחשב במידות הגוף של תומר שהסתיר את הנאשם הנמוך ממנו. משכך, דברי העדה כי יכולה היתה לראות ממקום מושבה את חדרו של הגזבר, אינם נכונים.

מדברי רות עלה, כי כאשר הבחינה בנאשם, היה זה בד בבד, לביצוע הירי בתומר, משמע, מדובר באירוע שארך שבריר שניה, ולא ברור כיצד ניתן היה בידי העדה להבחין במתרחש בבירור, כפי שטענה. עוד הסכימה העדה לכך, כי ללילך היתה זווית ראייה טובה יותר מהמקום בו ישבה, באופן המצביע כי עדותה של לילך היתה קרובה יותר למציאות.

טענתה של לילך, כי שמעה מרווית מה אמר הנאשם לתומר, לפני שירה בו ("מי אתה שתגיד לי אם לשלם או לא"), השפיעה על העדה למסור בנ/1, כי הנאשם אמר משהו, הגם שאינה זוכרת את תוכן דבריו. מכאן, כך נטען על ידי ההגנה, את ההשפעה ההדדית, הלא מודעת אולי, על מה שמסרו העדות בחקירה. עוד צוין, כי שתי העדות מסרו בעדותן, כי לאחר הירי, עלי אבו גיעד, סגן ראש המועצה, הגיע מהמסדרון החיצוני כדי לעזור לבנות, בעוד שעלי טען כי הגיע מחדר הגזבר.

לדברי ב"כ הנאשם, מסר הנאשם גרסה עקבית, לפיה לא התכוון לירות בתומר. בשל מצוקתו הנפשית, לא ראה כלל הנאשם את מקום פגיעת הקליע ואת הפגיעה בתומר. הנאשם אושפז בעת החקירה ואף עבר צנתור, ולמצבו הבריאותי היתה השפעה על הדברים שמסר בחקירה. גרסת הנאשם אינה תואמת את הממצאים בשטח, והאמירות הן "כתוצאה מבלבול ולחץ", הגם שהנאשם עומד על כך שירה לעבר הקיר.

ב"כ הנאשם, מציין כי מדברי הנאשם עולה אומנם, כי ירה ממפתן דלת חדר הגזבר, צמוד לדלת (ע' 13 לסיכומים בכתב), אולם בהשלמת הסיכומים בעל פה, מאשר ב"כ הנאשם כי הירי בוצע ממפתן הדלת של החדר האמצעי: "אני אומר לפי ההיתכנות של אנשי המקצוע...זה היה צריך להיות בפתח של החדר של הבנות, ולא כגרסתו" (ע' 495 לפר').

נטען, כי חוות הדעת של ד"ר קוגל לגבי "כיוון הירי" אינה מתבססת על כלל הנתונים בשטח, ובכללם כתמי דם, הנתון כי "הקליע נמצא מתחת לראשו של הקורבן", סוג הקליע, העיוות שנגרם לקליע, והנתונים לגבי גובה הקיר וסוג הקיר. בנוסף, צוין, כי לא נעשתה על ידי ד"ר קוגל בדיקת עובי וצפיפות העצמות, ומכאן שלא נבחנו כל הממצאים הנדרשים לצורך חוות הדעת.

חוות הדעת אינה כוללת התייחסות "למסלול הקליע בראש הקורבן", וכי ד"ר קוגל אישר כי ככל שאורך המסלול בתוך הרקמה גדול יותר, מהירות הקליע והאנרגיה יהיו נמוכות יותר. גם לעיוות הקליע קיימת השפעה ישירה על מהירותו ותנועתו תהיה איטית יותר. עוד נטען, כי נוכח כך שהקליע איבד אנרגיה לאחר הפגיעה הראשונה בקיר, הרי שצפוי היה כי הקליע ייפול סמוך למקום הפגיעה הנוסף, כפי שהיה במקרה זה.

מעדותו של דר' קוגל עולה, כי גרסת המאשימה, לפיה הקליע חדר קודם לכן את הראש ואחר כך פגע בקיר, אמנם אינה בלתי אפשרית, אולם ההגנה טוענת, כי אם כך היה, הרי שהאנרגיה של הקליע היתה יורדת, נוכח ההתפרקות בראש, ותנועת הקליע היתה בלתי סדירה, כך שהסבירות לכך נדירה. ד"ר קוגל גם לא שלל תרחיש הפוך, היינו, פגיעה ראשונה בקיר ולאחריה בראש, אולם טען כי הסבירות לכך היא נמוכה.

לפי טענת ההגנה, על פי ממצאי הזירה יש חור בקיר של "שני מטר" ולאור העובדה כי הקליע נמצא מתחת לראש, הרי שלא יכול להיות תרחיש אחר מלבד זה שמציעה ההגנה, שכן הקליע מאבד מהאנרגיה שלו לאחר הפגיעה בראש, ולא ברור כיצד עשה דרכו לקיר ומשם חזרה. עוד צוין, על ידי דר' קוגל, כי קיימת אפשרות כי פצע כניסה מקליע מותז, יראה בדיוק כמו פצע מקליע שלא הותז.

ההגנה מבקשת לאמץ את התזה שהציב פרופ' היס בחוות דעתו, בדבר מנגנון הפגיעה בפצוע. המומחה הסביר כי לא ניתן להתבסס על צורתו הסדירה של פצע הכניסה, לצורך שלילת אפשרות כי מדובר בקליע מותז. בשל מבנה הקליע, העטוף מעטפת מתכתית, יכול להיווצר מצב בו יהיה הקליע עדיין שלם, ולכן תישמר הצורה הסדירה של פצע הכניסה בראש.

עוד טען פרופ' היס, כי כדי שהקליע יצא מהראש ויגיע לתקרה, הראש צריך להיות בזווית שהיא בלתי אפשרית. עדות הראייה גם לא יכלו לקלוט בחושיהן את המתרחש, נוכח מהירות הקליע הנע במהירות של 350 מטר בשניה, במרחק של 3.5 מ'.

עוד צוין, כי על פי עדותו של רפ"ק סיסו, קיימת אפשרות כי קליע שניתז ממטרת ביניים יפגע בראשו של הקורבן בנסיבות אלה.

ב"כ הנאשם מעלה השגות שונות לגבי התנהלות החקירה; נטען כי מדידת החוטים, שנועדה לבחון את כיוון הירי, אינה מדויקת, ואף התקבלה בתמיהה על ידי רפ"ק אביגדורי. צוין, עם זאת, כי רפ"ק אביגדורי אישר בעדותו כי קו הירי עשוי להשתנות עקב מעבר דרך תווך ביניים, ולכן לא ניתן להסיק מיקום מדויק של הנשק בעת הירי.

השחזור שנערך עם הנאשם היה מנוגד לנהלים, והיה על החוקרים לבצעו לאחר סיום בדיקות מז"פ וגביית העדויות. מביצוע השחזור עולה, כי דברי הנאשם אינם עולים בקנה אחד עם הממצאים האובייקטיביים בזירה, ו"לאחר השחזור נחקר הנאשם עוד פעמיים ובשום חקירה לא הוטח בו ולו בדל של עדות או לחלופין ממצא פורנזי שיש בה ולא נעשה כל ניסיון לאמת את הנאשם עם העובדות הקיימות" (ע' 15).

עוד צוין, כי בדיקת שרידי הירי לא כללה בדיקת משקופי הדלתות, שהיה בהם כדי לאמוד את המיקום בו נורה הקליע, וכן לא נבדקו שרידי ירי על בגדי הפצוע, ומדובר במחדל הפוגע באפשרות להעריך את המרחק ממנו בוצע הירי, ומה היה מיקומם של הנאשם והפצוע בעת הירי.

ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם היה עובר לירי, בלחץ נפשי ופיזי אשר השפיע על שיקול דעתו. אף בחקירותיו היה נסער ופרטים רבים שמסר היו מבולבלים. הנאשם לא חשב בבחירות בעת האירוע, ומסר כי היה נתון ב"בלק אאוט" ובערפול חושים; בעניין זה נטען, כי הנאשם "טורטר" במהלך העיקול; הוא חש כי נעשה לו עוול, ופנה לכל גורם במועצה, ובכללם לתומר, ללא הועיל, וחש כי דחקו אותו לפינה; במשרדו של הגזבר הופגן כלפיו זלזול, והוא קיבל תחושה כי "מנפנפים" אותו; הנאשם היה נתון במצוקה גם נוכח החשש למצבה של בתו החולה, בשל עיקול הגנרטור. נוכח כך, הבהיר הנאשם פעם אחר פעם, בחקירתו ובעדותו, כי חש ב"לחץ"; כי הירי בוצע על רקע חוסר אונים עקב "קריסת מערכות", וראה "שחור בעיניים". עוד נטען, כי למצבו הנפשי של הנאשם נלוו תחושות פיזיות קשות, על רקע מצבו הבריאותי, והנאשם אף אושפז במהלכה של החקירה, כמתואר לעיל.

הנאשם טען עוד, כי אינו זוכר את רגע הירי, היכן פגע הקליע, ואף טען כי לא ראה את הקורבן לפני הירי. הנאשם אינו מכחיש את ביצוע הירי, אך מדגיש, חזור והדגש, כי כיוון לקיר אך לא לנקודה ספציפית, וכי לא התכוון לפגוע בתומר, אלא לצורך תשומת לב והרתעה, ללא כוונת פגיעה, ולא עלה בדעתו שתיגרם התוצאה ההרסנית אשר נגרמה. ב"כ הנאשם אף מפנה לדברי הנאשם בעדותו (ע' 482 לפר'), לפיהם "כל הסיפור של הירי יעלה לי ביוקר", והסביר: "אני לא אדם כזה שעושה פשעים, להרוס משפחה, להרוס את הכל, את כל החיים שלי, כל מה שיש לי ולהרוס את תומר אני לא התכוונתי לפגוע בו" (סיכומי ההגנה, ע' 26).

עוד טוען ב"כ הנאשם, כי נוכח "הממצאים הפורנזיים והן בהתאם לעדי הראיה אין תזה חלופית אלא זו של הנאשם".

בנוסף טוענת ההגנה, כי הנאשם לא ביצע כל פעולות של הכנה מקדימה לביצוע הירי, שכן מדובר במי שמחזיק אקדח ברישיון מזה עשרות שנים; הוא מקפיד על עשיית מטווה פעמיים בשנה, והאקדח נמצא ברשותו ועל גופו, יום ביומו. הנאשם לא היה מעורב מעולם בעבירת אלימות ואין לו כל עבר פלילי.

הנאשם לא הגיע למקום האירוע עם אקדח טעון, והוא הבהיר כי אם היה מתכוון למעשיו, היה מתכנן מראש כיצד לבצע את הירי. הדריכה בוצעה "שניה" לפני הירי, ומדובר בפעולת ירי בודדת, שארכה שניות ספורות, ללא מחשבה או תכנון, וזאת על רקע מצוקתו הנפשית של הנאשם בעת האירוע כאשר היה נתון במצב של היסטריה וכעס.

הודגש, כי יש לדון בקיומה של חזקת הכוונה בזהירות נדרשת, שכן אינה אלא כלי עזר ראייתי, שיש ליישמו רק אם אין בנמצא ראיות או הסבר הסותרים את החזקה והמצביעים על אפשרות לקיומה של כוונה אחרת שאיננה כוונת קטילה, וכי כל ספק סביר המתעורר בעניין זה, פועל לטובת הנאשם.

לא ניתן לטעון בעניינו של הנאשם, כי צפה את התרחשות התוצאה הקטלנית, וזאת כעולה מכלל עדותו וחקירתו, לפיה כאמור, לא התכוון כלל לפגוע בתומר; הנאשם הביע צער וחרטה על השלכות האירוע והפגיעה בתומר. התנהגותו לאחר הירי מצביעה על כך, שלא הייתה לו כוונה לפגוע בתומר, והנאשם נראה לאחר הירי במצב של הלם. הנאשם תפס את ראשו וחיכה לשוטרים.

נוכח נסיבות אלה, כך טוענת ההגנה, לא הוכחו יסודות העבירה שיוחסו לנאשם, ויש לזכותו מביצוע העבירה.

דין

ראיות התביעה נשענות בראש ובראשונה, על עדויותיהן של לילך ורוית, המתארות את הירי שבוצע לנגד עיניהן, בחדר הנהלת החשבונות, ממרחק שאינו עולה על 3-4 מ', ואף פחות, ממקום ישיבתן, בהינתן ממדי החדר, העובדה כי הירי בוצע לאחר שתומר כבר היה בתוך החדר, ומיקום עמדת העבודה, כעולה מתרשים זירת האירוע. לא יכול להיות חולק, כי מהבחינה האובייקטיבית, נוכח המרחק הקצר - ניתן היה בידי שתי העדות לראות את הנעשה, אם פניהן היו מופנות אותה עת לעבר פתח הדלת לחדר האמצעי.

ניתן היה להתרשם בדרך מסירת העדויות על ידי שתי העדות, מעוצמת החוויה הטראומטית ועומקה של המועקה הנפשית בהן היו נתונות, בעקבות המחזה הקשה להן היו עדות. מסירת העדויות נעשתה מתוך חשש כבד, ואי רצון להעיד מול הנאשם וקרוביו; עדותה של רות היתה מלווה בהתקפי בכי ורעידות, והובהר כי היא נזקקת לטיפול נפשיים תומכים לאחר האירוע, וכי לא שבה עוד לעבודתה. גם במהלך החקירה המשטרתית, על רקע מצב הנפשי, לא הסכימו שתי העדות לחזור לזירת האירוע כדי להשתתף בשחזור, וההודעות נמסרו בבתי העדות.

מצב הנפשי של העדות, עוצמת האירוע, והתרחשותו המפתיעה תוך פרק זמן קצר, לא העיבו, להתרשמותנו, על אמינות הגרסה שמסרו. נהפוך הוא. התרשמנו כי מדובר בעדויות אמיצות, נוקבות, ללא כחל ושרק. העדות הקפידו לדייק בפרטים, וכאשר לא היו בטוחות בפרט זה או אחר, לא הססו לסייג דבריהן. לשתי העדות, לילך ורות, לא הייתה כל היכרות מוקדמת עם הנאשם, ו"המפגש" איתו מתמצה באותו פרק זמן של חלקי שניות בו בוצע הירי. לשתי העדות אין כל מניע לייחס לנאשם מעשה שלא ביצע, באותה מידה שגם לשתי העדות האחרות שהיו בחדר בעת הירי, טטיאנה ודיאנה - שהעידו כי לא הבחינו במעשיו של הנאשם ברגע הירי - לא היה כל מניע דומה.

יש לזכור, כי אל מול דברי העדות, לא קיימת למעשה כל עדות נגדית, סותרת כלשהי. הנאשם אומנם חלק נמרצות בחקירתו במשטרה, על נכונות הפרטים שמסרו שתי העדות, וטען, וחזר וטען, כי ביצע את הירי ממפתן דלת הגזבר, וכי העדות לא ראו או לא יכלו לראותו בעת הירי, אולם בסופו של יום, עמדתה של ההגנה, שהוצגה בסיכומיה, הינה, כי הירי על ידי הנאשם בוצע ממפתן הדלת לחדר האמצעי, באופן זהה למה שמסרו שתי עדות הראיה. גם חוות דעתו של פרופ' היס, מטעם ההגנה מתבססת למעשה, על כך שהירי בוצע ממפתן הדלת לחדר האמצעי. ונמצא, כי גם לפי גרסת ההגנה, טענתו של הנאשם בחקירה המשטרתית כי הירי בוצע ממפתן דלת חדר הגזבר, אין לה על מה שתסמוך, ועוד נדון בכך. בהקשר זה נציין, כי נוכח טענה חדשה זו בדבר מיקומו של הנאשם, אין כל משמעות לטענת ההגנה, הנוגעת ל"בדיקת החוטים", שכן ברור גם ללא בדיקה זו, כי קיים היה קשר עין ממקום הישיבה ליד שולחנה של לילך לדלת בחדר האמצעי.

ההגנה סבורה למעשה, כי לא ניתן לסמוך על אמינות גרסתן של העדות, נוכח אפשרות להשפעה סוגסטיבית, הדדית, באופן ששתי העדות, בתום לב או שלא בתום לב, ייחסו לנאשם מעשים עליהם לא עמדו מכלי ראשון, ונטען כי העדות יזונות מדברים ששמעו זו מזו, או מאחרים, לפני חקירתם המשטרתית, או לאחריה.

בעניין זה יש לדייק. כפי שעלה, אין כל עדי ראיה ישירים אחרים, לשלב בו נורתה היריה על ידי הנאשם, מלבד עדויותיהן של שתי עדות אלה. עדים אחרים, ובכללם הגזבר וסגן ראש המועצה, וכן שתי העובדות הנוספות בחדר הנהלת החשבונות, דיאנה וטטיאנה (וככל הנראה גם חוסניה, שלא העידה), מסרו כי לא הבחינו במעשיו של הנאשם ברגע הירי. קיומם של מפגשים, מלאים או חלקיים, לאחר האירוע, בין חמש העובדות, וההגעה המשותפת לבית החולים לביקור אצל הפצוע, לא היה בהם כדי לתרום ל"העשרה" מלאכותית של פרטי האירוע, באמצעות מי שאינו טוען ממילא, כי היה עד ראיה להתרחשות הירי; טענת הגנה זו, עשויה להיות רלוונטית רק לגבי השפעתן הדדית של לילך ורות, זו על עדותה של חברתה, והעדויות ייבחנו בזהירות הנדרשת, מהיבט זה.

ב"כ הנאשם טען, כי רות לא היתה עדת ראיה לירי כטענתה, שכן על פי הרישום שערכה לילך בת/1, "מוקמה" רות על ידי לילך, במקום ישיבה המצוי בצד השני של השולחן, היינו, כשגבה מופנה לעבר הדלת לחדר האמצעי, שבו עמד

הנאשם בעת הירי, ולפיכך לא יכולה היתה לראות את הירי.

אין לקבל טענה זאת.

טענת ההגנה בעניינה של רות, משמעה, כי רות מסרה את תיאורה בעניין הירי, למרות שלא ראתה דבר וחצי דבר לגבי התרחשותו, נוכח כך שגבה היה מופנה לעבר הנאשם ותומר בעת הירי. אין מדובר כאן, בהשפעה סוגסטיבית גרידא, לגבי פרט זה או אחר של האירוע, בהשפעת דברי אחרים, אלא השמעת טענה חמורה כי רות בדתה תיאור שלם של נסיבות הירי בו לא חזתה כלל. לא זו היתה התרשמותנו מדרך עדותה של העדה, וממצבה הנפשי הקשה חדשים ארוכים לאחר האירוע, באופן התואם את דבריה כי חזתה וחוותה את ההתרחשויות מכלי ראשון.

רות העידה כי ישבה ברווח בין שני השולחנות, ליד הפאה הימנית של השולחן, ומהרישומים שערכה בעת החקירה (ת/8א, ת/8ב) עולה, כי ישבה סמוך לקצה השולחן, כשגבה מופנה לקיר, ופניה לעבר דלת החדר האמצעי. בעדותה של טטיאנה, לא נשללת אפשרות כי רות ישבה במקום זה ("זה היה לילך, אני, אחר כך חוסניה או רוי(ת), אני לא זוכרת בודאות, ודיאנה", ע' 283). עוד יש לציין, כי מהתרשים ת/1 עולה, כי לילך "מיקמה" אף היא את רות ימינה ממרכז השולחן, ולא בקו ישר מולה, ביחס למקום ישיבתה, ואין להוציא מכלל אפשרות כי לא זכרה במדויק את מקום ישיבתה של רות; נוסף על כך, כי בעת מתן עדותה, לא ניתן היה לחקור את לילך בדבר סדר הישיבה, והפרטים נשתכחו ממנה, באופן שקשה להתחקות גם מהיבט זה, אחר מידת הדיוק של הפרטים שמסרה בעניין זה בחקירה.

מנגד, ניכרת מידה רבה של שכנוע בדבריה של רות, שעמדה בתוקף על כך שישבה במקום אותו ציינה בחקירתה ובעדותה. מטבע הדברים, שניתן היה לסמוך על כוח זיכרונה של העדה לגבי המקום שבו היא עצמה ישבה בעת הירי, יותר מאשר על הרישום שערכה לילך בת/1, לגבי פרט זה שהיה חסר חשיבות לכשעצמו מנקודת מבטה של לילך, ב"זמן אמת".

חשוב יותר; התיאור החי ומשופע הפרטים של נסיבות הירי העולה מעדותה של רות, מעיד על מידת האותנטיות של הפרטים שנמסרו, כמי שחזתה בדברים בדרך בלתי אמצעית. העדה מסרה כי הירי בוצע מיד לאחר שהנאשם אמר לתומר 'מי אתה שתגיד לי מה לשלם', או מילים דומות לכך; היא מסרה כי לא הבחינה באקדח עד רגע הירי, ואף ציינה כי עד שלב כניסתו של תומר לחדר הנהלת חשבונות לא הבחינה בנעשה בחדר האמצעי, בעת תנועתו של תומר לעבר חדר הנהלת החשבונות, נוכח ממדי גופו של תומר שהסתיר את הנאשם מאחוריו. העדה תיארה את האקדח שהיה בצבע בוהק או ניקל, באופן התואם את תיאורו של גוף האקדח (צילומים 18, 19, בדוח המעבדה הניידת, ותיאורו של השוטר כרמל שמצא את האקדח). היא הדגימה כי הירי בוצע על ידי הנאשם, כלפי מעלה, בזווית של 45 מעלות, לעבר הראש או חלק הגוף העליון של תומר, הגבוה מהנאשם. היא תיארה את סיבוב ראשו של תומר לעבר הנאשם, לאחר שפנה קודם לכן שמאלה, לתוך חדר הנהלת החשבונות (סמוך לספרה 4 בתרשים המעבדה הניידת), בה בעת שבוצע הירי לעבר ראשו; היא מתארת את צורת עמידתו ומבטו של הנאשם מיד לאחר הירי.

ב"כ הנאשם טען, כי עדותה של רות לא תאמה את עדותה של לילך, לגבי מיקומו של הנאשם בעת הירי, שכן רות, בניגוד לדברי לילך, מסרה כי הנאשם חצה את מפתן דלת החדר האמצעי, ועמד בתוך חדר הנהלת החשבונות, בעוד שמעדותה של לילך עלה כי עמד על מפתן החדר בעת הירי.

ראשית, יצוין - ואף רות עמדה על כך בעדותה - כי קשה מאד לדייק בפרטים העומדים בשולי אירוע טעון וקשה מעין זה, המתרחש במפתיע, ומסתיים תוך שניות ספורות, ונעיר אגב אורחא, כי אי התאמה נטענת זו, מלמדת אף היא על היעדר תיאום בין שתי העדות. שנית, יצוין, כי רות ציינה כי הנאשם נכנס לחדר כ"צעד וחצי", ואף היתה נכונה לאשר כי ייתכן שאף פחות מכך. אין לראות הבדל ממשי בין עדויות השתיים, ובוודאי לא כזה הפוגע בגרעין הקשה של עדותה של רות כי חזתה בדרך ביצוע הירי על ידי הנאשם. כאמור, בסופו של יום, הסכימה גם ההגנה לכך שהנאשם אכן עמד על מפתנו של חדר הנהלת החשבונות בעת הירי.

לא מצאנו מקום בנוסף, לפקפק בעדותה של רות כי שמעה את האמירה אותה הטיח הנאשם כלפי תומר, עובר לירי ("מי אתה שתגיד לי מה לשלם", או אמירה דומה לכך).

ראשית, כפי שתואר, מסרה לילך, עוד בהודעתה הראשונה, נ/א1, כי רות סיפרה לה על אמירתו זו של הנאשם, בעת שרוית הסיעה אותה ברכבה, שעה קלה לאחר האירוע, ובעת שהדברים היו טריים בזיכרונה. מדובר אומנם, בעדות לגבי עצם השמעת הדברים על ידי רות, אולם נוכח עוצמת האירוע וסמיכות הזמנים, יש לעיתוי השמעת הדברים משקל של ממש לתמיכה בדברי רות כי אכן שמעה את הנאמר על ידי הנאשם לפני הירי.

שנית, עלה, כי תוכן האמירה עליה העידה רות, ועיתויה, משתלבים היטב באירועים שקדמו לה, וזאת שעה שרוית, לא היתה מודעת כלל, קודם לכן, לאירועי העיקול, ולטענותיו של הנאשם כלפי תומר, על אי החזרת המעוקלים. אמירה זו מתיישבת עם דברי הנאשם עצמו, כי כעס על תומר, לאחר שזה הבהיר במשרד הגזבר, כי לא יחזיר לנאשם את המטלטלין שעוקלו, ופטרו בנפנוף יד, והוא יצא בעקבות תומר ממשרד הגזבר.

בעניין זה, יש לציין כי נאמנה עלינו טענתה של רות כי אמירתו זו של הנאשם הושמעה עם הכניסה לחדר הנהלת החשבונות, עובר ממש לירי, ואין מדובר באמירה שהושמעה קודם לכן, במהלך הויכוח במשרד הגזבר. כפי שתואר, כל ארבע העדות בחדר הנהלת החשבונות, מסרו בעדויותיהן כי סעדו את ליבן ושוחחו ביניהן, כשאין הן נותנות דעתן לנעשה בחדר הגזבר, באותו יום שהיה "יום עיקולים", ויוצאים ובאים עברו דרך חדר הנהלת החשבונות למשרדו של הגזבר, בלא שהדבר עניין כלל את העדות. יש לזכור גם כי רות לא היתה כלל עובדת של אגף הגזברות, וכניסתה לחדר הנהלת החשבונות היתה רק לצורך סעודה בצוותא. בנוסף יש לציין, כי העדות מסרו כי לא הבחינו כלל בכניסתו של הנאשם, שלא היה מוכר להן, למשרד הגזבר, ואף העידו כי ההתנהלות בחדר הגזבר, לה היו שותפים הנאשם ותומר, לא עלתה לטונים גבוהים, וכלל לא משכה את תשומת ליבן של העדות.

הגענו לכלל מסקנה, כי יש ליתן אמון מלא גם בגרסתה של לילך, שהותירה רושם משכנע ומהימן, ואשר לא עורערה בחקירתה. החלק המרכזי בעדותה של לילך נוגע לתיאור הירי על ידי הנאשם; בעניין זה העידה, כי הבחינה כי הנאשם הרים את ידו שאחזה באקדח, כשהיד מושטת לפנים "קצת מעל 90 מעלות", וכיוון את האקדח "למעלה...הוא פשוט עמד עם האקדח ככה וירה בו, בתומר, לא למעלה לתקרה ולא למטה"; מכאן, שעל פי דברי העדה, מדובר היה בירי מכוון, ולא כנטען על ידי ההגנה, בסיכומיה, ירי שנורה כלפי מעלה באופן סתמי.

העדה הבהירה בעדותה, כי לא תיארה את נסיבות הירי באופן מלא בהודעתה הראשונה, נ/א1, שנגבתה זמן קצר לאחר הירי, שבה מסרה תיאור כללי יותר, ונתנה ביטוי לתחושותיה בעת הירי, ולכך שלא עיכלה את מה שראו עיניה; רק משנחקרה פעם נוספת, בנ/א1, תיארה את הדברים באופן נרחב ומפורט יותר, ועמדה על תיאור הדברים גם בעדותה.

עם זאת, לא היססה העדה לאשר בעדותה כי אינה זוכרת פרטים באירוע, ובכללם את סדר הישיבה ליד השולחן, או אם שמעה אמירה כלשהי מפיו של הנאשם עובר לירי. מנגד, עמדה בתוקף ובחדות על כך שהיתה עדת ראייה לירי שבוצע על ידי הנאשם, ודחתה על הסף טענה שמא "הטמיעה", שלא במכוון, דברים בהם לא חזתה במו עיניה, ואשר למדה עליהם מפי אחרים ("אתה חושב שמישהו אומר לי מה להגיד? אני אומרת את מה שראיתי. את מה שהיה שם...אני אומרת את מה שאני ראיתי בלבד. העדות לא של טטיאנה ולא של רווית ולא של אף אחד מעניין אותי כי אני אומרת מה שאני ראיתי ואנחנו לא ישבנו וסיכמנו בינינו מה להגיד...").

סיכום ביניים

עדויותיהן של לילך ורווית, עומדות, כל אחת על רגליה, והן תומכות זו בזו הדדי לגבי נסיבות הירי בתומר; עדויות אלה מהוות ראייה רבת עוצמה, לכך שהנאשם כיוון את אקדחו, ממרחק קצר, לעבר ראשו של תומר וביצע ירי של כדור אחד, כאשר מיד לאחריו התמוטט תומר, ונפל על הרצפה, פצוע אנושות, במקום בו נורה.

גרסת הנאשם

עדויותו של הנאשם הותירה רושם עגום מאד, כמי שהרחיק עצמו בעקביות מאמירת אמת בכל שלבי החקירה ובמהלך עדותו.

גרסתו של הנאשם כי ביצע את הירי מפתח חדר הגזבר, ולא ממקום אחר, הושמעה באדיקות רבה, בכל מהלך החקירה במשטרה, והנאשם חזר על גרסה זאת, פעם אחר פעם, גם בחקירתו האחרונה, ביום 20.1.2015, ת/18ג, דהיינו שבועיים ימים לאחר שגרסה זאת הושמעה לראשונה במהלך גבית האמרה והשחזור ביום 6.1.2015.

בניגוד לנטען על ידי ההגנה, חזר הנאשם על גרסתו זו בחקירה ביום 20.1.2015, גם לאחר שעיימתו אותו החוקרים עם דבריהן של לילך ורווית בדבר מיקומו בעת הירי, ועם הטענה בדבר השמעת האמירה כלפי תומר; כך גם עיימתו אותו החוקרים עם דבריהם של עלי אבו גויעד ואלשאמי, כי לא ראו אותו מבצע ירי מדלת חדר הגזבר, וכי לא הבחינו בפעולת דריכה של הנשק. גם אז, עמד הנאשם על שלו, וטען כי העדות לא יכלו לראות או לשמוע אותו, וכי אלשאמי ואבו גויעד משמיעים דברי שקר על רקע התנכלותם לו, וכי גרסתו הינה הגרסה הנכונה.

טענתו זו של הנאשם התנפצה למעשה, נוכח דברי הסיכום של ההגנה כי הנאשם אכן ירה על סיפו של חדר הנהלת החשבונות, באופן שהיה גלוי לעיניהן של עדות הראיה, ומוסתר מעיניהם של אלשאמי ואבו גויעד, כפי שאכן נמסר בעדויות עדים אלה. יש להוסיף בעניין זה, כי נוכח ההסכמה כי הנאשם ירה ממפתן דלת החדר האמצעי, אין חשיבות רבה לבדיקת שרידי ירי על משקופי הדלת ולבדיקת בגדיו של הפצוע, כפי שטוענת ההגנה, נוכח המרחק הקצר ממילא, בין הנאשם ותומר בעת הירי.

הטענה כי הנאשם מסר גרסאות מבולבלות במהלך החקירה, בשל מצבו הנפשי והבריאותי אינה משקפת את התנהלות הנאשם בחקירה. חוקריו של הנאשם העידו, כי לא הבחינו בהשפעת המצב הבריאותי על הנאשם, ואינם מתיימרים לנתח את מצבו הנפשי של הנאשם בזמן החקירה.

אכן, יש להדגיש, כי צפייה מדוקדקת בקלטות החקירה והשחזור, בכל ימי החקירה, מעלה, כי הנאשם לא התלונן בפני החוקרים כי אינו חש בטוב; נראה בקלטות כי הנאשם נוטל חלק פעיל ביותר בחקירה ובשחזור; הנאשם הדגים וחזר והדגים, כיצד והיכן התבצע הירי לטענתו; בחקירה שנערכה ביום 20.11.2016, דהיינו שבועיים ימים לאחר גביית האמרה הראשונה ועריכת השחזור, חזר הנאשם והפנה את החוקרים לקלטות החקירה והשחזור מיום החקירה הראשון, 6.1.2015, בטענה כי אלה משקפות את גרסתו כהווייתה, וכאמור, בלא להעלות כל טענה כי תשובותיו הקודמות בחקירה הושפעו ממצבו הבריאותי או הנפשי.

בהקשר זה, נציין כי טענת ב"כ הנאשם כלפי הליך השחזור עם הנאשם, שנערך ביום האירוע הראשון, אינה ממשית, נוכח כך שבעת השחזור לא הושמעו על ידי הנאשם פרטים חדשים, והוא חזר על אותן טענות לגבי מיקומו בעת הירי, אותן השמיע ממילא בחקירה שנערכה גם שבועיים לאחר השחזור, בה חזר והפנה את החוקרים לקלטת השחזור, כמשקפת נאמנה את גרסתו.

הנאשם לא טען בשום שלב בחקירתו, כי בשל מצב ה"לחץ" בו היה נתון אינו זוכר היכן עמד בעת הירי, הגם שהעלה את טענת "הלחץ" כאשר נדרש על ידי החוקרים להבהיר לאן כיוון את הנשק, נוכח שינויי הגרסאות שמסר בעניין זה. עוד יש לציין, כי רק במהלך עדותו, לראשונה, נכון היה הנאשם לאשר כי עובר לירי החל לנוע לעבר החדר האמצעי, ולא נשאר עומד בפתח חדר הגזבר, באופן המצביע על ניסיון להתאמת הגרסה לקו ההגנה הנוגע למקום פגיעת הקליע.

הטענה כי הנאשם התבלבל בחקירתו לעניין המקום אליו כיוון אקדחו, אינה יכולה להתקבל. אי הבהירות העולה מבלייל הגרסאות הסותרות שמסר הנאשם בעניין זה, אין בה כדי להפיג את ההתרשמות כי הנאשם ביקש במכוון לערפל את הנסיבות ו"להרחיק" עצמו מביצוע ירי מתוכנן לעבר תומר.

בהקשר זה יש לציין, כי טענתו החוזרת של הנאשם בחקירה, בדבר ביצוע הירי מפתח חדר הגזבר, כאשר החדר האמצעי מפריד בין שני החדרים, ובעת שדמותו של תומר נבלעה כבר בחדר הנהלת החשבונות, "אפשרה" לנאשם להעלות שלל גרסאות בדבר המקום "המשוער" אליו כיוון את האקדח, ובדבר פגיעה "עקיפה" ולא מתוכננת בתומר; אם מסר הנאשם בגרסתו הראשונה, כי תומר "יצא מהחדר ואז אני יצאתי אחריו יריתי בו", השתנתה הגרסה בהמשך החקירה, והנאשם טען בדרכים שונות, כי ירה לעבר הרגליים; לעבר הקיר בגובה הרגליים ("לכיוון הרגליים, כי זה צמוד, זה מהצד הזה נהייה קיר"); "במטר התחתון של הגוף. גובה מטר מהאדמה", או לעבר הקיר באופן כללי.

מנגד, הקביעה כי הירי בוצע על ידי הנאשם ממפתן דלת החדר האמצעי, מעמידה את הנאשם ב"חזית" הירי, בחלל אחד משותף עם תומר ועם עדות הראיה. ביצוע הירי על סף הדלת, סותר את טענת הנאשם בחקירה כי לא ראה את תומר בעת הירי או כי לא עמד מיידית על תוצאות הירי, שכן הפגיעה בראשו של תומר, הנופל ארצה, מתבוסס בדמו, לא יכולה היתה להיעלם מעיניו של הנאשם, המרוחק מתומר מטר או שניים, לפי דברי עדות הראיה; לא למותר להזכיר גם את דברי עדות הראיה, כי הנאשם השתהה במקום אף לאחר הירי, לפני שסב על עקבותיו והלך לכיוון חדר הגזבר.

נסיבות הירי המתוארות, חייבו את הנאשם ליתן תשובות מפורטות בחקירה לאן כיוון את אקדחו; תשובות סתמיות של הנאשם בדבר ירי "בגובה רגליים" או ירי לעבר "קיר", בלא להתייחס כלל בחקירה ואף בעדותו, למרחק הקצר מאד בינו לבין תומר, ולתוצאות הפגיעה שהתרחשה לנגד עיניו, מצביעות על כך שהנאשם הרחיק עצמו מאמירת אמת,

והטענה בדבר "לחץ" בו היה נתון בחקירה, אינה יכולה להושיע אותו, נוכח נסיבות אלה.

התרחקות מאמירת אמת מאפיינת את תשובות הנאשם גם בנסיבות הקשורות בנשיאת האקדח ובהכנתו לירי, שיש להן חשיבות לבחינת השלב שבו גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה לירות באקדחו.

הנאשם טען כאמור, בחקירתו, ללא שחר, כעולה מסרטון מצלמת האבטחה בתחנת הדלק, כי הוציא את האקדח מתוך תיק שהיה בתא המטען של רכבו, בעת שתדלק את הרכב, בשעה 08:00 בבוקר, לערך, מספר שעות לפני אירוע הירי. הנאשם חזר וטען בחקירתו כי גרסתו בדבר הוצאת האקדח מתא המטען היא הגרסה הנכונה, ורק במהלך עדותו, טען, לראשונה, כי ייתכן שהתיק ממנו הוציא את האקדח היה בתוך הרכב ולא בתא המטען. מובן, כי לשאלת עיתוי הוצאת האקדח ונשיאתו על ידי הנאשם, קיימת חשיבות ברורה, שכן אם נשא הנאשם את האקדח על גופו, לפני אירועי העיקול, הרי ש"הופעת" האקדח בשלב מוקדם זה, בתחנת הדלק, לא רמזה עדיין על מה שעתיד יהיה להתחולל מספר שעות לאחר מכן.

טענה אחרת של הנאשם, בהקשר זה, היתה, כי נהג לשאת עליו את האקדח בכל עת, ומכאן שהגעתו למועצה כשהאקדח נישא על גופו, לא מצביעה על תכנון לבצע מעשה אלים באמצעות האקדח. אלא שגם טענה זו של הנאשם נסתרה בהודעות שמסרו בניו (הבוגרים) של הנאשם, עבדאללה וחליל - מדובר בהודעות שהוגשו בהסכמה, בלא שעדים אלה יידרשו לחקירה בבית המשפט - לפיהן הנאשם אינו נוהג כלל לשאת עליו את האקדח. הנאשם טען בעדותו, כי עבדאללה אינו מדייק בדבריו, שכן אינו מתגורר עם הנאשם, ואינו עוקב אחר התנהלותו, ואולם אין בכך מענה לדברי עבדאללה, כי עבד תקופה מסוימת עם הנאשם, ולא ראה כי הוא נושא אקדח.

הנאשם נתפס גם לאמירת שקר בעניין עיתוי דריכת הנשק, שהינו בעל חשיבות לצורך בחינת השאלה מתי הוכן האקדח לירי. הנאשם טען לכל אורך החקירה במשטרה, כי שלף ודרך את הנשק, על מפתן חדר הגזבר, וטענתו זו נסתרה על ידי העדים אבו גויעד ואלשאמי, שאף לא שמעו את קול דריכת הנשק, כאשר הנאשם, טוען נגדם, ללא שום בסיס והיסוס, כי שני עדים אלה שיקרו בחקירה, נוכח התנכלותם כלפיו, על רקע אירועי העיקול, ומשברי כי הירי בוצע ממפתן הדלת של החדר האמצעי.

יש להוסיף בעניין זה, כי גם עדות הראיה לא הבחינו כי הנאשם דורך את הנשק, ואף לא שמעו צליל דריכה, ובניסוי שערכו החוקרים, עלה כי ניתן היה לשמוע את קול הדריכה מהמרחק בו נמצאו העדות.

עם זאת, חרף שקריו של הנאשם, אין לשלול אפשרות כי הנאשם דרך נשקו בשלב בו נע בחדר האמצעי לעבר חדר הנהלת החשבונות, כשהוא מוסתר מעיני העדים, וכי ייתכן - ולו מחמת הספק - כי העדים בחדר הנהלת החשבונות ובחדר הגזבר, שעסקו בענייניהם ולא צפו מטבע הדברים, את העומד להתרחש, ולא קלטו אותה עת את קול דריכת הנשק.

עניין נוסף, שהיה נתון במחלוקת, נוגע לדרך בה "נפרד" הנאשם מאקדחו, מיד לאחר הירי, ונראה שגם בעניין זה לא דבק הנאשם באמירת אמת. הנאשם טען, כי הניח ביוזמתו את האקדח על השולחן במשרדו של הגזבר, ואילו על פי עדותו של אבו גויעד, הנאשם זרק את האקדח לאחר שתפס את ידו של הנאשם האוחזת באקדח, בחדר האמצעי;

הגזבר אחמד אלשאמי, מסר בהודעתו במשטרה כי הנאשם זרק את האקדח, ובעדותו מסר כי עלי אבו גועד "הפיל" לנאשם את האקדח, אולם טען לבסוף כי אינו זוכר את הפרטים לאשורם. נוכח הימצאם של האקדח והמחסנית, מושלכים על הרצפה מאחורי שולחנו של הגזבר, הרי שטענת הנאשם בדבר "הנחת" הנשק בצורה "מסודרת" על השולחן לאחר הירי אינה נכונה, ונראה כי התערבותו של סגן ראש המועצה היא שהניעה את הנאשם לשמוט את הנשק.

מסלול הקליע

לאחר ששקלנו מכלול הראיות שבפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי אין מקום לקבל מסקנתו של פרופ' היס, המומחה מטעם ההגנה, כי הקליע שנורה מאקדחו של הנאשם פגע קודם לכן בקיר, ומשם ניתז לעבר ראשו של הנפגע.

כפי שנפסק לא אחת, חוות דעת מומחה אינה חזות הכל, ובית המשפט יכריע על פי מכלול חומר הראיות שבפניו, שחוות הדעת הינה רק אחד ממרכיביו:

"...לעולם נתונה מלאכת השיפוט וההכרעה השיפוטית בידי בית המשפט ולא בידי המומחים. בית המשפט הוא הפוסק האחרון... הוא עושה כן לפי חומר הראיות שבא לפניו, כשחוות הדעת המוגשות לו הן חלק ממנו... בית המשפט רואה ושומע עדים, וביניהם העדים המומחים, מתרשם מעדויותיהם באופן בלתי אמצעי ומצליב אותן זו עם זו ועם ראיות אחרות, ישירות ונסיבתיות. תוכן כלעדות נשקל במסגרת כלל הנתונים ההוכחתיים שלפני בית המשפט... מתפקידו של בית המשפט להעריך את משקל העדויות הבאות בפניו על פי... התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט" (סעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971). במובן זה, משקיף בית המשפט על עדות המומחה ממבט על, וביכולתו לקבוע כיצד משתלבת היא בפסיפס שיוצרה חומר הראייתי בכללותו..."

(ע"פ 2457/98 גלעד שמן נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 29.01.2002, פסקה 11; וראו ע"פ 10669/05 מטטוב נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 7.2.2008, פסקה 20).

פרופ' היס הביע עמדתו בעדותו, לפיה לא ניתן לסמוך על מראה עיניהם של עדים, שכן באירוע ירי, המתרחש בחלקיקי שניה "...לא תמיד מה שאנשים חושבים שראו זה מה שקרה".

אין אנו רואים מקום לאמץ תפיסה זאת במקרה שבפנינו, ולא רק כיוון שהעניין כלל אינו בתחום מומחיותו של רופא משפטי.

עדות הראיה, שניתן היה להתרשם מאמינות הגרסות שמסרו, שאף השתלבו זו בזו, העידו על כך כי הנאשם כיוון את האקדח לעבר ראשו או חלקו העליון של גופו של תומר, ואז ביצע את הירי. לעדויות אלה נודעת משמעות ראייתית ממשית, שכן שתי העדות שצפו בנעשה, ממרחק קצר ביותר, ישבו עם גבן לעבר הקיר המערבי, ואם היה מתבצע ירי ישיר לעבר קיר זה, כפי שקבע פרופ' היס, הרי שיש להניח כי העדות היו קולטות בחושיהן, כי הנאשם מפנה את קנה האקדח לכיוון הכללי, וקיימת אף סבירות ממשית כי היו חשות את פגיעת הכדור הנורה מעל ראשיהן. אכן, שתי העדות

לא העידו - ולא נשאלו על כך - כי חשו בפגיעות הקליע בקיר, לאחר שהפצוע נפגע, אולם הדבר מתיישב דווקא עם כך, שבשלב זה, היה מדובר בפגיעה פחות מוחשית של נתז הקליע שפגע בקיר, באופן שטחי כפי שעלה מחוות דעת המעבדה, ובעת ששתי העדות היו מרוכזות במצבו של הפצוע שהתמוטט לרצפה, והיו ערות פחות לנעשה סביבן.

שתי העדות העידו בנוסף, כי תומר פנה שמאלה (דרומה) כאשר נכנס לחדר הנהלת החשבונות; לאחר מכן - לדברי רות היה זה בעקבות האמירה שהפנה אליו הנאשם - הסיט את ראשו לעבר הנאשם שבא בעקבותיו והיה מאחוריו, באופן שהחלק הימני של ראשו של תומר הופנה לעבר הנאשם, הנמוך מתומר, בעת שהנאשם ירה בו. הפנית הראש, כמתואר על ידי העדות, מתיישבת עם חדירת הקליע לראש מצד ימין לצד שמאל, ומלמטה למעלה, נוכח זווית הירי המתוארת על ידי העדות. תיאור זה סותר חזיתית, את הערכתו של פרופ' היס, כי הפגיעה אירעה בעת שהצד הימני של הראש היה מופנה לעבר הקיר שממנו ניתז הקליע. עוד יש לציין, כי מיקום הפגיעות בקירות, אינו שולל את תיאור העדות לגבי מנח הראש בעת הפגיעה, שכן מסלול מעופו של נתז הקליע הושפע באופן מקרי, מהמעבר דרך עצמות הראש והנזק שנגרם לקליע בעקבות המעבר בראש.

נדבך ראייתי נוסף, הפוגם בתיאוריה של מומחה ההגנה, נוגע לתגובותיו ואמירותיו של הנאשם עצמו, מיד לאחר האירוע.

מהודעתו של השוטר ציקשווילי (ת/5), שהיה עם הנאשם במועצה, לאחר שנעצר, עלה כי הנאשם אישר בפניו כי ירה בתומר, וכי עשה זאת על רקע היחס שקיבל במועצה, ומשום שאף אחד "לא רצה לעזור לו". עוד יש לציין, כי גם מעדויות השוטרים האחרים שהיו מעורבים במעצרו הראשוני של הנאשם, לא עלה כי הנאשם טען - זעק - בפניהם, באופן ספונטני, כפי שהיה צפוי שיארע, כי אין מדובר בירי מכוון, אם אכן היה סבור כך הנאשם באמת ובתמים.

בהתאמה, גם באמרה הראשונה שנמסרה על ידי הנאשם (תמליל ת/18א1), אישר הנאשם כי ירה בתומר בעת שגבו היה מופנה אליו, ולא העלה בשלב זה את גרסת הירי לעבר הקיר, אותה העלה רק בהמשך חקירתו (כאשר בין לבין אף טען שדווקא ירה לעבר הרגליים, ולאחר מכן- כי ירה כלפי מטה).

גם הממצאים "האילמים" תומכים בהצטברותם, במסקנה, כי הקליע נורה ישירות לעבר ראשו של הנפגע.

נתון ראשון נוגע להסכמה בין דר' קוגל לבין פרופ' היס (חרף כך שלא בדק זאת בעצמו), כי פצע הכניסה בראשו של הנפגע היה סדיר. פרופ' היס אינו חולק בנוסף, על קביעתו של דר' קוגל כי פצע כניסה סדיר אינו אופייני בדרך כלל, לפגיעת קליע החוזר כריקושט; דר' קוגל קבע לפיכך, בחוות דעתו: "...פצע כניסת הקליע נראה עגול וסדיר ובעל מראה אופייני לפצע כניסה רגיל. אין לו את המראה הבלתי סדיר האופייני לפצע כניסת קליע שהותז (ריקושט). לשון אחר, גם לפי מאפיין זה אין אינדיקציה שפצע הירי נגרם בשל קליע שהותז (ריקושט)."

אכן, הוסכם, כי פצע כניסה סדיר, אינו מאפיין המעיד חד משמעית על פגיעת ירי ישירה, אולם מדובר, כאמור, על פי עדותו של דר' קוגל במקרים נדירים, ופרופ' היס העיד כי על פי הספרות המקצועית, מדובר ב"מקרים יוצאים מן הכלל" (ע' 509 לפר').

דר' קוגל העיד בנוסף, כי הסבירות שמדובר בקליע מותז, הינה נמוכה, לא רק בשל סדירותו של פצע הכניסה, אלא גם

משום כך שהקליע חלף דרך עצמות רבות, ויצא מהעבר השני של הראש, מצב שאינו סביר כאשר מדובר בפגיעת קליע מותז, וכי הספרות המקצועית שהוצגה מדברת בעיקרה, על חדירה של קליע מותז, אולם לא על יציאה של הקליע המותז, המאבד מיכולת התנועה שלו, עקב אובדן אנרגיה בשל הפגיעה בעצם אחר. עמדה זו נתמכת בעדותו של ראש המעבדה הניידת, רפ"ק אביגדורי: "אני רואה את זה חלש מאד או קרוב ללא אפשרי, שקליע יעשה ריבאונד אחורה כמה מטר, יעבור וימשיך, יעבור גם מצד לצד, כלומר הוא גם יצא שוב, כלומר יכנס, יחדור, יהיה גם פצע כניסה וגם פצע יציאה בראש, בקורבן" (ע' 324).

פרופ' היס מתח אומנם ביקורת על כך, שדר' קוגל לא הכיר את סוג הקליע לפני שקבע עמדתו, וכי מדובר בקליע בעל "אף מעוגל" ומכוסה בקופסית, שיכול היה להמשיך במעופו לאחר הפגיעה בקיר ולחדור את ראשו של הנפגע, ואולם יש לציין, כי גם דר' קוגל הסכים כי אם מדובר בקליע בעל "אף מעוגל" הוא נוטה יותר לבצע ריקושטים, ואף העריך כי במקרה זה, אכן היה מדובר בקליע מכוסה בקופסית (ע' 387, 421). עוד יש להוסיף, כי אל מול דבריו של פרופ' היס שקבע כי לאחר חדירת הקליע לראש, איבד הקליע את האנרגיה שלו ואת היכולת הבליסטית שלו, ומכאן שלא סביר כי פגע לאחר מכן בקיר, עומדים דבריו של רפ"ק סיסו ממעבדת הנשק - הפועלים לשני הכיוונים - כי "יצא לי לראות קליע שמתפרק תוך כדי פגיעה בעצם) וממשיך לאחר מכן לפרוק את המעטפת ממנו אבל הוא עדיין יציב." (ע' 397 - 398). יוצא כי תחום ההתמחות בנושא זה הוא של רפ"ק סיסו, ולא של פרופ' היס כרופא משפטי.

נתון אחר, נוגע למהות פגיעות הקליע בקיר, שעל פי דברי רפ"ק אביגדורי, ראש המעבדה, שבחן את סימני הפגיעה, מדובר "בפגיעות שטחיות יחסית, ניתן לראות שבעצם רק הטיח קולף...אני יכול להעריך שאין פה הרבה אנרגיה לקליע, מאחר שאם היה, אם הקליע היה מגיע עם אנרגיה רבה אז סביר להניח שהפגיעה, סימן הפגיעה היה הרבה יותר עמוק" (ע' 327 לפר'). אכן, לא עלה כי בוצע ניסוי ירי לעבר הקיר על ידי החוקרים, ולא הובא נתון בדבר החומרים מהם עשוי הקיר, ואולם לקביעתו של ראש המעבדה, הגורם המקצועי שבחן מקרוב את סימני הירי, והעיד על ניסיונו הרב באירועי ירי, קיימת חשיבות ראייתית לא מבוטלת, והיא אינה מתיישבת עם הערכתו המנוגדת של פרופ' היס - שכלל לא בחן את סימני הפגיעה שנגרמו - לפיה מדובר בירי ישיר בעוצמה מירבית, ללא אובדן אנרגיה ויכולת בליסטית, לעבר הקיר המערבי, ממרחק של מטרים ספורים.

נתון נוסף עליו העיד רפ"ק אביגדורי, נוגע לסדר סימני הפגיעה בקיר, באשית בקיר הצפוני, ורק לאחר מכן בקיר המערבי. נתון זה, שאף הוא לא היה בידיעתו של פרופ' היס - שסבר בעדותו כי הקליע פגע קודם לכן בקיר המערבי - אינו עולה בקנה אחד עם הנחתו של המומחה, כי זווית החזרה של הקליע הושפעה מכך שהקליע פגע בקיר הצפוני לאחר שפגע בקיר המערבי, ואף עם הנחתו של פרופ' היס, נוכח סימן הפגיעה בקיר המערבי, כי הירי בוצע על ידי הנאשם, ישירות לעבר הקיר המערבי, במרחק של 0.63 ס"מ מפינת הקיר המערבי, בקו ישר למפתן הדלת שבו עמד הנאשם.

נתון נוסף, נוגע לקביעה המוסכמת בין המומחים, כי כיוון תעלת מעבר הקליע בראשו של הנפגע, הינו מימין שמאלה, מקדימה אחורה ומלמטה למעלה. הקביעה כי הכדור חלף את הראש מלמטה למעלה, מהווה נתון נסיבתי נוסף שאף בו יש בו כדי להחליש את מסקנתו של פרופ' היס, כי הקליע ניתז קודם לכן מהקיר, בגובה של 2.5 מ', משמע, חדר לאחר מכן לראש בכיוון הפוך - מלמטה למעלה. אכן, כפי שציינו המומחים, קשה לקבוע את זווית הירי לעבר ראשו של אדם,

העשוי להימצא בתזוזה, אולם יש ליתן לנתון זה את משקלו הנסיבתי היחסי, יחד עם הראיות האחרות שהוצגו בפנינו.

הנחה מרכזית נוספת בחוות דעתו של פרופ' היס נוגעת לכך, שהקליע "נפל" מעורפו של הפצוע, או שהיה תחת עורפו, באופן המלמד על אובדן מוחלט של האנרגיה של הקליע, מיד לאחר המעבר בראש. הנחה זו מתבססת על הודעתו של השוטר שי כרמל והרישום במחברת הזירה, אולם היא אינה עולה בקנה אחד עם עדותו של הפרמדיק, אלעסאם, שהבחין לראשונה בקליע והעבירו לכרמל, לפיה הקליע היה בתוך שלולית הדם, במרחק של כמה סנטימטרים מראשו של הפצוע. בהקשר זה ראוי להזכיר את עדותו של עלי אבו גויעד, כי לפני הגעת הצוות הרפואי, הוא ועובדת של המועצה, הפכו את הפצוע על צידו, בניסיון לטפל בו, ולא עלה מעדותו כי הבחין בקליע כלשהו.

עוד יש לציין, כי נוכח הראיות שהוצגו, לא ניתן לקבוע כי הקליע אכן היה במקומו ה"מקורי" בשלב בו הבחין בו הפרמדיק אלעסאם, שכן עולה מעדותו של הפרמדיק עצמו, ומעדויות נוספות, כי בחדר הנהלת חשבונות, נקהלו אנשים רבים עוד לפני הגעת השוטרים (אלאסאם אמר שהיו בחדר עשרות אנשים), ומעדותה של רוית עלה, כי נאלצה "לדלג" מעל שלולית הדם בעת ש"גררה" החוצה את חוסניה שהיתה שרועה על הרצפה; נסיבות אלה מצביעות על אפשרות ממשית כי הקליע הוסט ממקום נפילתו הראשוני, באופן המחליש עוד יותר את הקביעה המתבססת על ההנחה המוטעית בדבר נפילת הקליע מהעורף.

עבירת הניסיון לרצח

לנאשם מיוחסת עבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, לפיה, "העושה אחת מאלה, דינו - מאסר 20 שנה- (1) "מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם.... "

בעניין זה צוין בע"פ 1474/14 פלוני נ. מדינת ישראל (ניתן ביום 15.12.2015, על ידי כב' השופט שהם), כי **"בעבירות ניסיון, באופן כללי, נשען היסוד הנפשי על שני אדנים: ראשית, יש להוכיח כי האדם ניסה לעבור את העבירה "במטרה לבצעה", בהתאם לסעיף 25 לחוק העונשין; שנית, יש להוכיח את קיומו של היסוד הנפשי הנדרש לעבירה המוגמרת, אותה ניסה לבצע הנאשם..."**

העבירה המוגמרת, היא עבירת הרצח, עניינה, לפי סעיף 300(א)(2) במי ש"גורם בכוונה תחילה למותו של אדם". ולעניין זה קובע סעיף 301(א) כי "לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו."

ומשכך, נפסק, כי **"הביטוי "כוונה תחילה" טומן בחובו שלושה יסודות הכרחיים: "החלטה להמית", "הכנה", ו"היעדר קנטור". רק בהתקיים שלושת היסודות הללו, ניתן לומר כי התקיים בנאשם היסוד הנפשי של "כוונה תחילה"..."** (ע"פ 1474/11, הנ"ל).

יסוד "ההחלטה להמית" -

"עוסק במצב הנפשי בו נתון מבצע העבירה בעת המתת קורבנו. היסוד הנפשי הנדרש הוא יסוד נפשי של "כוונה" המתבטא במישור שכלי ורצוני. במישור השכלי נדרש כי מבצע העבירה יצפה את התוצאה הקטלנית ואילו במישור הרגשי נדרש כי הוא ישאף להשיג תוצאה זו. הוכחת התקיימותו של יסוד הכוונה מחייבת בחינה סובייקטיבית המתייחסת לצפייתו של המבצע את התוצאה ולרצונו של המבצע להשיג את התוצאה הצפויה. לשם בחינה כזו נעזרים בתי המשפט בראיות אובייקטיביות שיש בהן לכאורה כדי ללמד על קיומה של הכוונה הנדרשת ועל מצבו הנפשי הסובייקטיבי של המבצע. לשם כך גובשה בפסיקה חזקה עובדתית הניתנת לסתירה ולפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו. משמעותה של החזקה היא שבהיעדר ראיות לסתור ובהתקיים נסיבות חיצוניות מתאימות, מוחזק המבצע כמי שמתקיימת בו הכוונה באופן שהוא צפה את התוצאה ורצה בה...

הסקת המסקנה בדבר קיומה של החלטה להמית, תוך שימוש בחזקת הכוונה, נלמדת ממכלול הנסיבות האופפות את האירוע הקטלני... כך, למשל, יכול כלי ששימש לביצוע הרצח לשמש אינדיקציה משמעותית לקיומה של צפייה וכוונה. (ראו, למשל, בעניין טטראשוילי, שם בוצע הרצח תוך שימוש בגרזן, או בע"פ 357/95 וייצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (4) 577, שם הנחית הנאשם מכות במוט ברזל ובמוט עץ על גולגולת המנוח). צורת הביצוע וטיב הפגיעה מעידים אף הם על התגבשותה של החלטה להמית; כך, למשל, פגיעה במקום רגיש בגוף, הוכרה כאינדיקציה להוכחת ההחלטה להמית, וזאת, אף אם הייתה רק פגיעה אחת ויחידה אך במקום רגיש ומסוכן (ראו: ע"פ 889/78, 68/79 מוגרבי נ' מדינת ישראל, פ"ד לד (1) 576; ע"פ 4246/91 ג'בארה נ' מדינת ישראל, (לא פורסם)). כן ישמשו כאינדיקציה להתקיימות ההחלטה להמית אופי התקרית שהובילה לרצח או אמירות קודמות שהוחלפו בין הצדדים ואשר יכולים ללמד על קיומה של החלטה שהתגבשה בדעה צלולה וללא קינטור (ע"פ 652/90 יחזקאל ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(3) 705, 712; להלן: יחזקאל; ע"פ 2316/98 סויסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (5) 797; להלן: סויסה). הנה כי כן, כל מקרה יוכרע בהתאם לנסיבותיו המיוחדות תוך שהוא נבחן על פי האינדיקציות שיש בהן כדי ללמד על קיומה של החלטה להמית." (ע"פ 228/01 כלב נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 2.7.2003, פסקה 14)

עוד יש לציין, כי ההחלטה להמית, "יש שהיא מתגבשת כהרף עין, בשל התרחשות או הלך נפש שהתהוו סמוך למעשה עצמו" (ע"פ 512/89 דניאלס נ' מדינת ישראל, פ"ד מה (2) 496, 503 (1991)) ואף "במהלכו של האירוע הקטלני גופו" (עניין ביטון בפסקה 15)). (ע"פ 10091/09, שפירוב נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 25.6.2012).

באשר למרכיב "ההכנה", צוין בע"פ 1474/14 הנ"ל, כי "הלכה מושרשת היא, כי יסוד "ההכנה" הינו יסוד פיזי טהור, העוסק בהכנותיו הפיזיות של הנאשם לשם מימוש כוונתו. יסוד זה, כמו גם יסוד היעדר הקנטור שיפורט בהמשך, מבחין בין החלטה שהתקבלה באופן ספונטני, לבין החלטה להמית, שנתקבלה לאחר מחשבה ושיקול דעת".

"שאלת קיומו של קנטור נמדדת באמצעות שני מבחנים מצטברים - מבחן סובייקטיבי ומבחן אובייקטיבי... (ע"פ 3071/92 אזולוס נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 573 (1996); ע"פ 10091/09 שפירוב נ' מדינת ישראל (25.6.2013)). כך, יש לשאול האם ההתנהגות המקנטרת השפיעה בפועל על הנאשם הספציפי, עד

כדי כך שהוא איבד את שליטתו העצמית וביצע את המעשה הקטלני (מבחן סובייקטיבי). לאחר מכן, יש לבחון את השאלה, האם אדם סביר, במצבו של הנאשם, היה עשוי לאבד את שליטתו העצמית ולבצע את המעשה הקטלני אותו ביצע הנאשם (מבחן אובייקטיבי) (וראו: ע"פ 1310/12 שורצמן נ' מדינת ישראל (3.11.2014); ע"פ 4655/12 אדרי נ' מדינת ישראל (29.9.2014)).

באשר לקנה המידה לבחינתו של המבחן האובייקטיבי, צוין בפסיקה, כי מדובר ב"מבחן ערכי המעוצב על ידי בית המשפט", הנועד ליתן ביטוי לערך קדושת החיים, "ושמטרתו לאזן בין חולשתו האנושית של אדם שבהשפעתו של קנטור מגיב תגובה רצחנית, לבין הכורח המוסרי, המתחייב מהנורמה ההתנהגותית החיונית לקיומה של חברה בת תרבות, להציב סייג וגדר למידת ההתחשבות והחסד שבידי בית המשפט להעניק למי שבתגובה לקנטור גרם בכוונה למותו של אדם" (השופט מצא ב- ע"פ 2534/93 מליסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2), 597, בפסקה 18). ובדנ"פ 1042/04 ביטון נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 27.11.2006, נאמר בעניין זה על ידי הנשיא ברק: "הנה כי כן, המבחן האובייקטיבי, באזנו בין השיקולים הנוגדים, אינו מסתפק ב"סף סיבולת" האינדיבידואלי של הנוטל חיי אדם, אלא מציב "סף סיבולת" חברתי, המשקף את המשותף לבני החברה".

מן הכלל אל הפרט

על צפונות ליבו של הנאשם, והמחשבה שקיננה בו, בעת שלחץ על ההדק וביצע את הירי, לא ניתן לעמוד מתוך אמרי פיו של הנאשם, בעת השמעת עדותו בפנינו.

כבר עמדנו על כך, כי התגלו בגרסת הנאשם פגמי אמינות קשים, ולמעשה לא ניתן לסמוך על מוצא פיו של הנאשם, בכל אחד ואחד מהעניינים המרכזיים שעליהם סבה החקירה, ובראש ובראשונה לגבי נסיבות הירי עצמו.

כפי שנקבע, העדפנו את עדויות עדות הראיה על פני עדותו של הנאשם. על פי עדויות אלה, הנאשם שניצב על מפתן דלת החדר האמצעי, או סמוך מאד אליו בתוך חדר הנהלת החשבונות, כיוון את אקדחו לעבר ראשו של תומר, ממרחק של מטר או שניים, וירה לעברו כדור אחד, שפגע בראשו והביא להתמוטטותו המידית בעקבות הפגיעה האנושה שהסב לו הקליע, שחלף מצדו האחד של הראש לצדו השני. דחינו את גרסת הנאשם, שטען כי ביצע את הירי ממפתן דלת חדר הגזבר, כי כיוון את האקדח באופן ערטילאי לעבר קיר כלשהו או כי לא ראה את הפצוע מיד לאחר נפילתו לקרקע. עוד קבענו, כי ניתן לסמוך על עדותה של רוית בדבר האמירה שהטיח הנאשם בתומר - "מי אתה שתגיד לי מה לשלם", או בדומה לכך - בשניות לפני ביצוע הירי.

בנוסף, דחינו את התזה שהועלתה על ידי פרופ' היס, המומחה מטעם ההגנה, כי הירי כוון לעבר הקיר המערבי, וכי הקליע פגע לראשונה בקיר זה, ורק לאחר מכן הותז ממנו ופגע בראשו של הנפגע.

השאלה אם לירי שביצע הנאשם בתוך משרדי המועצה, קדם תכנון מוקדם יותר, קונקרטי, לעשות שימוש בנשק במועצה, עוד בשלב שלפני הגעתו של הנאשם למשרדי המועצה, וכי הנאשם הביא את נשקו לצורך זה למשרד הגזבר, או אף טען את הנשק לפני כניסתו למועצה - כל זאת על רקע כעסו על פעולת העיקול שבוצעה - נותרה ללא תשובה החלטית. אכן, עדותו של הנאשם לעניין נשיאת הנשק, נסתרה הן לגבי העיתוי שבו הניח את הנשק על גופו והן באשר

לטענתו כי נהג לשאת את הנשק בכל עת; עדותו נסתרה גם לגבי המיקום שבו דרך את הנשק, נוכח טענת הנאשם בחקירה, שהופרכה, כי ביצע את הדריכה על מפתן דלת הגזבר. הנאשם טען אומנם בעדותו, ככל שניתן להבין, כי דרך את הנשק בחדר האמצעי, בדרכו לחדר הנהלת החשבונות, אולם פעולת הדריכה לא נשמעה ולא נראתה על ידי איש מהעדים שנמצאו בשני החדרים הקיצוניים - רזית ולילך מזה, עלי אבו גועד ואחמד אלשאמי מזה - ומשכך, קיימים סימני שאלה גם לגבי גרסתו החדשה של הנאשם בעניין זה. עם זאת, נוכח כך שהמאשימה היתה נכונה להניח בסיכומיה כי הנאשם לא הגיע לבניין המועצה עם נשק דרוך וטעון, ומשכך, קיים ספק אם תכנן לבצע את הירי עוד קודם להגעתו למשרדי המועצה, לא מצאנו מקום לקבוע, מחמת הספק, כי הנשק הובא על ידי הנאשם למועצה למטרות איום או ירי. כאמור, קיימת גם אפשרות דחוקה כי פעולת הדריכה התבצעה בחדר האמצעי, ולא נשמעה על ידי העדים, ומשכך, אנו מוכנים לצאת מתוך ההנחה כי ההחלטה לבצע ירי גמלה בליבו של הנאשם רק בעקבות הויכוח שהתקיים במשרד הגזבר, ותגובתו של תומר.

נראה, שגם ההגנה אינה חולקת על כך, כי הפעולות בהן מודה הנאשם, היינו, שליפת האקדח, דריכתו וביצוע ירי במשרד, יוצאות מגדר "הכנה" במובנה של הגדרת עבירת ה"ניסיון" לפי סעיף 25 לחוק, ככל שמדובר בירי לעבר אדם, במטרה לפגוע בו. אותן פעולות, נכנסות גם לגדרה של "הכנה" במובנה של עבירת הרצח, או הניסיון לרצח בענייננו, שכן אדם השולף את נשקו, דורכו - הנאשם לא חלק כי ביצע פעולות אלה- מכוונו לאחר, ולוחץ על ההדק לצורך ביצוע הירי, מבצע את מלוא הפעולות המכינות לצורך השלמת הפגיעה במי שלעברו נורה הקליע, הכל אם מתקיימת כוונת קטילה בעת הירי, במובנו של סעיף העבירה.

נוכח הקביעה העובדתית, המתבססת על ראיות ישירות, כי הנאשם כיוון נשקו וירה לעבר תומר, הרי שחזקת הכוונה מלמדת כי הנאשם התכוון לרצוח את תומר בירי לעברו. הנאשם, המנוסה בירי באקדח במשך שנים, לפי עדותו, הבין היטב את תוצאות הפגיעה מפגיעת כדור 9 מ"מ הנורה לעבר ראשו של אדם ממרחק של מטר או שניים, וחזקה עליו שאם ביצע ירי בנסיבות אלה, הרי שצפה את התוצאה הקטלנית שעלול הירי להסב, ואף רצה במימוש התוצאה הקטלנית. העובדה כי הנאשם ירה רק כדור אחד בראשו של תומר, די בה לצורך קביעה זאת, נוכח כך שהנאשם השתמש בנשק חם, בעל יכולת פגיעה קטלנית, אותו כיוון לראשו של תומר, ולאחר שהנאשם הבחין מיידית בתוצאות הקשה של הירי, וחזה בנפילתו של תומר לרצפה, ללא הכרה, בתוך שלולית של דם, כפי שעלה מדברי עדות הראיה.

הטענה כי הנאשם הכחיש משלב מסוים בחקירה, וכן בעדותו, כי התכוון אף לירות בתומר, אינה יכולה להושיע לו. תגובותיו של הנאשם, בסמוך לאירוע, מצביעות על היפוכם של דברים. ראשית, עלה כי בהטחת דבריו של הנאשם כלפי תומר, מיד לפני הירי, נוצר קשר ישיר בין התרעומת שגילה הנאשם כלפי תומר, לבין הירי שבוצע מיד בתכוף להשמעת הדברים. שנית, עלה מהעדויות, כי הנאשם עמד לאחר הירי סמוך לגופו של תומר השוכב על הרצפה, פצוע אנושות, והתבונן בנעשה, בלא לנקוף אצבע כדי להושיט לו עזרה, או למצער, לצעוק כי מדובר בירי לא מכוון, ולאחר מכן סב על עקבותיו והלך לעבר חדר הגזבר, ללא גילוי חרטה כלשהי. בעניין זה, נציין, כי טענת הנאשם כי הניח את האקדח מיד לאחר מכן מיוזמתו, על שולחן הגזבר - ככל שהדברים אינם מדויקים - מצביעה על כך כי היה מודע לנעשה סביבו, כשם שהיה מודע לפעולות הכנת הנשק לירי, שניות אחדות קודם לכן. שלישית, עלה מעדויות השוטרים שעצרו את הנאשם מיד לאחר מכן, במשרדי המועצה, כי הנאשם לא הביע כל חרטה, וניסה להסביר את הירי בהתנהגותם הרעה כלפיו של גורמים במועצה. ורביעית, גם בתחילת חקירתו, השמיע הנאשם כאמור, אמירות שמהן עולה לפחות ראשית הודאה, כי ביצע את הירי לעבר תומר, ורק בהמשך החקירה, לאחר הפסקה שניתנה לו לצורך התייעצות עם עורך דינו, החל

להשמיע גרסה שונה בעניין יעד הירי.

לנסיבות אלה נוסף, כאמור, קיומו של מניע לירי, הקשור בנסיבות העיקול. קשה לקבוע מסמרות אם מדובר היה בעיקול מוצדק אם לאו, והראיות אינן חד משמעיות בעניין זה. נציין רק כי הוכח, כי הנאשם פיגר בתשלום חובותיו למועצה, ושיקים שנמסרו למועצה על ידי בני המשפחה, לגבי שני הבתים, לא כובדו בשלב זה או אחר. עוד עלה, כי גם אם העיקול היה אמור להיות מבוצע בבית השני ולא בביתה של ווג'יה, הרי שקיים חשד מבוסס למדי, כי מרבית כלי העבודה שעוקלו משתייכים לנאשם או לבניו - הבנים המתגוררים בבית השני - ורק הונחו בביתה של ווג'יה.

כך או כך, אין מחלוקת כי הנאשם כעס מאד על גורמי הגביה, וחש, סובייקטיבית, כי נגרם לו עוול בפעולת העיקול, לאחר שעשה מאמץ לשלם סך של 2000 ₪ מספר שעות קודם לכן, בבוקרו של יום האירוע, ואף שסבר כי נלקחו ממנו כספים ביתר, שלא בצדק. כעסו זה של הנאשם בא לידי ביטוי גם בהשמעת איום כלפי המעקלים בדבר אפשרות הפגיעה ברכבם כפי שעלה מהודעתו של השוטר ציקשווילי, ת/5. ניתן לקבוע, מחמת הספק, כי רוגזו של הנאשם גבר עוד יותר בשל עיקולו של הגנרטור, נוכח מחלת הבת, למרות שהנאשם לא העלה כל טענה בעניין זה, אלא לראשונה, בעדותו, ולא ברור כלל אם בזמן התרחשות האירועים, אכן נתן דעתו לכך.

ההגנה אינה חולקת לפיכך, כי המניע לירי שביצע הנאשם היה נעוץ בפעולת העיקול, ובשל כך שכל פניותיו בעניין זה, לגורמים השונים, הושבו ריקם. הנאשם טען כי גם הגזבר וסגן ראש המועצה זלזלו בו, אולם נראה כי מדובר בטענה מוגזמת ומגמתית, ועדויות שני העדים שהכחישו את הדברים, הותירו בנו רושם מהימן.

מהראיות עולה, כי על רקע אירועי העיקול, גילה הנאשם כעס מיוחד כלפי תומר, האחראי על אכיפת הגביה במועצה, ומי שהיה בידו הכוח להורות על החזרת המעוקלים בו ביום.

הנאשם העלה שורת טענות נגד תומר. לדבריו, סרב לפנייתו לשלם חלק מהחוב ביום הקודם, ודרש כי הנאשם ישלם את מלוא התשלום בתוספת דמי גביה לא מוצדקים, לתפיסת הנאשם; תומר התעלם מכך ששילם את חובו באותו בוקר ואיפשר את ביצוע העיקול; הוא לא מימש את הבטחתו להורות על החזרת המעוקלים, חרף כך שהנאשם הציג בפניו, פיזית, את שני הבתים, עם מהנדס המועצה שאישר את הבעלות הנפרדת על הבתים, ולבסוף - עובדה אותה הדגיש הנאשם בחקירתו מספר פעמים - לא שעה לטענות הנאשם בחדר הגזבר, ועזב את חדר הגזבר בתנועת יד לעבר הנאשם, ובאמירה כי הנאשם יעשה מה שהוא רוצה, באופן שהנאשם הבין כי נסתם הגולל, אותה עת, על אפשרות החזרת המעוקלים. עימות קצר זה, כפי שעולה מסדר האירועים, הניע את הנאשם ללכת בעקבות תומר, לחדר הנהלת החשבונות, ואז להשמיע את האמירה הכעושה לעבר תומר, "מי אתה שתגיד לי אם לשלם", או אמירה דומה; מיד לאחר מכן ירה הנאשם בתומר, באופן המצביע במובהק, על רצונו של הנאשם לפגוע במי שהיווה בעיניו את הסיבה הישירה לפעולת הגביה השרירותית, לעוול שנגרם לנאשם, על פי תפיסתו.

נוכח הכחשתו של הנאשם כי ירה לעבר תומר, לא העלה הנאשם ממילא, טענת קנטור, הקשורה בפעולות הגביה והתנהלותו הנטענת של תומר כלפיו. עם זאת, אין פטורים אנו מלדון בשאלת הקנטור, אם עולה במשתמע, טענת קינטור, "**בין אם קו ההגנה של הנאשם מצביע בכיוון זה ובין אם לא**" (ע"פ 3372/11 קצב נ. מדינת ישראל, פסקה 173, ניתן ביום 10.11.2011).

טענת הנאשם, כי היה ב"בלק אוטו" ו"בקריסת מערכות" עובר לביצוע הירי, אין משמעה כי פעל "בהיעדר שליטה על תנועותיו הגופניות", במובנו של סעיף 34 לחוק העונשין; ההגנה אינה טוענת זאת, ולא הוצג בפנינו כל תיעוד רפואי שיתמוך בטענה זו. גם הטענה המשתמעת, בדבר השפעת מצבו הבריאותי של הנאשם, על מצבו התודעתי, אין לה כל ביטוי בתיעוד רפואי - הגם שאין חולק כי הנאשם נלקח לאחר החקירה לטיפול בבית החולים על רקע תלונות בדבר כאבים בחזה. כאמור, הנאשם ביצע על פי דבריו שלו, פעולות מבוקרות של שליפת הנשק, דריכתו, ולחיצה על ההדק, ואף עמד, לדבריו, על הנעשה עמו גם לאחר הירי. ניתן גם להתרשם מצפיה בקלטות החקירה, ממידת חיוניותו ושליטתו של הנאשם בנעשה, בזמן החקירה והשחזור, זמן קצר יחסית לאחר האירוע, והנאשם מסר בחקירתו, גרסה מפורטת לאירוע הירי, ולא טען כי פעל כ"אוטומט". (והשוו בעניין זה הנסיבות שנדונו בע"פ 5413/97 זורבליוב נ. מדינת ישראל, ניתן ביום 29.1.2001).

את טענת הנאשם בדבר אובדן העשתונות, יש ל"מקם" אפוא, כטענה אפשרית של ביצוע הירי על רקע קנטור, נוכח הליכי העיקול שבוצעו, ובשל כך שהנאשם ראה בתומר אחראי עיקרי לעוול שנגרם לו, על פי הבנתו. הנאשם נמנע אומנם מלטעון בעדותו, כי ביצע ירי על רקע מעשה קנטור, נוכח קו ההגנה שנקט, ואולם בתחילת חקירתו הודה כי ירה לעבר תומר. גם אם נניח לצורך הדין - הנחה שקשה לבחנה נוכח הכחשת הנאשם כי ביצע ירי מכוון - כי הנאשם הושפע, סובייקטיבית, מאירועי אותו יום עד כדי אובדן שליטה עצמית וביצוע הירי לעברו של תומר, הרי שאין כל בסיס לטענה אפשרית כי מהבחינה האובייקטיבית, ניתן לקבוע כי אדם סביר - ההגנה טוענת אגב, כי הנאשם הינו אדם נורמטיבי לחלוטין - עשוי היה לנסות ולקפח חיים של אחר, בשל רוגזו על הליכי עיקול לא מוצדקים לתפיסתו, שבוצעו כנגד מטלטליו, ומשכך אין טענה אפשרית של קנטור, יכולה לעמוד לנאשם.

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, הגענו לכלל מסקנה, כי הוכחו יסודות עבירה של ניסיון לרצח, והנאשם מורשע בביצוע עבירה זו.

ניתנה היום, ב' שבט תשע"ז (29 ינואר 2017), במעמד הצדדים.

ר. יפה-כ"ץ, נשיאה אריאל ואגו, שופט יורם צלקובניק, שופט
אב"ד ס. נשיאה